

2513y_Az_Q2017_Yekun imtahan testinin sualları

Fənn : 2513Y Qida sənayesi müəssisələrində istehsalın təşkili və idarə edilməsi

1 Təmərküzləşmənin formaları hansılardır?

- ☐ aqreqat, mexaniki, texniki
- ☒ aqreqat, istehsal-texniki və texnoloji
- ☐ fərdi, seriyalı və kütləvi
- ☐ istehsal, satış, idxal və ixrac
- ☐ konstruksiya, texnoloji ardıcılıq, son məhsul istehsalı və təşkilati-təsərrüfat

2 Aşağıdakı cəhətlərdən hansı təmərküzləşmə prosesinə xasdır?

- ☐ məhsul istehsalının müəssisələr arasında bərabər bölünməsi
- ☐ eyni məhsulu istehsal edən müəssisələrin hamısının bir mərkəzdən idarə edilməsi
- ☐ eyni məhsulu istehsal edən müəssisələrin sayının artması
- ☐ məhsul bazarının müəssisələr arasında bərabər bölünməsi
- ☒ məhsul istehsalının iri müəssisələrdə cəmləşməsi

3 Təmərküzləşmənin mütləq mənada artması nədir?

- ☐ sahəyə daxil olan müəssisələrin işçilərinin sayının artmasıdır
- ☒ sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin artmasıdır
- ☐ sahəyə daxil olan müəssisələrin əsas fondlarının dəyərinin artmasıdır
- ☐ bütün cavablar düzgündür
- ☐ sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artmasıdır

4 Nisbi təmərküzləşdirmə nədir?

- ☐ sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin azalmasıdır
- ☒ sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artmasıdır
- ☐ sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin artmasıdır
- ☐ sahəyə daxil olan müəssisələrin əsas fondlarının dəyərinin artmasıdır
- ☐ sahəyə daxil olan müəssisələrin işçilərinin sayının artmasıdır

5 İstehsalın təmərküzləşməsi aşağıdakılardan hansı biri ilə xarakterizə olunur?

- ☒ müəssisələrin iriləşməsi
- ☐ texnoloji cəhətdən müxtəlif istehsalların bir müəssisədə uzlaşdırılması
- ☐ əmək bölgüsünün dərinləşməsi
- ☐ müəssisənin ölçülərinin kiçilməsi
- ☐ müəssisədə işçilərinin sayının azalması

6 İstehsalın təmərküzləşməsi nədir?

- ☐ sənaye sahəsində kiçik müəssisələrin tamamilə iflası
- ☒ sahədə məhsul istehsalı üzrə iri müəssisələrin xüsusi çəkirlərinin mütəmadi artması
- ☐ bütün sənaye müəssisələrinin birliyi
- ☐ istehsal həcmi kiçik müəssisələrdə həyata keçməsi prosesinin genişlənməsi
- ☐ yerli müəssisələr tərəfindən sənaye istehsalının getdikcə artması

7 İstehsalın ictimai təşkili formaları hansılardır?

- ☒ istehsalın təmərküzləşdirilməsi, ixtisaslaşdırılması, kooperativləşdirilməsi və kombinləşdirilməsi
- ☐ istehsalın təmərküzləşdirilməsi, ixtisaslaşdırılması, mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması
- ☐ istehsalın mexanikləşdirilməsi, kompleks mexanikləşdirilməsi, avtomatlaşdırılması və kompleks avtomatlaşdırılması

- ☐ istehsalın elektrikləşdirilməsi, mexanikləşdirilməsi, avtomatlaşdırılması və kimyalaşdırılması
- ☐ fərdi, seriyalı və kütləvi istehsal

8 54. Təmərküzləşdirmənin yollarına hansı aiddir?

- ☐ kütləvi və inteknsiv;
- ☐ kütləvi və seryalı.
- ☐ dəstəli və axınlı;
- ☒ ekstensiv və intensiv;
- ☐ ekstensiv və kütləvi;

9 53. Aşağıdakılardan hansı kombinəşdirmənin iqtisadi səmərəliliyini xarakterizə edir?

- ☐ avadanlıqların boşdayanma halları azalır
- ☒ xammal və materialların daşınma xərclərinə ciddi qənaət olunur
- ☐ idarəetmənin çevikliyi artır
- ☐ məhsulun rəqabət qabiliyyəti yüksəlir
- ☐ məhsulların satış sürəti artır

10 52. Aşağıdakı göstəricilərin hansından kombinəşmənin səviyyəsini qiymətləndirmək üçün istifadə edilir?

- ☐ kombinatın müəssisələrində olan avadanlıqların orta gücü
- ☐ kombinatın müəyyən dövrdə əldə etdiyi mənfəət
- ☒ kombinatlarda birləşdirilən texnoloji mərhələ və sahələrin sayı
- ☐ kombinatda bir iş yerinə düşən hissə-əməliyyatların sayı
- ☐ kombinatla kooperasiya əlaqələrinə girmiş müəssisələrin sayı

11 51. Kombinəşmənin əsas şərti nədir?

- ☐ eyni bir ərazidə analogi müəssisələrin cəmləşdirilməsidir
- ☒ müxtəlif profilli istehsalların eyni bir məkanda təmərküzləşdirilməsidir
- ☐ kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələr arasında bazarın bölüşdürülməsidir
- ☐ kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrdə eyni texnoloji avadanlıqlardan istifadə edilməsidir
- ☐ müxtəlif profilli istehsalların eyni bir ölkədə yerləşdirilməsidir

12 48. Sənayedə kombinəşdirmə nədir?

- ☐ istehsalın daha iri müəssisələrdə təmərküzləşməsi prosesidir.
- ☒ istehsal imkanlarının genişləndirilməsi məqsədilə müxtəlif sənaye sahələri müəssisələrinin fəaliyyətlərinin vahid istehsal kompleksində birləşdirməsidir.
- ☐ sənaye istehsalının ölkənin ərazisi üzrə bir qərarda yerləşdirilməsidir.
- ☐ müəssisələrin fəaliyyətlərinin dövlət tərəfindən əlaqələndirilməsidir.
- ☐ birlik və müəssisələrin istehsal etdiyi məhsulların növü, tipi, ölçüsü və modellərin sayının artması prosesidir.

13 47. İstehsalın ixtisaslaşdırılmasının iqtisadi səmərəliliyinin əsas göstəriciləri hansılardır?

- ☐ əsaslı vəsait qoyuluşunun ödənmə müddəti, müəssisələr arasında kooperasiya əlaqələrinin müddəti
- ☒ məhsul istehsalına cari məsrəflərə və onun istehlakçılara çatdırılmasına çəkilən nəqliyyat xərclərinə qənaət, istehsalın ixtisaslaşdırılmasından əldə edilən illik iqtisadi səmərə
- ☐ məhsul istehsalına cari məsrəflərə və onun istehlakçılara çatdırılmasına çəkilən nəqliyyat xərclərinə qənaət,) ixtisaslaşdırılmış sex və sahələrin mənfəətinin həcmi
- ☐ ayrı-ayrı detalların, qovşaqların, aqreqatların və pəstahların buraxılışı üzrə ixtisaslaşdırılmış və ya mərkəzləşdirilmiş istehsalların müəssisə və sexləri tərəfindən buraxılan məhsulların istehsalın ümumi həcmində xüsusi çəkisi, ixtisaslaşdırılmış sex və sahələrin xüsusi çəkisi
- ☐ ixtisaslaşdırılmış sex və sahələrin xüsusi çəkisi, bir iş yerinə düşən hissə-əməliyyatların sayı

14 46. Aşağıdakı göstəricilərin hansı kooperasiyalaşma səviyyəsini təhlilində istifadə edilir?

- ☐ məhsul bahidinin materialtutumu

- ☒ məhsul vahidinin maya dəyərində "satın alınmış yarımfabrikat və məmulatlar" adlı xərc maddəsinin xüsusi çəkisi
- ☐ ixtisaslaşmış sex və istehsal sahələrinin xüsusi çəkisi
- ☐ müəssisənin pərakəndə satış şəbəkəsinə verdiyi məhsulun həcmi
- ☐ məhsul vahidinin maya dəyərində enerji məsrəflərinin xüsusi çəkisi

15 44. Maşınqayırma zavodu kooperasiyaya daxil olduğu müəssisələrdən porşen, radiator, diyircəkli yastıq, şin və başqa hissə və qovşaqlar alır. Bu, kooperativləşdirmənin hansı formasını əks etdirir?

- ☐ texnoloji mərhələ üzrə kooperativləşdirmə
- ☒ hissə üzrə kooperativləşdirmə
- ☐ aqreqat üzrə kooperativləşdirmə
- ☐ əşya üzrə kooperativləşdirmə
- ☐ istehsal-texniki üzrə kooperativləşdirmə

16 42. Kooperativləşdirmənin hansı formaları vardır?

- ☐ rayondaxili, rayonlararası, ölkə daxili, ölkəlararası, sahədaxili, sahələrarası
- ☒ rayondaxili, rayonlararası, sahədaxili, sahələrarası
- ☐ ölkədaxili, ölkəlararası
- ☐ sahədaxili, ölkədaxili
- ☐ sahələr aras, sahədaxili, rayondaxili

17 40. İxtisaslaşdırma səviyyəsini səciyyələndirən göstəricilər?

- ☐ hissə və məhsulun sahə üzrə məbləği, sahənin ümumi sənaye məhsulunda xüsusi çəkisi
- ☒ sənayedə müstəqil sahələrin sayı; ixtisaslaşmış sahə məhsulunun ümumi istehsaldakı payı, müəssisənin istehsal etdiyi əsas məhsulun ümumi ixtisaslaşmış müəssisələr və sexlərin ümumi istehsaldakı payı istehsalda xüsusi çəkisi, növü, tipi, ölçüsü və modellərin sayı,
- ☐ işləyənlərin orta illik sayı, sahədə əmək haqqı fondu, sahəyə illik vəsait qoyuluşu işləyənlərin orta illik sayı, sahədə əmək haqqı fondu, sahəyə illik vəsait qoyuluşu
- ☐ sənaye sahəsinin ümumi həcmi, sahədəki müəssisələrin sayı, sahədə
- ☐ ixtisaslı fəhlələrin ümumi sayı, ixtisaslaşmış müəssisələrin ümumi sayı

18 39. Bir il ərzində müəssisə tərəfindən 1 milyon 800 min manatlıq ümumi məhsul buraxılışı həyata keçirilmişdir. Bunun 1 milyon 260 min manatını əsas (profil) məhsul təşkil etmişdir. Bu məlumatlar əsasında müəssisənin ixtisaslaşdırılması əmsalını hesablayın.

- ☒ 70 faiz
- ☐ 60 faiz
- ☐ 45 faiz
- ☐ 80 faiz
- ☐ 65 faiz

19 37. Aşağıdakı amillərdən hansı istehsalın ixtisaslaşdırılmasının dərinləşməsinə mənfi təsir göstərir?

- ☐ buraxılan məhsula perspektiv dövr üçün tələbatın artması və satış bazarının genişlənməsi
- ☒ müəssisənin buraxdığı məhsulun nomenklatura və çeşidinin genişlənməsi
- ☐ buraxılan məhsulun çeşidinin uzunmüddətli və məqsədəuyğun konstruktiv sabitliyinin yaradılması
- ☐ müəssisədə məhsul buraxılışının təmərküzləşməsi və istehsalın optimal ölçüyədək artması
- ☐ elmi-texniki tərəqqinin yüksək tempi

20 35. Soyuducu istehsalını həyata keçirən zavod hansı formada ixtisaslaşmış sayılır?

- ☐ istehsal-texniki formada
- ☒ əşya formasında
- ☐ avadanlıq formasında
- ☐ texnoloji mərhələ üzrə
- ☐ hissə formasında

21 34. Əşya formasında ixtisaslaşdırma nədir?

- ☒ bilavasitə istehlakçıya çatan hazır məhsul istehsalının bu və ya digər bir müəssisədə cəmləşdirilməsidir;
- ☐ istehlakçıya çatan hazır məhsul istehsalının bir neçə müəssisə arasında bölünməsidir;
- ☐ müəssisənin əmək predmetinin emalı mərhələlərindən birinin yerinə yetirilməsinə cəlb edilməsidir;
- ☐ sonradan istehsalda istifadə edilmək və hazır məhsulu dəstləşdirmək məqsədilə onun ayrı-ayrı hissələrinin buraxılışının bu və ya digər bir müəssisədə təmərküzləşdirilməsidir;
- ☐ sonradan istehsalda istifadə edilmək və hazır məhsulu dəstləşdirmək məqsədilə onun ayrı-ayrı hissələrinin buraxılışının müxtəlif müəssisələr arasında bölünməsidir.

22 33. Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır:

- ☐ sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artması nisbi təmərküzləşmədir;
- ☐ müəssisə miqyasında istifadə olunan insan əməyinin, tətbiq edilən texnikanın xüsusiyyətləri əsasında bir sıra funksiya və əməliyyatlar üzrə öz tərkib hissələrinə parçalanması texniki əmək bölgüsünü əks etdirir;
- ☐ bilavasitə müəssisə miqyasında istehsal fəaliyyətinin müxtəlif növləri üzrə tərkib ayırması fərdi əmək bölgüsünü əks etdirir;
- ☐ müəyyən texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləşdirilməsi müəssisədaxili ixtisaslaşdırmanı əks etdirir;
- ☒ müəyyən texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləşdirilməsi müəssisə miqyasında ixtisaslaşdırmanı əks etdirir.

23 31. Müəssisə miqyasında ixtisaslaşdırma nədir?

- ☐ özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir müəssisədə cəmləşməsidir.
- ☐ eyni adlı məhsulların bazarda satışının yalnız bir müəssisədə cəmləşməsidir;
- ☒ özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə analoq təşkil edən, tətbiq sahəsi məhdud olan, istehsalı uzun dövr üçün təkrarlanan məhsul istehsalının bir müəssisədə təmərküzləşməsidir;
- ☐ ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün bir sahədə cəmləşməsidir;
- ☐ müəyyən texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləşdirilməsidir;

24 30. İxtisaslaşdırmanın formaları hansılardır?

- ☐ əşya və bazar üzrə
- ☒ əşya, hissə və texnoloji mərhələ üzrə
- ☐ daxili, xarici bazar və əşya üzrə
- ☐ istehsal və istehlak malları üzrə
- ☐ sahə və texnologiya üzrə

25 29. İxtisaslaşdırma nədir?

- ☒ konstruktiv qurluşuna, hazırlanma texnologiyasına və iqtisadi təyinatına görə həmcins məhsul istehsalın məhdud sayda müəssisələrdə təmərküzləşməsidir.
- ☐ müəssisənin mümkün olan bütün fəaliyyət sferalarına daxil olmasıdır.
- ☐ müəssisənin nisbətən uzun müddətə müəyyən bazar segmentinə uyğun fəaliyyətidir.
- ☐ müəssisənin həmişə eyni istehlakçılara xidmət göstərməsi və məhsul satmasıdır.
- ☐ müəssisənin həmişə eyni məhsul göndərənlərlə işləməsidir.

26 28. İstehsalın təmərküzləşdirilməsinin iqtisadi səmərəliliyi nədə ifadə olunur?

- ☐ müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində xammal və materialların emalı imkanlarının genişlənməsində.
- ☒ müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində istehsalın texniki-iqtisadi göstəricilərinin yaxşılaşmasında;
- ☐ müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində yeni iş yerlərinin yaradılmasında;
- ☐ müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində bazarlara daha çox məhsul çıxarılmasında;
- ☐ eyniadlı məhsul istehsalçılarının sayının azalması nəticəsində sahənin idarə edilməsinin asanlaşmasında;

27 27. Aşağıdakılardan hansı səmərəlilik baxımından iri müəssisənin üstünlüyünü şərtləndirən amil hesab edilmir:

- ☐ İri istehsalda hazırlanan məhsulun maya dəyəri kiçik istehsallara nisbətən aşağı səviyyədə olur
- ☒ İstehsalın iri müəssisələrdə cəmlənməsi daxili bazarda rəqabət iştirakçılarının sayının artmasına gətirib çıxarır.

- ☐ İri müəssisələrdə daha güclü və məhsuldarlığı yüksək olan avadanlıqlar tətbiq etmək mümkündür;
- ☐ İri istehsallarda istehsalın və əməyin mütərəqqi təşkili formalarına keçmək daha asan olur;
- ☐ İri istehsallarda elmi-tədqiqat və sınaq laboratoriyaları, güclü konstruktor büroları yaratmaq mümkün olur;

28 26. Aşağıdakı istehsal sahələrindən hansında həm kiçik, həm orta, həm də iri müəssisələr təqribən eyni dərəcədə səmərəli fəaliyyət göstərə bilərlər?

- ☐ əlvan metallurgiya.
- ☐ musiqi alətlərinin hazırlanması;
- ☐ polimer materialların istehsalı;
- ☐ kombinəlaşdırılmış yem istehsalı;
- ☒ ağac emalı və mebel istehsalı;

29 25. Aşağıdakı sənaye sahələrində iri müəssisələr tam üstünlüyə malikdir:

- ☐ istehlak malları istehsalı, istehsal vasitələrinin istehsalı, tikinti materialları sənayesi, emal sənayesi.
- ☐ ağac emalı və mebel, sellüloz – kağız, poliqrafiya, tikinti materialları, toxuculuq, balıq, konserv sənaye sahələri;
- ☒ elektroenergetika, neft emalı, qara və əlvan metallurgiya, kimya və neft-kimya sənayesi, sement istehsalı, maşın-qayırma, şüşə və çini-saxsı sənayesi;
- ☐ yeyinti sənayesi; yüngül sənaye, gön-dəri və ayaqqabı sənayesi, metal emalı sənayesi, kombinəlaşdırılmış yem istehsalı;
- ☐ bədii məmulatlar istehsalı, musiqi alətlərinin hazırlanması, oyuncaq istehsalı, kimyəvi təmizləmə və boyama, dəftərxana ləvazimatı istehsalı;

30 23. Aşağıdakı cəhətlərdən hansı təmərküzləşmə prosesinə xasdır?

- ☐ məhsul istehsalının müəssisələr arasında bərabər bölünməsi;
- ☒ məhsul istehsalının iri müəssisələrdə cəmləşməsi;
- ☐ eyni məhsulu istehsal edən müəssisələrin hamısının bir mərkəzdən idarə edilməsi.
- ☐ eyni məhsulu istehsal edən müəssisələrin sayının artması;
- ☐ məhsul bazarının müəssisələr arasında bərabər bölünməsi;

31 22. İstehsalın təmərküzləşməsi aşağıdakılardan hansı biri ilə xarakterizə olunur?

- ☐ müəssisədə işçilərinin sayının azalması;
- ☐ əmək bölgüsünün dərinləşməsi.
- ☐ texnoloji cəhətdən müxtəlif istehsalların bir müəssisədə uzlaşdırılması;
- ☒ müəssisələrin iriləşməsi;
- ☐ müəssisənin ölçülərinin kiçilməsi;

32 21. Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır?

- ☐ İstehsalın ictimai təşkili formaları ictimai istehsalın intensivləşdirilməsi və səmərəliliyinin yüksəldilməsinin amilidir;
- ☐ İstehsalın təmərküzləşməsi, ixtisaslaşması, kooperativləşməsi və kombinəlaşması arasında sıx qarşılıqlı əlaqələr vardır;
- ☐ İstehsalın ictimai təşkili formaları ictimai əmək bölgüsünün dərinləşməsinin nəticəsidir;
- ☐ İstehsalın təmərküzləşməsi istehsalın ictimai təşkili formaları arasında daha mürəkkəbidir.
- ☒ İstehsalın ictimai təşkili formaları ilə istehsalın səmərəliliyinin artırılması arasında birbaşa əlaqə yoxdur;

33 20. İstehsalın ictimai təşkili formaları hansılardır?

- ☐ fərdi, seriyalı və kütləvi istehsal;
- ☐ istehsalın təmərküzləşdirilməsi, ixtisaslaşdırılması, mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması.
- ☐ istehsalın mexanikləşdirilməsi, kompleks mexanikləşdirilməsi, avtomatlaşdırılması və kompleks avtomatlaşdırılması;
- ☐ istehsalın elektrikləşdirilməsi, mexanikləşdirilməsi, avtomatlaşdırılması və kimyalaşdırılması;
- ☒ istehsalın təmərküzləşdirilməsi, ixtisaslaşdırılması, kooperativləşdirilməsi və kombinəlaşdırilməsi;

34 19. Aşağıdakılardan hansı müəssisənin optimal ölçüsünə təsir edən istehsaldan xaric amillərə aiddir?

- ☒ iqtisadi-coğrafi amilləri
- ☐ texnikanın inkişaf səviyyəsi
- ☐ tətbiq olunan texnologiyanın səviyyəsi
- ☐ istehsalın təşkili vəziyyəti
- ☐ fəhlələrin mədəni-texniki səviyyəsi

35 18. Aşağıdakılardan hansı müəssisənin optimal ölçüsünə təsir edən istehsaldaxili amillərə aiddir?

- ☒ texnikanın inkişaf səviyyəsi
- ☐ iqtisadi-coğrafi amilləri
- ☐ regionun mənimsənilmə vəziyyəti
- ☐ nəqliyyat amilləri
- ☐ demoqrafik vəziyyəti

36 17. Aşağıdakılardan hansı müəssisənin optimal ölçüsünə təsir edən istehsaldan xaric amillərə aid deyildir?

- ☒ texnikanın inkişaf səviyyəsi
- ☐ iqtisadi-coğrafi amilləri
- ☐ regionun mənimsənilmə vəziyyəti
- ☐ demoqrafik vəziyyəti
- ☐ nəqliyyat amilləri

37 16. Aşağıdakılardan hansı müəssisənin optimal ölçüsünə təsir edən istehsaldaxili amillərə aid deyildir?

- ☐ fəhlələrin mədəni-texniki səviyyəsi
- ☒ iqtisadi-coğrafi amilləri
- ☐ texnikanın inkişaf səviyyəsi
- ☐ tətbiq olunan texnologiyanın səviyyəsi
- ☐ istehsalın təşkili vəziyyəti

38 15. Təmərküzləşdirmənin istehsal-texniki forması:

- ☒ aqreqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda daha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların payının artması ilə xarakterizə olunur
- ☐ sahədə yeni yaradılmış müəssisələrin payının artması ilə xarakterizə olunur
- ☐ sahənin ümumi məhsulunda kiçik müəssisələrin payının artması ilə xarakterizə olunur
- ☐ qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması ilə xarakterizə olunur
- ☐ qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması onlardan hər birinin gücünün artırılması ilə eyni zamanda baş verməsi ilə xarakterizə olunur

39 14. Texnoloji təmərküzləşdirmə:

- ☒ qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması onlardan hər birinin gücünün artırılması ilə eyni zamanda baş verməsi ilə xarakterizə olunur
- ☐ sahədə yeni yaradılmış müəssisələrin payının artması ilə xarakterizə olunur
- ☐ sahənin ümumi məhsulunda kiçik müəssisələrin payının artması ilə xarakterizə olunur
- ☐ aqreqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda daha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların payının artması ilə xarakterizə olunur
- ☐ qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması ilə xarakterizə olunur

40 11. Nisbi təmərküzləşmə nədir?

- ☐ sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin artması
- ☐ sahənin müəssisələrində əmək məhsuldarlığının artması
- ☒ sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artması
- ☐ sahənin ümumi məhsulunda kiçik müəssisələrin payının artması
- ☐ sahəyə daxil olan müəssisələrin gəlirlərinin artması

41 10. Müəssisənin optimal ölçüsü nədir?

- ☒ az xərcə daha yüksək təsərrüfat nəticələrinə nail olmaqdır.
- ☐ minimum xərcə risksiz fəaliyyət göstərə bilən ölçüsüdür
- ☐ çox xərcə daha çox mənfəət əldə edilə bilən ölçüsüdür
- ☐ mənfəətlə xərcin mütənasiblik təşkil etdiyi ölçüsüdür
- ☐ az xərcə daha az mənfəət əldə edilə bilən ölçüsüdür

42 8. Təmərküzləşmənin formaları hansılardır?

- ☐ istehsal, satış, idxal və ixrac
- ☐ konstruksiya, texnoloji ardıcılıq, son məhsul istehsalı və təşkilati-təsərrüfat
- ☐ aşağı, orta və yuxarı səviyyəli
- ☐ istehsal və satış
- ☒ aqreqat, istehsal-texniki və texnoloji

43 7. İstehsalın təmərküzləşməsi nədir?

- ☒ sahədə məhsul istehsalı üzrə iri müəssisələrin xüsusi çəkirlərinin
- ☐ istehsal həcmnin kiçik müəssisələrdə həyata keçməsi prosesinin genişlənməsi
- ☐ yerli müəssisələr tərəfindən sənaye istehsalının getdikcə artması
- ☐ sənaye sahəsində kiçik müəssisələrin tamamilə iflası mütəmadi artması
- ☐ bütün sənaye müəssisələrinin birliyi

44 6. Axın xəttinin uzunluğu nədir?

- ☒ onda yerləşdirilmiş iki qonşu iş yerləri arasındakı məsafəni səciyyələndirir;
- ☐ onun tempi ilə xarakterizə olunur;
- ☐ bir-birinin ardınca buraxılan hissələrin emal olunmasına sərf edilən vaxt intervalını hissələrin emal olunmasının sərf edilən vaxt intervalını səciyyələndirir;
- ☐ sexdə yerləşdirilmiş avadanlıqların sayını xarakterizə edir;
- ☐ nəqliyyat vasitələrinin iş yerləri arasındakı hərəkətinin və ya hissələrin bir iş yerindən digərinə verilməsinin intensivliyini xarakterizə edir;

45 5. İxtisaslaşdırılması dərəcəsinə görə axın xətləri hansı qruplara bölünür?

- ☐ qismən mexanikləşdirilmiş, kompleks mexanikləşdirilmiş və avtomatlaşdırılmış axın xətlərinə;
- ☐ ümumizavod, sex və sahə axın xətlərinə;
- ☐ fasiləli və fasiləsiz axın xətlərinə;
- ☐ ixtisaslaşmış universal axın xətlərinə;
- ☒ birəşyalı və çoxəşyalı axın xətlərinə;

46 2. Aşağıdakı əlamətlərdən hansı istehsalın təşkilinin dəstəli üsuluna aiddir?

- ☐ cəra olunan işin, əsasən, əl əməyi ilə yerinə yetirilməsi;
- ☐ iriləşdirilmiş texnologiyaların hazırlanması;
- ☒ bir iş yerinə bir neçə əməliyyatın təhkim edilməsi;
- ☐ ayrı-ayrı əməliyyatların icrası üçün iş yerlərinin dəqiq ixtisaslaşması;
- ☐ istehsal prosesinin fasiləsizliyinin səviyyəyə yüksək olması;

47 1. Aşağıdakı əlamətlərdən hansı istehsalın təşkilinin axınlı üsuluna aiddir?

- ☐ eyni tipli avadanlıqların qrup şəklində yerləşdirilməsi;
- ☒ avadanlıqların texnoloji xəritəyə müvafiq olaraq yerləşdirilməsi;
- ☐ eyni tip avadanlıqların əsasən qrup halında yerləşdirilməsi
- ☐ emal olunacaq materialın istehsalda partiyalarla buraxılması;
- ☐ yalnız universal avadanlıqlardan istifadə;

48 28. Müəssisədə istehsalın texniki hazırlığını planlaşdırarkən istifadə edilən tədqiqat üsulu:

- ☐ yeni bazarların mənimsənilməsi və servis xidməti qurumlarının yaradılmasında istifadə edilir

- ☐ statistik məlumatlardan istifadə etməklə yeni yaradılacaq məhsulun əmək və maddi-enerji ehtiyatları üzrə norma və normativlər hazırlanıqda istifadə edilir
- ☐ daima təkrarlanan işlərdə (əməliyyatlarda, proseslərdə) əmək və maddi-enerji ehtiyatları üzrə norma və normativləri müəyyən etdikdə istifadə edilir
- ☒ yeni məhsul növlərinin bir və ya bir neçə parametrləri üzrə korrelyasiya asılılıqlarının işlənilib hazırlanmasını tələb edir
- ☐ yeni hazırlanmış məhsulların sınaqdan və attestasiyadan keçirilməsində istifadə edilir

49 27. Müəssisədə istehsalın texniki hazırlığını planlaşdırarkən istifadə edilən analoji üsul:

- ☐ yeni məhsul növlərinin bir və ya bir neçə parametrləri üzrə korrelyasiya asılılıqlarının işlənilib hazırlanmasını tələb edir
- ☐ yeni hazırlanmış məhsulların sınaqdan və attestasiyadan keçirilməsində istifadə edilir
- ☐ daima təkrarlanan işlərdə (əməliyyatlarda, proseslərdə) əmək və maddi-enerji ehtiyatları üzrə norma və normativləri müəyyən etdikdə istifadə edilir
- ☒ statistik məlumatlardan istifadə etməklə yeni yaradılacaq məhsulun əmək və maddi-enerji ehtiyatları üzrə norma və normativlər hazırlanıqda istifadə edilir
- ☐ yeni bazarların mənimsənilməsi və servis xidməti qurumlarının yaradılmasında istifadə edilir

50 26. Müəssisədə istehsalın texniki hazırlığını planlaşdırarkən istifadə edilən birbaşa üsul:

- ☐ yeni məhsul növlərinin bir və ya bir neçə parametrləri üzrə korrelyasiya asılılıqlarının işlənilib hazırlanmasını tələb edir
- ☐ yeni hazırlanmış məhsulların sınaqdan və attestasiyadan keçirilməsində istifadə edilir
- ☐ statistik məlumatlardan istifadə etməklə yeni yaradılacaq məhsulun əmək və maddi-enerji ehtiyatları üzrə norma və normativlər hazırlanıqda istifadə edilir
- ☒ daima təkrarlanan işlərdə (əməliyyatlarda, proseslərdə) əmək və maddi-enerji ehtiyatları üzrə norma və normativləri müəyyən etdikdə istifadə edilir
- ☐ yeni bazarların mənimsənilməsi və servis xidməti qurumlarının yaradılmasında istifadə edilir

51 24. Əməliyyat texnologiyasında aşağıdakılardan hansı əks olunur?

- ☐ istehsal ediləcək məmulatın quruluşu və iş prinsipi haqqında ümumi anlayış verən prinsipial konstruktiv həllər
- ☐ əsas əməliyyatların hansı konkret qrup avadanlıqlarda yerinə yetirilməsi
- ☐ müəssisədə əsas əməliyyatların yerinə yetirilməsi ardıcılığı
- ☒ əməliyyatının yerinə yetirilməsinə dair göstəriş və parametrlər
- ☐ vaxt normalarının hesablanması

52 22. Marşrut texnologiyasında aşağıdakılardan hansı əks olunmur?

- ☐ vaxt normalarının hesablanması
- ☐ əsas əməliyyatların hansı konkret qrup avadanlıqlarda yerinə yetirilməsi
- ☐ müəssisədə əsas əməliyyatların yerinə yetirilməsi ardıcılığı
- ☒ istehsal ediləcək məmulatın quruluşu və iş prinsipi haqqında ümumi anlayış verən prinsipial konstruktiv həllər
- ☐ alətlərin seçimi

53 21. Texnoloji proseslərin layihələndirilməsinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- ☐ məhsula, onun hazırlanmasına, istehsalına nəzarətinə, qəbuluna və göndərilməsinə olan bütün tələblərin müəyyənləşdirilməsi
- ☐ məmulatın quruluşu və iş prinsipi haqqında ümumi anlayış verən prinsipial konstruktiv həllərin və onun xarakteristikasının əks olunduğu ilkin konstruktör sənədlərinin hazırlanması
- ☐ layihənin işlənməsi məqsədəuyğunluğunun texniki və texniki-iqtisadi əsaslandırılmasını əks etdirən konstruktör sənədlərinin hazırlanması
- ☒ xüsusi texnoloji ləvazimatların müəyyənləşdirilməsi və layihələndirilməsi
- ☐ hazırlanan məmulatın quruluşu haqqında tam təsvir verən son texniki işləmələrin və işçi sənədlərin hazırlanması üçün əsas məlumatların əks olunduğu konstruktör sənədlərinin hazırlanması

54 19. Texniki şərtlər:

- ☐ məhsulun satış bazarları, istehsal həcmi, maya dəyəri, qiymətinin əks olunduğu sənədlərin məcmusudur

- ☐ məmulatın quruluşu və iş prinsipi haqqında ümumi anlayış verən prinsipial konstruktiv həllərin və onun xarakteristikasının əks olunduğu ilkin konstruktör sənədlərinin məcmusudur.
- ☐ layihənin işlənməsi məqsədəuyğunluğunun texniki və texniki-iqtisadi əsaslandırılmasını əks etdirən konstruktör sənədlərinin məcmusudur
- ☒ məhsula, onun hazırlanmasına, istehsalına nəzarətinə, qəbuluna və göndərilməsinə olan bütün tələblərin əks olunduğu sənədlərin məcmusudur
- ☐ hazırlanan məmulatın quruluşu haqqında tam təsəvvür verən son texniki işləmələrin və işçi sənədlərin hazırlanması üçün əsas məlumatların əks olunduğu konstruktör sənədlərinin məcmusudur.

55 18. Texniki layihə:

- ☐ məhsulun satış bazarları, istehsal həcmi, maya dəyəri, qiymətinin əks olunduğu sənədlərin məcmusudur
- ☐ məmulatın quruluşu və iş prinsipi haqqında ümumi anlayış verən prinsipial konstruktiv həllərin və onun xarakteristikasının əks olunduğu ilkin konstruktör sənədlərinin məcmusudur.
- ☐ layihənin işlənməsi məqsədəuyğunluğunun texniki və texniki-iqtisadi əsaslandırılmasını əks etdirən konstruktör sənədlərinin məcmusudur
- ☒ hazırlanan məmulatın quruluşu haqqında tam təsəvvür verən son texniki işləmələrin və işçi sənədlərin hazırlanması üçün əsas məlumatların əks olunduğu konstruktör sənədlərinin məcmusudur.
- ☐ məhsula, onun hazırlanmasına, istehsalına nəzarətinə, qəbuluna və göndərilməsinə olan bütün tələblərin əks olunduğu sənədlərin məcmusudur

56 17. Eskiz layihəsi:

- ☐ məhsulun satış bazarları, istehsal həcmi, maya dəyəri, qiymətinin əks olunduğu sənədlərin məcmusudur
- ☐ hazırlanan məmulatın quruluşu haqqında tam təsəvvür verən son texniki işləmələrin və işçi sənədlərin hazırlanması üçün əsas məlumatların əks olunduğu konstruktör sənədlərinin məcmusudur.
- ☐ layihənin işlənməsi məqsədəuyğunluğunun texniki və texniki-iqtisadi əsaslandırılmasını əks etdirən konstruktör sənədlərinin məcmusudur
- ☒ məmulatın quruluşu və iş prinsipi haqqında ümumi anlayış verən prinsipial konstruktiv həllərin və onun xarakteristikasının əks olunduğu ilkin konstruktör sənədlərinin məcmusudur.
- ☐ məhsula, onun hazırlanmasına, istehsalına nəzarətinə, qəbuluna və göndərilməsinə olan bütün tələblərin əks olunduğu sənədlərin məcmusudur

57 16. Texniki təklif:

- ☐ məhsulun satış bazarları, istehsal həcmi, maya dəyəri, qiymətinin əks olunduğu sənədlərin məcmusudur
- ☐ hazırlanan məmulatın quruluşu haqqında tam təsəvvür verən son texniki işləmələrin və işçi sənədlərin hazırlanması üçün əsas məlumatların əks olunduğu konstruktör sənədlərinin məcmusudur.
- ☐ məmulatın quruluşu və iş prinsipi haqqında ümumi anlayış verən prinsipial konstruktiv həllərin və onun xarakteristikasının əks olunduğu ilkin konstruktör sənədlərinin məcmusudur.
- ☒ layihənin işlənməsi məqsədəuyğunluğunun texniki və texniki-iqtisadi əsaslandırılmasını əks etdirən konstruktör sənədlərinin məcmusudur
- ☐ məhsula, onun hazırlanmasına, istehsalına nəzarətinə, qəbuluna və göndərilməsinə olan bütün tələblərin əks olunduğu sənədlərin məcmusudur

58 15. Aşağıdakılardan hansı layihə tapşırığında əks olunmur?

- ☐ məhsulun istehsal və istismar prosesində texniki və iqtisadi göstəriciləri
- ☐ məhsulun təyinatı
- ☐ məhsulun adı
- ☒ məhsulun satış bazarları
- ☐ məhsulun tətbiq sahəsi

59 13. Məhsulun hazırlanmasının səmərəli variantını seçərkən hansı iqtisadi göstərici əsas hesab edilir?

- ☐ istehsal maya dəyəri
- ☐ əmək məhsuldarlığı
- ☐ sex maya dəyəri
- ☒ texnoloji maya dəyəri
- ☐ əmək tutumu

60 12. İstehsalın texniki hazırlığını planlaşdırarkən aşağıdakı məlumatların hansından istifadə edilmir?

- ☐ elmi-tədqiqat və layihə-konstruktor təşkilatlarının, yaxud müəssisələrin özlərinin konstruktor bürolarının, texniki və texnoloji şöbələrinin işləyib hazırladıqları tövsiyələr;
- ☐ plan ilində istehsalın texniki hazırlığı ilə əlaqədar olan işlərin əməktutumluğu və həcmi;
- ☐ yeni məhsul növlərinin layihələndirilməsi, hazırlanması və mənimsənilməsi üzrə dövlət təşkilatlarının və ya ayrı-ayrı istehlakçıların sifarişləri;
- ☒ elmi-tədqiqat təşkilatlarının inkişaf perspektivləri;
- ☐ istehsalın texniki cəhətdən inkişaf perspektivləri;

61 11. Marşrut texnologiyası:

- ☐ müəssisədə əsas və köməkçi sexləri yerləşməsinə müəyyən edir;
- ☐ yeni məhsul növlərinin layihələndirilməsi və hazırlanmasının ayrı-ayrı mərhələlərinin başlanma və son müddətlərini müəyyən edir;
- ☐ istehsalın və əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsini, onların yeni məhsulun, yeni texnika və texnologiyanın hazırlanması şəraitinə uyğunlaşdırılmasını müəyyən edir;
- ☒ müəssisədə əsas əməliyyatların yerinə yetirilməsi ardıcılığını və hər bir sexdə bu əməliyyatların hansı konkret qrup avadanlıqlarda yerinə yetirilməsini müəyyən edir.
- ☐ avadanlıqların seçilməsi və sex meydançalarında quraşdırılmasının layihələndirilməsi;

62 10. Aşağıdakılardan hansı texnoloji proseslərin layihələndirilməsinə aiddir?

- ☐ eskiz layihəsinin hazırlanması.
- ☐ texniki layihənin hazırlanması;
- ☐ avadanlıqların orta təmirinin həyata keçirilməsinin layihələndirilməsi;
- ☒ avadanlıqların seçilməsi və sex meydançalarında quraşdırılmasının layihələndirilməsi;
- ☐ texniki şərtlərin hazırlanması;

63 9. Aşağıdakılardan hansı texnoloji hazırlıq mərhələsinə aiddir?

- ☐ eskiz layihəsinin hazırlanması.
- ☐ texniki layihənin hazırlanması;
- ☐ yeni məhsulun istehsalının maddi-texniki resurslarla təmin olunması;
- ☒ marşrut texnologiyasının hazırlanması;
- ☐ texniki təklifin hazırlanması;

64 7. İstehsalın təşkilati hazırlığı mərhələsində:

- ☐ yeni məhsulun istehsalının maddi-texniki resurslarla təmin olunmasını həyata keçirilir;
- ☐ yeni texnoloji prosesin layihələndirilməsi həyata keçirilir;
- ☐ yeni məhsulun layihələndirilməsi həyata keçirilir;
- ☒ istehsalın və əməyin təşkilinin təkmilləşdirilməsi, onların yeni məhsulun, yeni texnika və texnologiyanın hazırlanması şəraitinə uyğunlaşdırılması.
- ☐ tikinti işlərinin layihələndirilməsi həyata keçirilir əməyin təkmilləşdirilməsi üzər təkliflər hazırlanır;

65 6. İstehsalın maddi hazırlığı mərhələsində:

- ☐ əmək, material, yanacaq və enerji məsrəflərinin normalaşdırılması həyata keçirilir.
- ☒ yeni məhsulun istehsalının maddi-texniki resurslarla təmin olunmasını həyata keçirilir;
- ☐ yeni məhsulun layihələndirilməsi həyata keçirilir;
- ☐ yeni texnoloji prosesin layihələndirilməsi həyata keçirilir;
- ☐ tikinti işlərinin layihələndirilməsi həyata keçirilir əməyin təkmilləşdirilməsi üzər təkliflər hazırlanır;

66 4. İstehsalın konstruktor hazırlığı mərhələsində:

- ☐ istehsalın təkmilləşdirilməsi üzrə təkliflər hazırlanır;
- ☒ yeni məhsulun layihələndirilməsi həyata keçirilir;
- ☐ əmək, material, yanacaq və enerji məsrəflərinin normalaşdırılması həyata keçirilir;
- ☐ əməyin təkmilləşdirilməsi üzər təkliflər hazırlanır;
- ☐ yeni texnoloji prosesin layihələndirilməsi həyata keçirilir;

67 2. Müəssisələrdə məhsulun layihələndirilməsinin başlanğıc mərhələsi hansıdır?

- ☐ məhsulların reallaşdırılması
- ☐ texnoloji hazırlıq;
- ☒ elmi-tədqiqat işlərinin aparılması
- ☐ məhsulun bilavasitə istehsalı;
- ☐ texnikanın istismarı

68 1. İstehsalın texniki hazırlığına aiddir:

- ☐ konstruktor hazırlığı və təşkilati hazırlıq;
- ☒ konstruktör və texnoloji hazırlıq;
- ☐ maddi-texniki və texnoloji hazırlıq;
- ☐ təşkilati və maddi-texniki hazırlıq;
- ☐ xammalın istehsala verilməsinin hazırlığı və texnoloji hazırlıq;

69 26. Aşağıdakılardan hansı texniki xidmət növü növbə-günlük tapşırıqlar əsasında yerinə yetirilir?

- ☐ dispetçer xidməti.
- ☒ çağırışçı texniki xidmət;
- ☐ planlı-xəbərdaredici texniki xidmət;
- ☐ standart texniki xidmət;
- ☐ orta müddətli texniki xidmət;

70 25. Aşağıdakılardan hansı texniki xidmət növü təqvim-plan qrafikləri əsasında yerinə yetirilir?

- ☐ dispeçer xidməti.
- ☒ planlı-xəbərdaredici texniki xidmət;
- ☐ standart texniki xidmət;
- ☐ çağırışçı texniki xidmət;
- ☐ orta müddətli texniki xidmət;

71 24. Aşağıdakılardan hansı texniki xidmət növündə əvvəlcədən işlənilib hazırlanmış plan-qrafiklər tətbiq edilir?

- ☐ orta müddətli texniki xidmət;
- ☐ planlı-xəbərdaredici texniki xidmət;
- ☒ standart texniki xidmət;
- ☐ çağırışçı texniki xidmət;
- ☐ dispeçer xidməti.

72 23. Çağırışçı texniki xidmət:

- ☐ uzunmüddətli inkişaf planlarına əsasən yerinə yetirilir.
- ☒ növbə-günlük tapşırıqlar üzrə yerinə yetirilir;
- ☐ əvvəlcədən işlənilib hazırlanmış plan-qrafiklər üzrə yerinə yetirilir;
- ☐ təqvim-plan qrafiklərinə əsaslanır;
- ☐ ortamüddətli inkişaf planlarına əsasən yerinə yetirilir;

73 21. Standart texniki xidmət:

- ☐ ortamüddətli inkişaf planlarına əsasən yerinə yetirilir;
- ☒ əvvəlcədən işlənilib hazırlanmış plan-qrafiklər üzrə yerinə yetirilir;
- ☐ təqvim-plan qrafiklərinə əsaslanır;
- ☐ növbə-günlük tapşırıqlar üzrə yerinə yetirilir;
- ☐ uzunmüddətli inkişaf planlarına əsasən yerinə yetirilir.

74 20. Müəssisədə kiçikseriyalı və fərdi istehsal şəraitində əsasən hansı texniki xidmət növündən istifadə edilir?

- ☐ dispeçer xidməti.
- ☒ çağırışçı texniki xidmət;
- ☐ standart texniki xidmət;
- ☐ planlı-xəbərdaredici texniki xidmət;
- ☐ orta müddətli texniki xidmət;

75 18. Müəssisədə kütləvi və iriseriyalı istehsal şəraitində əsasən hansı texniki xidmət növündən istifadə edilir?

- ☐ planlı-xəbərdaredici texniki xidmət;
- ☒ standart texniki xidmət;
- ☐ dispeçer xidməti.
- ☐ orta müddətli texniki xidmət;
- ☐ çağırışçı texniki xidmət;

76 16. Müəssisədə seriyalı istehsal şəraitində istehsala texniki xidmət nəyin əsasında təşkil edilir?

- ☐ sex və istehsal sahələrinin növbə-günlük tapşırıqları;
- ☐ əsas fəhlələrin rəyi əsasında.
- ☐ orta müddətli planlar;
- ☐ perspektiv planlar;
- ☒ operativ-istehsal tapşırıqları;

77 15. Müəssisədə istehsala texniki xidmətin quruluşuna hansı amil təsir göstərmir?

- ☐ istehsalın texnologiyası;
- ☒ idarəetmə işçilərinin sayından.
- ☐ istehsalın təşkili forması;
- ☐ istehsalın təşkili tipi;
- ☐ istehsalın miqyası;

78 14. Müəssisədə istehsala texniki xidmətin vəzifələrinə aid deyil?

- ☒ standart, planlı-xəbərdarlıq və çağırışçı texniki xidmət;
- ☐ peşəkəər və stabil əmək kollektivi formalaşdırmaq;
- ☐ istehsal prosesinin gedişatında baş verə biləcək boşdayanmaları aradan qaldırmaq;
- ☐ əsas istehsalları maddi-enerji ehtiyatları ilə təchiz etmək;
- ☐ maşın və avadanlıqları vaxtlı-vaxtında təmir etmək;

79 10. Müəssisə miqyasında həyata keçirilən texniki xidmətin formaları hansılardır?

- ☒ standart, planlı-xəbərdarlıq və çağırışçı texniki xidmət;
- ☐ planlı, çağırışçı və texniki xidmət;
- ☐ əsaslı, planlı-xəbərdarlıq və normalaşdırılan texniki xidmət;
- ☐ qeyri-standart və çağırışçı texniki xidmət;
- ☐ qeyri-standart, planlı-xəbərdarlıq və çağırışçı texniki xidmət;

80 9. Çağırışçı texniki xidmət:

- ☐ orta seriyalı istehsal şəraitində daha çox tətbiq edilir və təqvim-plan qrafiklərinə əsaslanır
- ☒ növbə, günlük tapşırıqlar əsasında fəhlələrin özləri tərəfindən kiçik seriyalı fərdi istehsal şəraitində tətbiq edilir
- ☐ əmək və maddi-eneji ehtiyatları üzrə norma və normativlərin hazırlanmasıdır
- ☐ layihənin işlənməsi məqsəduyğunluğunun texniki və texniki-iqtisadi əsaslandırılmasıdır
- ☐ kütləvi və iri seriyalı istehsal şəraitində daha geniş tətbiq edilir və əvvəlcədən işlənilib hazırlanmış plan-qrafiklər üzrə yerinə yetirilir

81 8. Planlı-xəbərdarlıq texniki xidmət:

- ☐ layihənin işlənməsi məqsəduyğunluğunun texniki və texniki-iqtisadi əsaslandırılmasıdır

- ☐ kütləvi və iri seriyalı istehsal şəraitində daha geniş tətbiq edilir və əvvəlcədən işlənilib hazırlanmış plan-qrafiklər üzrə yerinə yetirilir
- ☒ növbə, günlük tapşırıqlar əsasında fəhlələrin özləri tərəfindən kiçik seriyalı fərdi istehsal şəraitində tətbiq edilir
- ☐ orta seriyalı istehsal şəraitində daha çox tətbiq edilir və təqvim-plan qrafiklərinə əsaslanır
- ☐ əmək və maddi-eneji ehtiyatları üzrə norma və normativlərin hazırlanmasıdır

82 1. İstehsala texniki xidmətin təkmilləşdirilməsinin əsas amili nədir?

- ☐ istehsal xüsusiyyəti
- ☒ kompleks texnologiya
- ☐ ixtisaslaşdırma
- ☐ kooperativləşmə
- ☐ təmərküzləşmə

83 25. Alət itkilərinə nə daxil deyil?

- ☐ məmulatın emal edilməsi prosesində yaranan itkilər;
- ☐ alətlərin istifadəsi zamanı yaranan itkilər.
- ☐ alətlərin saxlanması zamanı yaranan itkilər;
- ☐ texnoloji proseslərlə bağlı itkilər;
- ☒ alətlərin istehsalı zamanı yaranan itkilər;

84 23. Alətlərin məsrəf normasına aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- ☐ təsadüfi səbəblər üzündən əmələ gələn birdəfəlik itkilər;
- ☐ istehsal texnologiyasından itkilər;
- ☒ istehsal edilən məhsulun əmtə tutumundan.
- ☐ alətlər ehtiyatlarının faydalı sərfi;
- ☐ istehsal texnologiyasından irəli gələn tullantılar;

85 21. Aşağıdakılardan hansı dəzgah alətlərinə aid deyil?

- ☐ yonucular.
- ☒ çəkic;
- ☐ dəşicilər;
- ☐ frezerbaşlıqları;
- ☐ burğular;

86 20. Aşağıdakılardan hansı əl alətlərinə aiddir?

- ☐ manometrlər;
- ☒ çəkic;
- ☐ saxlayıcılar.
- ☐ indikatorlar;
- ☐ frezerbaşlıqları;

87 19. Aşağıdakılardan hansı alət növlərinə aid deyil?

- ☐ mexnikləşdirilmiş alətlər;
- ☒ sığorta alətləri.
- ☐ əl alətləri;
- ☐ dəzgah alətləri;
- ☐ dəmir alətləri;

88 17. Cari ildə mexaniki-emal sexində 462 min ədəd hissənin emal olunması nəzərdə tutulmuşdur. Kəsici alətin maşınla işləmə vaxtı 10 saat və alətin köhnəlmə vaxtı 66 saat olarsa, sexin kəsici alətlərə olan ümumi tələbatı nə qədər olacaqdır?

- ☐ 125 min ədəd.

- ☒ 70 min ədəd;
- ☐ 3049 min ədəd;
- ☐ 1341 ədədə;
- ☐ 117612 ədəd;

89 16. Aşağıdakılardan hansı alət ehtiyatlarının növlərinə aid deyil?

- ☐ «sifariş nöqtəsi» ehtiyatı;
- ☐ sığorta ehtiyatı.
- ☒ çağırış ehtiyatı;
- ☐ minimum ehtiyat;
- ☐ maksimum ehtiyat;

90 15. Cari ildə mexaniki-emal sexində 891 ədəd hissənin emal olunması nəzərdə tutulmuşdur. Bir hissənin emal olunmasına sərf olunan vaxt 2 saat və alətin köhnəlmə vaxtı 66 saat olarsa, sexin kəsici alətlərə olan ümumi tələbatı nə qədər olacaqdır?

- ☐ 29403 ədəd;
- ☐ 8 ədəd;
- ☐ 125 ədəd.
- ☒ 27 ədədə;
- ☐ 117612 ədəd;

91 14. Alətlərin məsrəf normasına aşağıdakılardan hansı daxil deyildir?

- ☐ təsadüfi səbəblər üzündən əmələ gələn birdəfəlik itkiləri.
- ☒ istehsal texnologiyasının tətbiqindən əldə edilən gəlir;
- ☐ alət ehtiyatlarının faydalı sərfi;
- ☐ istehsal texnologiyasından və şəraitindən irəli gələn tullantıları;
- ☐ istehsal texnologiyasından və şəraitindən irəli gələn itkilər;

92 13. Aşağıdakılardan hansı köməkçi alətlərə aiddir?

- ☐ çəkiç;
- ☐ təsərrüfat inventarı;
- ☒ saxlayıcılar.
- ☐ frezerlər;
- ☐ manometrlər;

93 12. Aşağıdakılardan hansı dəmir alətlərinə aiddir?

- ☐ saxlayıcılar.
- ☒ çəkiç;
- ☐ frezerlər;
- ☐ manometrlər;
- ☐ təsərrüfat inventarı;

94 10. Aşağıdakılardan hansı kəsici alətlərə aiddir?

- ☐ saxlayıcılar.
- ☒ frezerlər;
- ☐ manometrlər;
- ☐ təsərrüfat inventarı;
- ☐ çəkiç;

95 8. Alətlərə ehtiyatın həcmində hansı amil təsir göstərir?

- ☐ alət təsərrüfatında işləyənlərin ixtisas səviyyəsi;
- ☐ alətlərin qabariti;

- ☒ eyni vaxtda istifadə edilən alətlərin sayı;
- ☐ alətlərin təsnifləşdirilməsi;
- ☐ alətlərin indeksləşdirilməsi.

96 7. Alətlərə ehtiyatın həcmində hansı amil təsir göstəmir?

- ☐ iş yerlərinin sayı
- ☐ eyni vaxtda istifadə edilən alətlərin sayı
- ☐ alətdən istifadənin ehtiyat əmsalı
- ☒ alətlərin indeksləşdirilməsi
- ☐ alətin iş yerlərinə gətirilməsi dövrü

97 6. Alətə tələbatı müəyyənləşdirərkən hansı göstəricidən istifadə edilir?

- ☐ alətlərin təsnifatından
- ☒ normalaşdırmadan
- ☐ saydan
- ☐ gücdən
- ☐ alətin görkəmindən

98 5. Alətlərin indeksləşdirilməsi nə məqsədlə aparılır?

- ☐ alət məsrəfini normalaşdırarkən
- ☐ alətlərin bərpa edərkən
- ☒ alətləri təsnifləşdirərkən
- ☐ alətləri qablaşdırarkən
- ☐ alətləri təmir edərkən

99 2. Alətlərin məsrəf norması işlənilib hazırlanarkən əsasən hansı üsullardan istifadə edilir?

- ☐ iriləşdirilmiş və əsas üsullar;
- ☒ adi və iriləşdirilmiş üsullar;
- ☐ əsas və köməkçi üsullar;
- ☐ texniki və təşkilati üsullar;
- ☐ adi və köməkçi üsullar;

100 1. Aşağıdakılardan hansı alət təsərrüfatının əsas vəzifələrinə aid deyil?

- ☐ universal alətlərin kənardan alınmasını təşkil etmək;
- ☒ alət istehsalı üzrə ixtisaslaşmış kadrların hazırlanması;
- ☐ müəssisənin istehsal bölmələrini lazımı miqdarda və çeşiddə texnoloji alətlərlə təmin etmək;
- ☐ müəssisə və onun bölmələrində alət fondu ehtiyatlarını yaratmaq;
- ☐ xüsusi alətlərin müəssisədə hazırlanmasını təşkil etmək.

101 56. Aşağıdakılardan hansı anbar təsərrüfatının funksiyalarına aid deyildir?

- ☐ düzgün cavab yoxdur
- ☐ hazır məhsulun alıcıyı yollanması üçün hazırlanması;
- ☐ xammal və materialların istehsal buraxılışı;
- ☒ müəssisəyə daxil olan xammal və materialların keyfiyyətinə nəzarət.
- ☐ material ehtiyatlarının hərəkətinin uçotunun aparılması;

102 55. Anbarların texniki cəhətdən təhciz olunması hansı amildən asılıdır?

- ☐ müəssisənin təşkilati strukturundan.
- ☐ müəssisədə əməyin təşkili səviyyəsindən;
- ☐ əsas fondların dəyərindən;
- ☒ saxlanılan materialların növü, forma və miqdarından;
- ☐ müəssisədə kadrların ixtisas səviyyəsindən;

103 53. İxtisaslaşdırılma dərəcəsinə görə müəssisə anbarları hansı qruplara bölünür?

- ☐ avadanlıq, alətlər, materiallar, ehtiyat hissələri, yarımfabrikatlar, hazır məhsullar, təsərrüfat inventarları və istehsal tullantıları saxlanması üçün yaradılan anbarlar;
- ☐ təchizat, istehsal və satış anbarları;
- ☐ bağlı anbarlar, açıq anbarlar, yarım-açıq anbarlar və xüsusi anbarlar;
- ☒ ixtisaslaşdırılmış, universal və qarışıq anbarlar.
- ☐ ümumizavod və sex anbarları;

104 50. Aşağıdakılardan hansı materialların sexlərə, istehsal sahələrinə və iş yerlərinə çatdırılması üsullarına aiddir?

- ☐ analitik və eksperimental üsullar;
- ☐ texniki və texnoloji üsullar;
- ☐ perspektiv və cari üsullar;
- ☒ passiv və fəal üsullar;
- ☐ adəbi və iriləşdirilmiş üsullar;

105 48. Təyinatına görə müəssisə anbarları hansı qruplara bölünür?

- ☐ ixtisaslaşdırılmış, universal və qarışıq anbarlar.
- ☐ təchizat, istehsal və satış anbarları;
- ☐ bağlı anbarlar, açıq anbarlar, yarım-açıq anbarlar və xüsusi anbarlar;
- ☒ ümumizavod və sex anbarları;
- ☐ avadanlıq, alətlər, materiallar, ehtiyat hissələri, yarımfabrikatlar, hazır məhsullar, təsərrüfat inventarları və istehsal tullantıları saxlanması üçün yaradılan anbarlar;

106 47. Aşağıdakılardan hansı funksiyalarına görə müəssisə anbarlarının növlərinə aiddir?

- ☐ ixtisaslaşdırılmış.
- ☐ sex anbarları;
- ☐ bağlı anbarlar;
- ☒ təchizat anbarları;
- ☐ universal anbarlar;

107 46. Aşağıdakılardan hansı funksiyalarına görə müəssisə anbarlarının növlərinə aid deyildir?

- ☐ istehsal və satış anbarları;
- ☐ istehsal anbarları;
- ☐ təchizat anbarları;
- ☒ sex anbarları;
- ☐ satış anbardarı;

108 45. Aşağıdakılardan hansı konstruksiyasına görə müəssisə anbarlarının növlərinə aiddir?

- ☐ sex anbarları;
- ☒ açıq anbarlar;
- ☐ universal anbarlar.
- ☐ ixtisaslaşdırılmış anbarlar;
- ☐ təchizat anbarları;

109 43. Konstruksiyasına görə müəssisə anbarları hansı qruplara bölünür?

- ☐ ixtisaslaşdırılmış, universal və qarışıq anbarlar.
- ☐ ümumizavod və sex anbarları;
- ☐ təchizat, istehsal və satış anbarları;
- ☒ bağlı anbarlar, açıq anbarlar, yarım-açıq anbarlar və xüsusi anbarlar;
- ☐ avadanlıq, alətlər, materiallar, ehtiyat hissələri, yarımfabrikatlar, hazır məhsullar, təsərrüfat inventarları və istehsal tullantıları saxlanması üçün yaradılan anbarlar;

110 42. Sənaye müəssisələrində material resurslarının ehtiyatları üzrə maksimum-minimum nəzarət üsulunun tətbiqində material ehtiyatlarının minimum qalığı necə hesablanır?

- ☐ sığorta ehtiyatı ilə hazırlıq ehtiyatının cəmi kimi.
- ☐ sığorta ehtiyatı və maksimum cari ehtiyat toplanır;
- ☐ sığorta ehtiyatı ilə hazırlıq ehtiyatının cəmi və maksimum cari ehtiyat toplanır;
- ☒ sığorta ehtiyatı ilə hazırlıq ehtiyatının cəmi və minimum cari ehtiyat toplanır;
- ☐ maksimum cari ehtiyatdan sığorta ehtiyatı çıxılır;

111 37. Sənaye müəssisələrində avtomobilə olan tələbatın həcmində hansı amil təsir göstərmir?

- ☐ avtomobilin yükqaldırma qabiliyyətindən istifadə əmsalı.
- ☐ bir avtomobilin yükqaldırma qabiliyyəti;
- ☐ plan ilində daşınacaq yüklərin miqdarı;
- ☒ bir avtomobilin yanacaq sərfi;
- ☐ avtomobili iş növbəsinin uzunluğu;

112 36. Sənaye müəssisələrində nəqliyyat vasitələri seçilərkən aşağıdakı tələblərdən hansı nəzərə alınmır?

- ☐ seçilmiş nəqliyyat vasitəsi yaxşı manevrililik xüsusiyyətinə malik olmalıdır;
- ☐ seçilmiş nəqliyyat növünün xüsusiyyəti və texniki parametrləri həmin nəqliyyat növünün xidmət etdiyi istehsal prosesinin texniki və təşkilati xüsusiyyətlərinə müvafiq gəlməlidir;
- ☐ istifadə olunan nəqliyyat vasitələrinin texniki parametrlərindən maksimum istifadə olunmalıdır;
- ☒ seçilmiş nəqliyyat vasitəsinin estetik parametrləri yüksək olmalıdır.
- ☐ seçilmiş nəqliyyat nəqliyyat əməliyyatlarına çəkilən xərcləri azaltmağa imkan verməlidir;

113 32. Nəqliyyat vasitələri fəaliyyət göstərmə müddətlərinə görə bölünür:

- ☐ mexanikləşdirilmiş və avtomatlaşdırılmış nəqliyyat vasitələri.
- ☐ üfqi, şaquli və maili istiqamətlərdə daşıyan nəqliyyat vasitələri;
- ☐ fasiləsiz və fasiləli fəaliyyət göstərənlər;
- ☒ daimi və mövsümi fəaliyyət göstərənlər;
- ☐ qrafiklər və operativ planlar əsasında fəaliyyət göstərənlər;

114 29. Zavodxarici nəqliyyat vasitələri aşağıdakılar arasındakı hansı əlaqəni təmin edir?

- ☐ müəssisənin xammal və material anbarı ilə sex.
- ☐ müəssisə sexləri arasında;
- ☐ müəssisə xammal və material anbarı ilə iş yerlərini;
- ☒ müəssisə ilə dəmiryolu stansiyaları;
- ☐ müəssisənin sexləri ilə hazır məhsul anbarları;

115 27. Zavodxarici nəqliyyat vasitələri aşağıdakılar arasındakı hansı əlaqəni təmin etmir?

- ☐ müəssisə ilə təchizat bazaları;
- ☐ müəssisə ilə dəmiryolu stansiyaları;
- ☐ müəssisə ilə dəniz limanları;
- ☒ müəssisənin xammal və material anbarı ilə sex.
- ☐ müəssisə ilə aeroport;

116 25. Aşağıdakılardan hansı sənaye müəssisələrində nəqliyyat təsərrüfatının işçiləri peşə tərkibinə daxil deyil?

- ☐ əsas fəhlələr.
- ☐ krançılar;
- ☐ sürücülər;
- ☒ nəqliyyat vasitələrinin təmiri ilə məşğul olan çilingərlər;
- ☐ yükləyici fəhlələr;

117 24. İri və orta seriyalı s istehsallarda nəqliyyat xidmətinin hansı növlərindən istifadə edilir?

- ☐ çağırışsız və günlük operativ plan tapşırıqları üzrə.
- ☒ əvvəlcədən tərtib edilmiş qrafiklər və günlük operativ plan tapşırıqları üzrə;
- ☐ çağırışçı və əvvəlcədən tərtib edilmiş qrafiklər üzrə;
- ☐ çağırışçı və çağırışsız;
- ☐ çağırışçı və günlük operativ plan tapşırıqları üzrə;

118 22. Zavoddaxili nəqliyyat təsərrüfatının tərkibi və quruluşuna aşağıdakı amillərdən hansı təsir göstərir?

- ☐ daşınacaq məhsulların qiymətləri;
- ☒ daşınacaq xammal və materialların növləri;
- ☐ istifadə edilən avadanlıqların yaşları.
- ☐ daşınacaq xammal və materialların qiymətləri;
- ☐ istehsalın səmərəliliyi;

119 20. Zavoddaxili nəqliyyat təsərrüfatının əsas vəzifələrinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- ☐ yeni və məhsuldar nəqliyyat vasitələri yaratmaqdan.
- ☒ nəqliyyat vasitələrinə texniki xidmət göstərməkdən;
- ☐ nəqliyyat vasitələrinin satışının təşlini təmin etməkdən;
- ☐ nəqliyyat sahəsi üzrə mütəxəssis hazırlamaqdan;
- ☐ nəqliyyat vasitələrinin amortizasiyasının hesablamaqdan;

120 19. Zavoddaxili nəqliyyat təsərrüfatının əsas vəzifələrinə aşağıdakılardan hansı aid deyildir?

- ☐ yüksək səviyyədə nəqliyyat xidməti göstərməkdən;
- ☒ yeni və məhsuldar nəqliyyat vasitələri yaratmaqdan.
- ☐ istehsal prosesini müntəzəm surətdə bütün zəruri maddi-enerji və əmək ehtiyatları ilə təmin etməkdən;
- ☐ nəqliyyat vasitələrinə texniki xidmət göstərməkdən;
- ☐ nəqliyyat təsərrüfatının saxlanılmasına çəkilən xərcləri minimuma endirməkdən;

121 17. Müəssisədə sexlərin materiallarla mərkəzləşdirilmiş üsulla təchiz edilməsində hansı sxemdən istifadə edilmir?

- ☐ rəqqas;
- ☒ zona;
- ☐ zona-dairəvi;
- ☐ dairəvi;
- ☐ şüa;

122 11. Müəssisə nəqliyyat vasitələrindən istifadə dərəcəsi xarakterizə edən göstəriciyə aid deyil?

- ☐ nəqliyyat vasitəsinin materialtutumluğu əmsalı
- ☐ nəqliyyat vasitəsinin yük götürmə qabiliyyətindən istifadə əmsalı
- ☒ nəqliyyat vasitəsinin ümumi yürüşdən istifadə əmsalı
- ☐ nəqliyyat vasitəsinin iş vaxtından istifadə əmsalı
- ☐ nəqliyyat vasitəsinin reyslərindən istifadə əmsalı

123 10. Yükdaşımada istifadə edilən keyfiyyət göstəricisi hansıdır?

- ☐ yükün daşınma məsafəsi
- ☒ orta daşınma məsafəsi
- ☐ ton kilometr
- ☐ kvadrat metr
- ☐ kub metr

124 7. Fasiləli fəaliyyət göstərən nəqliyyat vasitələrinə hansı aiddir?

- ☐ axın xətləri.
- ☒ lokomotivlər;
- ☐ boru kəmərləri;
- ☐ jalob sistemini;
- ☐ konveyerlər;

125 2. İl ərzində müəssisə daxilində 130 min ton yükün daşınması gözlənilir. Bir avtomobilin yükləmə qabiliyyəti 10 ton, onun yükləmə qabiliyyətindən istifadə əmsalı 0,9 və il ərzindəki reyslərinin sayı 700 olarsa, müəssisənin il ərzində belə avtomobilə olan tələbatı nə qədərdir?

- ☐ 19.0
- ☒ 21.0
- ☐ 25.0
- ☐ 24.0
- ☐ 20.0

126 1. Yük dövrüyyəsinin həcm göstəriciləri hansıdır?

- ☐ kvadrat metr
- ☒ ton kilometr
- ☐ ton
- ☐ orta daşınma məsafəsi
- ☐ kub metr

127 Dispetçer mərkəzinə aşağıdakılardan hansı aid deyildir?

- ☐ dispetçerin iş yeri
- ☒ dispetçer avadanlıqlarının istehsalı sexi
- ☐ köməkçi avadanlıq və aparatlar olan otaq
- ☐ dispetçer lövhəsi
- ☐ dispetçer pultu

128 Dispetçerləşdirməyə aşağıdakılardan nəyi əhatə etmir?

- ☐ texnoloji proseslərin idarə edilməsi
- ☒ texnoloji proseslərin layihələndirilməsini
- ☐ texnoloji maşın və mexanizmlərin işinin uçotunu
- ☐ nəqliyyat vasitələrinin operativ bölgüsünü
- ☐ material ehtiyatlarının operativ bölgüsünü

129 Müəssisənin qeyri-ahəngdar işləməsi aşağıdakılardan hansına təsir göstərmir?

- ☐ mövcud istehsal güclərindən istifadəni pisləşdirir
- ☐ əmək ehtiyatlarından istifadəni pisləşdirir
- ☐ maddi-enerji ehtiyatlarından istifadəni pisləşdirir
- ☐ məhsulun keyfiyyətinə mənfi təsir göstərir
- ☒ işçilərin ixtisas səviyyələrinin azaldır

130 Texnoloji intizam dedikdə:

- ☐ müəssisədə hesablanan vergilərin vaxtlı-vaxtında ödənilməsi başa düşülür
- ☐ müəssisədə kadrların vaxtlı-vaxtında attestasiya olunması başa düşülür
- ☐ istehsal prosesində məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi başa düşülür
- ☒ istehsal prosesində məhsul hazırlanması texnologiyasının tələblərinə əməl olunması başa düşülür
- ☐ müəssisədə yeni texnologiyaların yaradılmasını nəzərdə tutulur

131 Müəssisədə istehsala operativ nəzarət zamanı aşağıdakılardan hansından istifadə edilmir?

- ☐ növbə-günlük tapşırıqların yerinə yetirilməsi haqqındakı hesabatlardan

- ☒ işçilərin əmək kitabçalarından
- ☐ marşrut xəritələrindən
- ☐ hazır məhsulların qəbul olunması haqqındakı aktlardan
- ☐ iş vərəqələrindən

132 Müəssisədə istehsalın ahəngdar gedişatının təmin olunmasının mühüm şərti hansıdır?

- ☐ ucuz xammal və materiallardan istifadə edilməsi
- ☐ məhsuldar maşın və avadanlıqların tətbiq
- ☒ istehsalın operativ tənzimlənməsi
- ☐ uzunmüddətli planların düzgün əsaslandırılması
- ☐ ortamüddətli planların düzgün əsaslandırılması

133 Müəssisənin fəaliyyətinin aşağıdakılardan hansını təmin edə bilməz?

- ☐ boşdayanma hallarını aradan qaldırılmasını
- ☒ işçilərin ixtisas səviyyəsinin yüksəldilməsini
- ☐ maddi-enerji ehtiyatlarından səmərəli istifadə edilməsini
- ☐ maliyyə-əmək ehtiyatlarından səmərəli istifadə edilməsini
- ☐ maşın və texnoloji avadanlıqlardan səmərəli istifadə edilməsini

134 Maşınqayırma zavodlarında operativ-istehsal planlaşdırılmasının hansı sistemi tətbiq edilmir?

- ☐ standart-plan
- ☒ maşın-mühit-insan
- ☐ maşın-komplekt
- ☐ komplekt-qovşaq
- ☐ hissələr üzrə

135 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin və onun istehsal bölmələrinin ahəngdar işləməsinin əsas təşkilati-texniki şərtlərinə aid deyil?

- ☐ məhsulun keyfiyyəti üzərində operativ nəzarətin səmərəli təşkili
- ☐ istehsalın və əməyin düzgün təşkili və onun təkmilləşdirilməsi
- ☒ istehsal avadanlıqlarının amortizasiya normalarının artırılması
- ☐ məhsul buraxılışı üzrə tapşırıqların elmi cəhətdən əsaslandırılması
- ☐ istehsalın vaxtli-vaxtında maddi-enerji ehtiyatları ilə təchiz olunması

136 Müəssisənin qeyri-ahəngdar işləməsi onun fəaliyyətinə necə təsir göstərir?

- ☐ müəssisənin səmərəliliyi artır
- ☐ istehsal güclərindən səmərəli istifadə olunur
- ☐ xammal və materiallardan daha səmərəli istifadə olunur
- ☒ istehsal heyətindən səmərəli istifadə olunmur
- ☐ məhsulun keyfiyyəti yüksəlir

137 İstehsalın ahəngdarlığı dedikdə,

- ☐ eyni müddət ərzində fərqli sayda fəhlələrin işləməsi nəzərdə tutulur
- ☒ dövrlər (ay, ongunlük, gün, saat) üzrə bərabər, yaxud artan ölçüdə (əgər bu planda nəzərdə tutulmuşdursa) məhsul buraxılışı nəzərdə tutulur
- ☐ əvvəlcədən tərtib edilmiş plan-qrafik əsasında eyni vaxt müddəti ərzində (məsələn, ongunlükdə, ayda və s.) eyni miqdarda məhsul buraxılışı nəzərdə tutulur
- ☐ əvvəlcədən tərtib edilmiş plan-qrafik əsasında eyni vaxt müddəti ərzində (məsələn, ongunlükdə, ayda və s.) eyni sayda işçilərin işləməsi nəzərdə tutulur
- ☐ əvvəlcədən tərtib edilmiş plan-qrafik əsasında eyni vaxt müddəti ərzində (məsələn, ongunlükdə, ayda və s.) eyni sayda avadanlıqların işləməsi nəzərdə tutulur

138 Müəssisədə birqərarlılıq əmsalı necə hesablanır?

- ☐ müəssisədə əmək haqqının vaxtlı-vaxtında verilməsinin müəyyən olunması əsasında
- ☐ müəyyən dövr ərzində plan üzrə müəssisədə işləyəcək əsas fəhlələrin sayını həmin dövrdə faktiki işləyənlərin sayına bölməklə
- ☒ müəyyən dövr ərzində plan üzrə müəssisənin istehsal edəcəyi məhsulun həcmi həmin dövrdə faktiki istehsal edilmiş məhsulun həminə bölməklə
- ☐ müəyyən dövr ərzində plan üzrə müəssisədə işləyəcək işçilərin sayını həmin dövrdə faktiki işləyənlərin sayına bölməklə
- ☐ müəyyən dövr ərzində plan üzrə müəssisədə işləyəcək avadanlıqların sayını həmin dövrdə faktiki işləyənlərin sayına bölməklə

139 Müəssisədə dispetçer xidmətinin tərkibinə nələr daxildir?

- ☐ bütün cavablar düzgündür
- ☒ istehsal-dispetçer şöbəsi, plan-dispetçer bürosu və sahənin dispetçeri
- ☐ plan-dispetçer bürosu, sahənin dispetçeri və əsas sexlər
- ☐ istehsal-dispetçer şöbəsi, əmək haqqı şöbəsi və operativ istehsal bölməsi
- ☐ istehsal-dispetçer şöbəsi, plan-dispetçer bürosu və loqistika xidməti

140 Dispetçerləşdirmə:

- ☐ müəssisədə investisiya qoyuluşlarının səmərəliliyinin yüksəldilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir
- ☐ istehsal proqramının tərtibinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini əhatə edir
- ☐ müəssisədə istehsalın səmərəliliyinin yüksəldilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir
- ☒ iş qrafikləri və istehsal proqramını yerinə yetirmək üçün müəssisənin ayrı-ayrı bölmələri arasında, yaxud bir neçə müəssisə arasında birgə işin təmin olunması məqsədilə istehsal proseslərinin idarə olunmasının koordinasiyası və onlara operativ nəzarətin mərkəzləşdirilməsidir
- ☐ müəssisədə idarəetmə sisteminin formalaşdırılması və heyətin idarəedilməsi üzrə tədbirlər sistemini özündə əks etdirir

141 Müəssisədə operativ-istehsal planlaşdırılması:

- ☐ istehsal proqramının tərtibinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir
- ☒ müəssisənin inkişaf planının məkan və zaman baxımından konkretləşdirilməsinə yönəldilmiş tədbirlər sistemini özündə əks etdirir
- ☐ müəssisədə idarəetmə sisteminin təkmilləşdirilməsi üzrə tədbirləri əks etdirir
- ☐ müəssisədə maliyyə vəsaitlərinə tələbatın hesablanması və maliyyə vəsaitlərdən səmərəli istifadə məsələlərini əks etdirir
- ☐ müəssisədə peşə və ixtisaslar üzrə işçilərə tələbatın hesablanmasıdır

142 İstehsal prosesinin operativ tənzimlənməsinin məqsədi nədən ibarətdir?

- ☐ müəssisənin istehsal proqramının yerinə yetirilməsi üçün zəruri işçi heyətinin formalaşdırılması
- ☒ texnoloji proseslərin müəyyən edilmiş normativlərdən və üsullardan kənarlaşma hallarının aradan qaldırılması üçün zəruri texniki-təşkilati tədbirlərin işlənilib hazırlanması
- ☐ müəssisədə istehsal gücündən istifadənin yaxşılaşdırılması üzrə tədbirlərin işlənilib hazırlanması
- ☐ müəssisədə yeni və mütərəqqi norma və normativlərinin işlənilib hazırlanması
- ☐ müəssisədə əmək kollektivinin sosial inkişafı üçün tədbirlərin işlənilib hazırlanması

143 Düzgün ifadəni seçin:

- ☒ İqtisadiyyat sektoru – institusional vahidlərin məcmusudur
- ☐ Sahə iqtisadiyyatı – xalq təsərrüfatı kompleksinin rəşional idarə olunması haqqında elm
- ☐ Sahə strukturu – bir cinsli təsərrüfat qrupları
- ☐ Sənaye – bazar hakimiyyətinin mənbələri haqqında elm
- ☐ İstehsalat – sənayeyə daxil olan sahələrin tərkibi

144 Düzgün ifadəni seçin:

- ☒ Sahə – bir cinsli təsərrüfat qrupları
- ☐ Sahə strukturu – institusional vahidlərin məcmusudur

- ☐ İqtisadiyyat sektoru – bazar hakimliyinin mənbələri haqqında elm
- ☐ Sahə iqtisadiyyatı – təbii resursların insanlar tərəfindən fəal çevrilməsi prosesi
- ☐ İstehsalat – sənayeyə daxil olan sahələrin tərkibi

145 Düzgün ifadəni seçin:

- ☐ Sahə iqtisadiyyatı – xalq təsərrüfatı kompleksinin rəşional idarə olunması haqqında elm
- ☐ Sahə strukturu – institusional vahidlərin məcmusudur
- ☒ İqtisadiyyatı – xalq təsərrüfatı kompleksinin rəşional idarə olunması haqqında elm
- ☐ Sahə – təbii resursların insanlar tərəfindən fəal çevrilməsi prosesi
- ☐ İstehsalat – sənayeyə daxil olan sahələrin tərkibi

146 Düzgün ifadəni seçin:

- ☐ Sahə - institusional vahidlərin məcmusudur
- ☒ İstehsalat - təbii resursların insanlar tərəfindən fəal çevrilməsi prosesi
- ☐ Sahə iqtisadiyyatı – xalq təsərrüfatı kompleksinin rəşional idarə olunması haqqında elm
- ☐ İqtisadiyyat sektoru – bazar hakimliyinin mənbələri haqqında elm
- ☐ Sahə strukturu – institusional vahidlərin məcmusudur

147 Düzgün ifadəni seçin:

- ☒ Sahə strukturu – sənayeyə daxil olan sahələrin tərkibi
- ☐ İqtisadiyyat – təbii resursların insanlar tərəfindən fəal çevrilməsi prosesi
- ☐ İqtisadiyyat sektoru – bazar hakimliyinin mənbələri haqqında elm
- ☐ Sahə - institusional vahidlərin məcmusu
- ☐ İqtisadiyyat sahəsi – bir cinsli təsərrüfat qrupları

148 Anlayışların daha dardan daha genişə doğru ardıcılığını seçin:

- ☒ fabrik; yarımşahə; sahə; sahələrərası kompleks
- ☐ fabrik; sahə; yarımşahə; sahələrərası kompleks
- ☐ sahələrərası kompleks; sahə; yarımşahə; fabrik
- ☐ sahə; sahələrərası kompleks; yarımşahə; fabrik
- ☐ yarımşahə; sahə; fabrik; sahələrərası kompleks

149 Anlayışların daha genişdən daha dardə doğru ardıcılığını seçin:

- ☒ sahələrərası kompleks; sahə; yarımşahə; fabrik
- ☐ sahə; yarımşahə; sahələrərası kompleks; fabrik
- ☐ sahə; sahələrərası kompleks; fabrik; yarımşahə
- ☐ fabrik; yarımşahə; sahə; sahələrərası kompleks
- ☐ yarımşahə; sahələrərası kompleks; fabrik; sahə

150 Anlayışların daha dardan daha genişə doğru düzgün ardıcılığını seçin:

- ☐ qida məhsulları; emal sənayesi; yeyinti sənayesi; maddi istehsalat sahəsi; sənaye
- ☒ qida məhsulları; yeyinti sənayesi; emal sənayesi; sənaye; maddi istehsalat sahəsi
- ☐ sənaye; yeyinti sənayesi; qida məhsulları; emal sənayesi; maddi istehsalat sahəsi
- ☐ maddi istehsalat sahəsi; sənaye; emal sənayesi; yeyinti sənayesi; qida məhsulları
- ☐ emal sənayesi; maddi istehsalat sahəsi; sənaye; yeyinti sənayesi; qida məhsulları

151 Anlayışların daha genişdən daha dardə doğru düzgün ardıcılığını seçin:

- ☒ maddi istehsalat sahəsi, sənaye; emal sənayesi; yeyinti sənayesi; qida məhsulları
- ☐ emal sənayesi; maddi istehsalat sahəsi, sənaye; yeyinti sənayesi; qida məhsulları
- ☐ qida məhsulları; emal sənayesi; yeyinti sənayesi; maddi istehsalat sahəsi; sənaye
- ☐ yeyinti sənayesi; qida məhsulları; emal sənayesi; maddi istehsalat sahəsi; sənaye
- ☐ sənaye; yeyinti sənayesi; qida məhsulları; emal sənayesi; maddi istehsalat sahəsi

152 9. “Yeyinti sənayesinin iqtisadiyyatı” kursu hansı iqtisadi fənnlə bağlıdır?

- ☐ yeyinti sənaye müəssisələrinin texnologiyası
- ☒ müəssisə iqtisadiyyatı
- ☐ istehsalın işkili
- ☐ yüngül sənayesinin iqtisadiyyatı
- ☐ yeyinti sənayesinin texnologiyası

153 8. Əmək bölgüsünün hansı növləri mövcuddur?

- ☒ ictimai, şəxsi və fərdi
- ☐ ümumi və şəxsi
- ☐ ictimai, ümumi və şəxsi
- ☐ ictimai, şəxsi və fərdi yeyinti
- ☐ ümumi, şəxsi və individual

154 7. “Yeyinti sənayesinin iqtisadiyyatı” kursunun öyrənilməsinin obyektini nə təşkil edir?

- ☐ sənaye
- ☒ yeyinti sənayesi
- ☐ yeyinti və yüngü sənaye müəssisələri
- ☐ ictimai iaşə
- ☐ sahə

155 5. Kursun öyrənilmə məqsədini nə təşkil edir?

- ☐ Sahənin fəaliyyət şəraitini və xüsusiyyətini əhəmiyyətli dərəcədə müəyyən edən sənaye iqtisadiyyatının spesifikasiyasının öyrənilməsi
- ☐ İqtisad elminin və fənninin kateqoriya və qavramaq aparatının möhkəm mənimsənilməsi
- ☒ Resurs və təşkilati xüsusiyyətli ehtiyatların və amillərin aşkar edilməsi əsasında sahənin fəaliyyəti və səmərəliliyinin yüksəldilməsi
- ☐ Texniki – iqtisadi göstəricilərin məcmu və əhəmiyyətinə görə sahənin iqtisadiyyatı haqqında mövcud informasiyanın alınması
- ☐ Sənayenin xüsusiyyətləri və onun xalq təsərrüfatı kompleksindəki yerinin öyrənilməsi

156 2. Aşağıda sadalananlardan hansı iqtisadiyyat sahəsinə aiddir?

- ☐ Yeyinti sənayesi
- ☒ Kənd təsərrüfatı
- ☐ Metallurgiya
- ☐ Elektroenergetika
- ☐ Maşınqayırma

157 Sənayenin sahə quruluşuna hansı amil təsir göstərmir?

- ☒ idarəetmənin sosial-mənəvi metodlarının tətbiqinin genişləndirilməsi
- ☐ istehsalın kombinəşdirilməsinin yüksəldilməsi
- ☐ istehsalın ixtisaslaşmasıdırılmasının dərinləşdirilməsi
- ☐ istehsalın təmərküzləşmə səviyyəsinin yüksəlməsi
- ☐ elmi-texniki tərəqqinin sürətinin artması

158 Sənaye sahəsinə daxil olan müəssisələr aşağıdakı şərtlərdən hansına cavab verməlidir?

- ☐ həmcins xammal və material istehlak etmərlər
- ☐ xüsusi peşə-ixtisas tərkibinə malik mü–hən–dis–texniki və fəhlə kadrlara malik olurmurlar
- ☐ oxşar maşınlar sistemi (avadanlıqlarının texnoloji quruluşu ciddi fərqlənməyən) və texnoloji istehsal üsu–lu tətbiq edirlər
- ☐ yalnız səhmdar cəmiyyət formasında yaradılırlar
- ☒ iş şəraitinin ümumi cəhətlərinə görə fərqlənirlər

159 Sənaye sahəsinə daxil olan müəssisələr aşağıdakı şərtlərdən hansına cavab vermir?

- ☐ məhsulları eyni iqtisadi təyinat alır
- ☒ iş şəraitinin ümumi cəhətlərinə görə fərqlənir
- ☐ həmcins xammal və material istehlak edirlər
- ☐ xüsusi peşə-ixtisas tərkibinə malik mü-hən-dis-texniki və fəhlə kadrlara malik olurlar
- ☐ oxşar maşınlar sistemi (avadanlıqlarının texnoloji quruluşu ciddi fərqlənməyən) və texnoloji istehsal üsu-lu tətbiq edirlər

160 Sənayenin sahə quruluşu nədir?

- ☐ sənayeyə daxil olan sahələrin ardıcılığıdır
- ☒ sənaye sahələri arasındakı qarşılıqlı istehsal əlaqələrini əks etdirən kəmiyyət nisbətidir
- ☐ sənaye sahələri arasındakı qarşılıqlı istehsal əlaqələrinin həcmi əks etdirən kəmiyyətdir
- ☐ sənaye sahələri arasındakı qarşılıqlı kooperasiya əlaqələrini əks etdirən göstəricidir
- ☐ sənayenin digər sahələrlə əlaqələrinin əks etdirən göstəricidir

161 Məhsul istehsalına yaxın olan müəssisələrə aiddir:

- ☐ çay yarpaqlarının fermentasiyası üzrə müəssisələr
- ☐ spirt zavodları
- ☐ ilkin şərabçılıq zavodları
- ☐ yağ ekstraktları zavodları
- ☒ çörək zavodları

162 Dünyada hansı kompaniya digərlərindən daha çox qənd tədarük edir?

- ☐ Mars
- ☐ Suchard
- ☐ Nestle
- ☒ Coca-Cola
- ☐ Unilever

163 Ərzaq kompleksinin istehsal infrastrukturuna daxil deyil:

- ☐ rabitə və informasiya-hesablama xidməti
- ☐ məhsulun saxlanması
- ☐ elevator təsərrüfatı
- ☒ elmi-tədqiqat institutları
- ☐ nəqliyyat və yol təsərrüfatı

164 Ərzaq kompleksinin istehsal infrastrukturuna daxil deyil:

- ☐ təchizat təşkilatlar sistemi
- ☐ aqrar istehsal sənaye sahələrinin maddi-texniki bazası
- ☐ istehsal-texniki təminat sistemi və kənd təsərrüfatı xidməti
- ☒ əmtəə birjalrı
- ☐ aqronom və veterinar xidmət

165 Ərzaq kompleksi heyvan və bitki mənşəli kənd təsərrüfatı məhsul emalı, son məhsul istehsalı özünə aşağıdakıları daxil etmir:

- ☐ kombikorm sənayesi
- ☐ balıq emalı sənayesi
- ☐ yeyinti sənayesi
- ☒ kimya sənayesi
- ☐ unüyütmə-yarma sənayesi

166 Kənd təsərrüfatı istehsalına daxil deyil:

- ☐ meşə təsərrüfatı
- ☐ bitkiçilik sahələrinin məcmusu
- ☐ heyvandarlıq sahələrinin məcmusu
- ☒ içki istehsalı
- ☐ balıq tutma və balıq istehsalı

167 Aqrar sənaye kompleksinin istehsal vasitələrinin istehsalı digər sahələrin istehsal kompleksinə daxil deyil:

- ☐ kənd təsərrüfatı və bostançılıq inventarının istehsalı
- ☐ mikrobioloji və kombikorm sənayesi
- ☐ kompleksin bütün sahələri üzrə, o cümlədən yol və meliorativ daxil olmaqla istehsal tikintisi
- ☒ elektrik avadanlığının istehsalı
- ☐ ərzaq kompleksinin bütün sahələri üzrə xüsusi avadanlığın və cihazların istehsalı

168 Aqrar sənaye kompleksinin istehsal vasitələrinin istehsalı digər sahələrin istehsal kompleksinə daxil deyil:

- ☐ kimya sənayesi mineral gübrələrin istehsalı sahəsində və bitkiçiliyin qorunmasında bir vasitə kimi
- ☐ kənd təsərrüfatı və bostan inventarının istehsalı
- ☐ ixtisaslaşmış avtonəqliyyat istehsalı (süd daşıyan, mal-qara daşıyan, refrijeratorlar)
- ☒ avtomobillərin, qoşquların və yarım qoşquların istehsalı
- ☐ ağac, metal, plastmas və şüşə tarasının istehsalı

169 Aqrar sənaye kompleksinin istehsal vasitələrinin istehsalı digər sahələrin istehsal kompleksinə daxil deyil:

- ☐ meliorativ işlər üçün avadanlıqların istehsalı
- ☐ heyvandarlıq və yem istehsalı maşınqayırması
- ☐ traktor və kənd təsərrüfatı maşınqayırması
- ☒ optik məhsulun istehsalı
- ☐ yeyinti sənayesi, ticarət, ictimai-iaşə maşınqayırması

170 Ərzaq kompleksinin istehsalat infrastrukturuna aşağıdakı sahələr daxil deyil:

- ☐ kənd təsərrüfatı məhsullarının emalı
- ☐ istehlak vasitələri istehsalı
- ☐ istehsal vasitələri istehsalı
- ☒ sənaye məhsulunun daşınması
- ☐ kənd təsərrüfatı istehsalatı

171 Aqrosənaye kompleksi alt sistemlərə bölünür:

- ☐ informasiyalı və kommunikasiyalı
- ☐ kənd təsərrüfatlı və yeyinti
- ☐ maddi və qeyri-maddi
- ☒ ərzaq və qeyri-ərzaq
- ☐ istehsal və qeyri-istehsal

172 Sənaye strukturuna təsir etməyən nədir:

- ☐ ölkədə texnikanın inkişaf səviyyəsi
- ☐ mədəniyyət səviyyəsi və əhəlinin maddi durumu
- ☐ elmi-texniki tərəqqi
- ☒ əhəlinin sayı
- ☐ dövlətin iqtisadi siyasəti

173 Sənayenin sahə strukturunu xarakterizə etməyən göstəricini seçin:

- ☐ hər bir sahənin sənayenin sənaye-istehsalat personalının sayında payı
- ☐ qabaqlama əmsalı
- ☐ sənaye istehsalının ümumi həcmində hər bir sahənin payı
- ☒ kapital qoyuluşu
- ☐ hasilat və emal sahələri arasında olan nisbət

174 Hansı əmsal sahənin artım tempinin və yaxud ayrı-ayrı kompleksin artım tempinin bütövlükdə sənayeyə olan nisbətini ifadə edir?

- ☐ xərclərin ödənilməsi
- ☐ tam maya dəyəri
- ☐ ümumi kapital qoyuluşları
- ☒ qabaqlama əmsalı
- ☐ göstərilən xərclər

175 38. Yeyinti sənayesinin inkişaf etdirilməsi zəhruriyyəti nədir?

- ☐ aqrar-sənaye kompleksi ilə sıx əlaqələrin qurulması
- ☒ bazarın tələblərinə uyğun olaraq yeyinti sənayesində struktur dəyişiklikləri
- ☐ nəqliyyat xərclərin azalması
- ☐ sənayenin restrukturizasiyası
- ☐ zülallı qidaya keçid

176 37. Hazırda inkişaf etmiş ölkələrdə istehlak olunan qida məhsulunun tendensiyası necədir?

- ☐ dəniz məhsullarının istehlakının aşağı düşməsi
- ☒ meyvə və tərəvəz istehlakının yüksək olması
- ☐ yüksək kalorili qidaya keçid
- ☐ ət məhsullarının istehlakının artması
- ☐ şokolad və konditer məmulatlarının istehsalının və istehlakının yüksəldilməsi

177 36. Sahə anlayışına hansı xüsusiyyətləri aid etmək olmaz?

- ☐ istehsal olunan məhsulun ümumi təyinatı
- ☒ birgə yerləşdirmə bazaası
- ☐ texnoloji prosesin ümumliyi
- ☐ kadrların professional tərkibi
- ☐ birgə istifadə olunan məhsul

178 Istehsal amili kimi torpağın xüsusiyyəti hansıdır?

- ☐ Müəyyən bir vaxt keçdikdən sonra o aşınır və ona amortizasiya hesablanır
- ☒ O, əsasını əmək məsrəfləri təşkil edən dəyərə malik deyil və aşınmır
- ☐ O, gəlirlilik və istifadə səmərəliliyinə görə differensiallaşdırılmır
- ☐ O, ərazi üzrə yenidən bərpa edilə və artırıla bilər
- ☐ O, əmək dəyərinə malikdir və maya dəyərinin formalaşmasında iştirak edir

179 Yeyinti sənayesinin hansı sahəsi özünün yüksək rentabelliliyi ilə fərqlənir və büdcəyaradandır?

- ☐ Makaron
- ☐ Unüyütmə - yarma
- ☐ Konservlər
- ☒ Qənnadı
- ☐ Çörəkbişirmə

180 Hansı sahənin müəssisələri müxtəlif yeyinti, maşınqayırma və yanacaq – energetika məhsullarının ən iri istehlakçısıdır?

- ☐ Təmli – yeyinti

- ☒ Ət və süd
- ☐ Tütün
- ☐ Unüyütmə - yarma
- ☐ Balıq

181 Yeyinti sənayesi nədir?

- ☐ Kənd təsərrüfatı xammalını emal edən, yeyinti və ləziz məhsullar istehsal edən sənayenin yarım sahəsidir
- ☒ Kənd təsərrüfatı xammalını emal edən, yeyinti və ləziz məhsullar istehsal edən sənayenin kompleks sahəsidir
- ☐ İctimai əmək bölgüsü nəticəsində bir – birilə əlaqədar olan və kənd təsərrüfatı xammalından alınan yeyinti məhsulları və istehsal vasitələri ilə təmin edən iqtisadiyyatın sahələrinin məcmusudur
- ☐ Kənd təsərrüfatı xammalını emal edən, yeyinti və ləziz məhsullar istehsal edən sənaye sahələrinin məcmusudur
- ☐ Təbii resursları hasil edən və əsasən kənd təsərrüfatı xammalından yeyinti məhsulları istehsalını yerinə yetirən sənaye sahəsidir

182 Kənd təsərrüfatı məhsullarını tədarük, emal, saxlanma və istehlakçılara çatdırılmasını təmin edən sahə hansıdır?

- ☐ İstehsal infrastruktur sahələri
- ☒ Yeyinti sənaye sahələri
- ☐ Yeyinti və ərzaq məşəngəyirəsi
- ☐ Bitkilərin mühafizəsi üçün kimyəvi vasitələr istehsal edən sahə
- ☐ Kənd təsərrüfatı məşəngəyirəsi

183 Hansı sahənin məhsulu elmi - əsaslandırılmış normalarla müəyyən edilən mütləq gündəlik tələbat məhsullarına aiddir?

- ☐ Təmli yeyinti
- ☒ Ət və süd
- ☐ Qənd – rafinad
- ☐ Unüyütmə - yarma
- ☐ Balıq

184 Hansı sahənin müəssisələri 600 addan çox məhsul istehsal edir?

- ☐ Çörəkbişirmə
- ☒ Ət və süd
- ☐ Təmli yeyinti
- ☐ Balıq
- ☐ Unüyütmə - yarma

185 İnkişaf etmiş ölkələrdə adambaşına düşən hansı məhsul müntəzəm olaraq azalır?

- ☐ Tərəvəz
- ☐ Bitki yağı
- ☐ Balıq
- ☐ Meyvə
- ☒ Şəkər

186 Aşağıda sadalananlardan hansı sənayenin kompleks sahəsinə aiddir?

- ☐ Toxuculuq
- ☐ Məbel
- ☒ Yeyinti
- ☐ Təmli yeyinti
- ☐ Neft məşəngəyirəsi

187 Kənd təsərrüfatı istehsalının ən başlıca amilini nə təşkil edir?

- ☐ İşçi qüvvəsi

- ☒ Torpaq
- ☐ İstehsal vasitələri
- ☐ İstehsalın yerləşdirilməsi
- ☐ İnvestisiya

188 Yeyinti sənayesinin hansı sahəsində Nestle, Kraft – Foods, Mars kimi beynəlxalq transmilli korporasiyalar fəaliyyət göstərir?

- ☐ Şokolad
- ☐ Unüyütmə
- ☐ Qənd-rafınad
- ☐ Biskvit
- ☒ Qənnadı

189 Yeyinti sənayesi iqtisadiyyatın hansı sahəsi ilə daha sıx əlaqədardır?

- ☐ Rabitə
- ☐ Nəqliyyat
- ☒ Kənd təsərrüfatı
- ☐ Ticarət
- ☐ Tikinti

190 Yeyinti sənayesi bilavasitə hansı amildən asılıdır?

- ☐ Elmi – texniki tərəqqi amildən
- ☒ Coğrafi amildən
- ☐ Siyasi amildən
- ☐ Sosial amildən
- ☐ İqtisadi amildən

191 Yeyinti sənayesinin hansı sahəsi həm hasilata, həm də emala aiddir?

- ☐ Tütün
- ☐ Ət
- ☒ Duz
- ☐ Süd
- ☐ Qənd-rafınad

192 Yeyinti sənayesi əmək bölgüsünün hansı mərhələsində formalaşmışdır?

- ☐ Ümumi və şəxsi
- ☐ Ümumi
- ☐ Fərdi
- ☐ İctimai
- ☒ Şəxsi

193 Xalq təsərrüfatının iri sahələri əmək bölgüsünün hansı mərhələsində formalaşır?

- ☐ Ümumi və şəxsi
- ☐ İctimai
- ☒ Ümumi
- ☐ Şəxsi
- ☐ Fərdi

194 Əmək bölgüsünün növləri:

- ☐ ictimai və şəxsi
- ☒ ümumi, şəxsi, fərdi
- ☐ ümumi, şəxsi, fərdi və ictimai

- ☐ ictimai, şəxsi, fərdi
- ☐ şəxsi və fərdi

195 Yeyinti sənayesi hansı üç əsas inqredientdən asılıdır?

- ☒ duz, qənd, piy
- ☐ çörək, ət, süd
- ☐ su, qənd, un
- ☐ ət, çörək, meyvə
- ☐ ət, balıq, yumurta

196 67. Qeyd olunanlardan hansı yeyinti sənayesinin ən iri sahə qruplarını təşkil edir?

- ☐ şəkər
- ☐ yağ-piy
- ☐ spirt
- ☐ buğda
- ☒ təmli yem

197 66. Hansı sahə 600 addan çox məhsul istehsal edir?

- ☒ ət
- ☐ süd
- ☐ alkoqolsuz içki istehsalı
- ☐ konserv
- ☐ yağ-piy

198 Çörəkbişirmə sahəsinin xüsusiyyəti nədən ibarətdir?

- ☒ çörək istehsalının ərazi əlamətinə görə məhdudlaşdırılması; istehsalçıların yerli bazara istiqamətlənməsi; sahədə qiymətin dövlət tənzimlənməsi yüksək dərəcədə özünü göstərir
- ☐ çörək istehsalı ərazi üzrə yerləşdirmədən asılı deyil; istehsalçılar azad surətdə yerli bazardan kənara çıxı bilirlər; sahədə qiymətin əmələ gəlməsinə dövlət qarışmır
- ☐ çörək istehsalının ərazi əlamətinə görə məhdudlaşdırılması; istehsalçıların yerli bazara istiqamətlənməsi; sahədə qiymətin yaranması prosesinə dövlət qarışmır
- ☐ çörək istehsalı ərazi üzrə yerləşdirmədən asılı deyil; istehsalçılar azad surətdə yerli bazardan kənara çıxı bilirlər; sahədə qiymətin dövlət tərəfindən yüksək səviyyədə tənzimlənməsi qeyd olunur
- ☐ çörək istehsalı ərazi əlamətinə görə məhdudlaşdırılır; istehsalçılar azad surətdə yerli bazardan kənara çıxı bilirlər; sahədə qiymətin dövlət tənzimlənməsinin yüksək səviyyədə olması qeyd olunur.

199 Aşağıda sadalananlardan hansı unüyütmə - yarma sahəsinin xüsusiyyətidir?

- ☐ İri müəssisələrdə istehsal güclərinin təmərküzləşmə səviyyəsi və çoxsayı dövlət müəssisələrinin olması
- ☐ İstehsal güclərinin kiçik və iri müəssisələrdə təmərküzləşmə səviyyəsinin yüksək olması və iri şəxsi mülkiyyət müəssisələrinin çox olması
- ☒ İstehsal güclərinin iri müəssisələrdə təmərküzləşmə səviyyəsinin yüksək olması və müxtəlif mülkiyyət formalı kiçik müəssisələrin çox olması
- ☐ İri müəssisələrdə istehsal güclərinin təmərküzləşmə səviyyəsinin aşağı olması və müxtəlif mülkiyyət formalı kiçik müəssisələrin sayının çox olması
- ☐ Kiçik və orta müəssisələrdə istehsal güclərinin təmərküzləşmə səviyyəsinin aşağı olması və müxtəlif mülkiyyət formalı iri müəssisələrin çox olması

200 Yeyinti sənayesini necə səciyyələndirmək olar?

- ☐ Sənaye məhsulunun ümumi həcmində nisbətən yüksək, məşğulluqda və əsas istehsal fondlarının dəyərində isə aşağı xüsusi çəkiyə malikdir
- ☒ Sənaye məhsulunun ümumi həcmində nisbətən yüksək xüsusi çəkiyə, məşğuluqda və əsas istehsal fondlarının dəyərində isə yüksək olmayan xüsusi çəkiyə malikdir
- ☐ Sənaye məhsulunun ümumi həcmində nisbətən yüksək xüsusi çəkiyə malikdir, məşğul olanları yüksək səviyyəlidir, əsas istehsal fondlarının dəyərində yüksək səviyyəyə malikdir
- ☐ Sənaye məhsulunun ümumi həcmində nisbətən aşağı səviyyəyə malikdir, əsas istehsal fondlarının dəyərində nisbətən aşağı səviyyəyə malikdir

- ☐ Sənaye məhsulunun ümumi həcmində nisbətən yüksək xüsusi çəkiyə malikdir, məşğulluqda aşağı səviyyəyə, əsas istehsal fondlarının dəyərində isə yüksək səviyyəyə malikdir.

201 Aşağıdakı təsdiqini tapmış fikirlərdən hansı düzdür?

- ☒ Yeyinti sənaye müəssisələri dünya sənayesinin ən çoxsaylı müəssisələrdir. O, özündə həm çox böyük olmayan, həm də transmilli korporasiyaları birləşdirir; əksər yeyinti sənaye müəssisələri qısa bir vaxtda öz xərclərini çıxarır
- ☐ Yeyinti sənaye müəssisələri dünya sənayesində ən çoxsaylı müəssisələrə malikdir; özündə ancaq kiçik müəssisələri birləşdirir; yeyinti sənaye müəssisələrinin əksəriyyəti xərclərini qısa bir vaxtda çıxarır
- ☐ Yeyinti sənaye müəssisələri dünya sənayesinin ən çoxsaylı müəssisələri sırasına aiddir; özündə transmilli korporasiyaları birləşdirir; yeyinti sənaye müəssisələrinin əksəriyyəti xərclərini uzun müddətdə çıxarır
- ☐ Yeyinti sənaye müəssisələri dünya sənayesinin ən çoxsaylı müəssisələri sırasına aid deyil; özündə həm kiçik müəssisələri, həm də transmilli korporasiyaları birləşdirir
- ☐ Yeyinti sənaye müəssisələri dünya sənayesində ən çoxsaylı müəssisələr sırasına düşmür, özündə yalnız kiçik müəssisələri birləşdirir, əksər yeyinti sənaye müəssisələri öz xərclərini qısa bir vaxtda çıxarır

202 İqtisadiyyatın sahə quruluşu nə deməkdir?

- ☐ Ümumi daxili məhsulda, məşğul olanların xüsusi çəkisində, əsas istehsal fondlarının dəyərində xüsusi çəkiyə malik olan yeyinti sənaye sahələri arasındakı nisbət
- ☒ İqtisadiyyatda əmək vasitələrinin ümumi dəyərində sahənin əsas istehsal fondlarının dəyərində, konkret bir sahədə çalışanların xüsusi çəkisi ilə, ümumi daxili məhsul istehsalındakı payları ilə ifadə olunan yeyinti sənayesinin ayrı-ayrı sahələri arasındakı nisbət
- ☐ İqtisadiyyatda əmək vasitələrinin ümumi dəyərindəki istehsal olunan ümumi daxili məhsulda öz əksini tapan onun ayrı-ayrı sahələrinin arasındakı qarşılıqlı nisbət
- ☐ Əmək qabiliyyətli əhəlinin ümumi sayında konkret bir sahədə məşğul olanların xüsusi çəkisi ilə ifadə olunan ayrı-ayrı sahələr arasındakı nisbət
- ☐ Sahənin əsas istehsal fondlarının dəyəri ilə ifadə olunan ayrı-ayrı sahələr arasında nisbət

203 Hansı sahənin müəssisələri texniki və tibbi məhsullar istehsal edə bilər, yaxud yapışqan – yapışqanlı maddə, gön- dəri istehsal edən zavodlar üçün xammal təchizatçısı ola bilər?

- ☐ çörəkbişirmə
- ☐ unüyütmə - yarma
- ☐ balıq
- ☐ tamlı yeyinti
- ☒ ət və süd

204 Xammalın emal növlərinə görə yeyinti sənaye sahələri hansı qruplara bölünür?

- ☒ Bitki və heyvan mənşəli kənd təsərrüfatı xammalı emal edən; kənd təsərrüfatına aid olmayan xammalın hasilatı və emalı
- ☐ Bitki və heyvan mənşəli kənd təsərrüfatı xammalını emal edən
- ☐ Bitki və heyvan mənşəli kənd təsərrüfatı xammalını hasil və emal edən
- ☐ Həm bitki və heyvan mənşəli kənd təsərrüfatı xammalı kimi, həm də kənd təsərrüfatına aid olmayan xammalı emal edən
- ☐ Bitki və heyvan mənşəli kənd təsərrüfatı xammalını hasil və emal edən; kənd təsərrüfatına aid olmayan xammalı hasil və emal edən

205 Yeyinti sənayesinin hansı sahəsi əmək alətlərinin hazırlanmasının mexaniki əsasını təşkil edilməsində üstünlük təşkil edən sahələrə aiddir?

- ☐ Duz
- ☒ Qənd – rafinad
- ☐ spirt
- ☐ Piy istehsalı
- ☐ Şəkər çuğunduru

206 Yeyinti sənaye sahələri nə istehsal edir?

- ☐ Həm əmək vasitələri, həm də əmək alətləri
- ☒ Həm istehsal vasitələri, həm də istehlak alətləri

- ☐ İstehsal vasitələri
- ☐ Əmək alətləri
- ☐ İstehlak alətləri

207 Yeyinti sənayesində ilkin baza istehsalına nə aiddir?

- ☐ Konservlərin hazırlanması
- ☒ Heyvanların kəsilməsi
- ☐ Ət istehsalı
- ☐ Çörəkbişirmə
- ☐ Şərabın doldurulması

208 Yeyini sənayesinin hansı məhsulu sonrakı emal üçün xalq təsərrüfatının başqa sahəsinin müəssisələrinə göndərilir?

- ☐ süd
- ☒ spirt
- ☐ şəkər
- ☐ yağ
- ☐ ət

209 Yeyinti sənayesinin hansı məhsulu sonrakı sənaye emalı üçün yeyinti sənayesinin öz müəssisəsinə göndərilir?

- ☐ Spirt
- ☒ Şəkər
- ☐ Kombinəşdirilmiş yem
- ☐ Nişasta
- ☐ Duz

210 Sənaye sahələrini necə səciyyələndirmək olar?

- ☐ İstifadə olunan xammalın ümumilliyi, texnoloji proseslər, kadrların professional tərkibi və ictimai əməyin ərazi bölgüsü ilə səciyyələnen müəssisələrin cəmi kimi
- ☐ İstehsal olunan məhsulun ümumi təyinatı, istifadə etdikləri xammalla, texnoloji proseslərin və əhalinin istehsal vərdişləri ilə səciyyələnen müəssisələrin cəmi kimi
- ☐ İstehsalın inkişaf səviyyəsi, texnoloji proseslər, istehsal edilən məhsulun ümumiliyi ilə səciyyələnen müəssisələrin cəmi kimi
- ☐ İstehsal olunan məhsulun ümumi təyinatı, istifadə olunan xammalla, təbii və coğrafi şərait, kadrların professional tərkibi ilə səciyyələnen müəssisələrin cəmi kimi
- ☒ İstehsal olunan məhsulun ümumi təyinatı, istifadə olunan xammal, texnoloji proseslər və kadrların professional tərkibi ilə səciyyələnen müəssisələrin cəmi kimi

211 Əhalini əsas ərzaq məhsulları ilə təmin edən sahələr:

- ☐ spirt
- ☐ unüyütmə - yarma
- ☒ çörəkbişirmə
- ☐ tamlı yeyinti
- ☐ balıq

212 Yeyinti sənayesinin mövsümi sahələrinə aiddir?

- ☐ Piy
- ☒ Şəkər çuğunduru
- ☐ Makaron
- ☐ Ət və süd
- ☐ Spirt

213 Unüyütmə kombinatları müəssisələrin yerləşməsi prinsipi əsasında inşa olunur:

- ☐ yalnız xammal istehsalı yerlərində
- ☐ kimya zavodlarının yaxınlığında
- ☐ artıq əmək ehtiyatları rayonlarında
- ☒ həm xammal istehsalı yerlərində, həm də məhsul istehlakı yerlərində
- ☐ yalnız məhsul istehlakı yerlərində

214 Hansı müəssisələr həm xammal istehsal olunan yerlərdə, həm də məhsul istehlakı yerlərində yerləşə bilər?

- ☐ çay qablaşdırma
- ☐ ilkin süd emalı zavodları
- ☐ qənd-rafinad zavodları
- ☒ unüytmə müəssisələri
- ☐ orta şərabçılıq zavodları

215 Hansı müəssisələr həm xammal istehsal olunan yerlərdə, həm də məhsul istehlakı yerlərində yerləşə bilər?

- ☐ orta şərabçılıq zavodları
- ☐ yağ ekstraktları zavodları
- ☐ ilkin süd emalı zavodları
- ☐ qənnadı fabrikləri
- ☒ konserv zavodları

216 Hansı müəssisələr həm xammal istehsal olunan yerlərdə, həm də məhsul istehlakı yerlərində yerləşə bilər?

- ☐ tütün fabrikləri
- ☐ qənnadı fabrikləri
- ☒ yarma müəssisələri
- ☐ çörək zavodları
- ☐ alkoqolsuz pivə zavodları

217 Xammala yaxın olan müəssisələrə aiddir:

- ☐ alkoqolsuz pivə zavodları
- ☒ spirt zavodları
- ☐ çay qablaşdırma fabrikləri
- ☐ makaron fabrikləri
- ☐ qənnadı fabrikləri

218 Xammala yaxın olan müəssisələrə aiddir:

- ☐ qənd-rafinad zavodları
- ☐ makaron fabrikləri
- ☐ alkoqolsuz pivə zavodları
- ☐ orta şərabçılıq zavodları
- ☒ çay yarpaqlarının fermentasiyası üzrə müəssisələr

219 Xammala yaxın olan müəssisələrə aiddir:

- ☐ qənd-rafinad zavodları
- ☐ çörək zavodları
- ☐ alkoqolsuz pivə zavodları
- ☐ makaron fabrikləri
- ☒ ilkin süd emalı zavodları

220 Məhsul istehsalına yaxın olan müəssisələrə aiddir:

- ☐ yağ ekstraktları zavodları
- ☒ çay qablaşdırma fabrikləri
- ☐ ilkin süd emalı zavodları
- ☐ qənd-şəkər zavodları
- ☐ ilkin şərəbçilik zavodları

221 Məhsul istehsalına yaxın olan müəssisələrə aiddir:

- ☐ spirt zavodları
- ☐ qənd-şəkər zavodları
- ☒ qənnadı fabriki
- ☐ ilkin şərəbçilik zavodları
- ☐ yağ ekstraktları zavodları

222 Hansı göstərici istehsalın yerləşdirilməsinin səmərəliliyinin qiymətləndirilməsini xarakterizə etmir?

- ☐ kapital qoyuluşu
- ☒ qabaqlama əmsalı
- ☐ nəzərdə tutulan xərclər
- ☐ məhsulun maya dəyəri
- ☐ məhsulun təminat səviyyəsi

223 94. Süd məhsullarını istehsal edən müəssisələrin yerləşdirilməsi xüsusiyyətləri nədədir?

- ☐ uşaq təşkilatlarına yaxın yerləşdirilməsi
- ☐ ferma və otlaqlara yaxın yerləşdirilməsi
- ☐ xammal mənbələri olan rayonlara yaxın
- ☐ sıx əhali olan məntəqələrdən uzaq
- ☒ əsasən B istehlak məntəqəsində yerləşdirilməsi

224 93. Hazır yeyinti məhsullarının istehsalında əlavə istehsal gücü necə müəyyən edilir?

- ☐ müəssisənin iş vaxtının məcmusu və əlavə xammal həcminə hasili
- ☐ xammalın əlavə həcmnin onun optimal emal dövrünə nisbətinin güclərdən istifadə əmsalına hasili
- ☒ məhsul istehsalının əlavə həcmnin müəssisənin iş vaxtına nisbətinin fəvclərdən istifadə əmsalına hasili
- ☐ müəssisənin iş vaxtının əlavə məhsul həcminə nisbəti və onun istifadə gücü əmsalına xasili
- ☐ müəssisənin iş vaxtı ilə və məhsulun əlavə istehsal həcmi arasında olan fərqin güclərdən istifadə əmsalına hasili

225 92. Yeyinti sənayesinin hansı sahəsi məhsul istehlakını həyata keçirir?

- ☐ balıq
- ☒ un emalı
- ☐ çay
- ☐ çuğundur-şəkər
- ☐ spirt

226 Yeyinti sənaye sahələrinin hansı xüsusiyyəti onların yerləşdirilməsinə təsir edir?

- ☐ əksər yeyinti məhsullarının istehlakının mövsümi xüsusiyyəti, xammalın emalının tərkibinin bir komponentli olması, məhsulun maya dəyərində nəqliyyat xərclərinin yüksək xüsusi çəkisi
- ☐ çoxnövli xammalın mövsümi xüsusiyyəti, xammalın emalının bir tərkibli olması, maya dəyərində və yeyinti məhsullarının maya dəyərində nəqliyyat xərclərinin azlığı
- ☒ bir çox xammal növlərinin mövsümi xüsusiyyəti, bəzi xammalın və hazır yeyinti məhsullarının daşınılması, bir çox yeyinti məhsullarının istehlakının hər yerdə və kütləvi istehlakı
- ☐ xammal emalının tərkibinin çox komponentli olması, ayrı – ayrı xammal resurslarının daşınılması, yeyinti məhsullarının dəyərində və maya dəyərində daşınma xərclərinin aşağı paya malik olması
- ☐ xammalın bir çoxunun mövsümi xüsusiyyəti, ayrı – ayrı xammal resurslarının daşınılması, məhsulun maya dəyərində nəqliyyat xərclərinin xüsusi çəkisinin aşağı olması

227 Aşağıda verilən fikirlərin hansı düzdür?

- ☐ çörəkbişirmə müəssisələri əsasən xammal mənbəyi olan rayonlara meyilli olurlar
- ☐ çörəyin saxlanma müddətində məhdudiyyət yoxdur, ona görə də onun uzunmüddətli ehtiyatı saxlanılır
- ☐ unüyütmə zavodlarının hazır məhsullarının böyük bir hissəsi məhsulun keyfiyyətinə zərər vermədən xüsusi nəqliyyatla daşınır
- ☐ unüyütmə müəssisələrində alınan əlavə məhsul və tullantılardan ikinci məhsulun alınmasında istifadə olunur
- ☒ taxılın üyüdülməsi zamanı alınan undan başqa əlavə məhsul və tullantılar konservləşdirilmiş yemlər üçün çox qiymətli məhsullardır

228 Süd istehsalının xüsusiyyətləri nədən ibarətdir?

- ☐ istehlak rayonlarına meyilli olması və məhsulun saxlanma müddətinin qısa olması
- ☐ xammal zonalarına meyilli olması və hazır məhsulun saxlanma müddətinin uzun olması
- ☒ xammal zonasına meyilli olması və hazır məhsulun saxlanma müddətinin qısa olması
- ☐ onun həm istehlak rayonlarına yaxınlığı, həm də xammal zonasına yaxın olması, həmçinin hazır məhsulun saxlanma müddətinin çox qısa olması
- ☐ istehlak rayonlarına meyilli olması və məhsulun saxlanma müddətinin uzun olması

229 Hansı süd məhsulları müəssisələri istehlak məntəqələrində yerləşdirilir?

- ☐ yağ – pendir
- ☒ qatıq və yoqurt istehsal edən
- ☐ süd-konservlər
- ☐ kəsmik və xama istehsal edən
- ☐ pendir istehsalı

230 Saxlanma müddəti məhdud olan ət məhsulları sənaye müəssisələri harada yerləşdirilir?

- ☐ dağlıq regionlarda
- ☒ iri yaşayış məntəqələrində
- ☐ xammal zonasında
- ☐ həm iri yaşayış məntəqələrində, həm də xammal zonasında
- ☐ kənd yerlərində

231 Hansı sahənin müəssisələri iri istehlak məntəqələrində yerləşdirilir?

- ☐ kombinləşdirilmiş yem
- ☒ çörəkbişirmə
- ☐ çuğundur - şəkər
- ☐ tütün
- ☐ duz istehsalı

232 Yeyinti sənaye sahələrinin yerləşdirilməsinin xüsusiyyətinə nə aiddir?

- ☐ balıq
- ☒ unüyütmə-yarma
- ☐ Çoxsaylı xammal növlərinin daşınılmasının mümkünlüyü
- ☐ İqtisadiyyatın sahə quruluşu nə deməkdir?
- ☐ kombinləşdirilmiş yem

233 İstehsal gücü nədir?

- ☐ müəssisəyə dövlətin icazə verdiyi maksimum istehsal imkanı
- ☐ müəssisənin zəruri keyfiyyətdə, çeşiddə maksimum məhsul satmaq imkanı
- ☐ müəssisənin bazardakı payıdır
- ☒ müəssisənin zəruri keyfiyyətdə, çeşiddə maksimum məhsul buraxa bilmə qabiliyyətidir
- ☐ müəssisənin illik istehsal həcmi

234 Əsas fondların qiymətləndirmə üsulları hansılardır?

- ☐ işləmə müddəti və satış dəyərinə görə

- ☒ ilkin və bərpa dəyərinə görə
- ☐ ilkin dəyərinə və təzələnmə əmsalına görə
- ☐ qalıq və satış dəyərinə görə
- ☐ köhnəlmə və amortizasiya dəyərinə görə

235 Aşağıda göstərilən istehsal vasitələrindən hansı əsas fond deyil?

- ☐ nəqliyyat vasitəsi
- ☐ qurğu
- ☒ məmulat
- ☐ bina
- ☐ dəzgah

236 İstehsalın əsas fondları nədir?

- ☒ istehsal prosesinə uzun müddət xidmət edən, natural formasını dəyişmədən öz dəyərini istehsal edilən məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən istehsal fondlarıdır
- ☐ öz formasını istehsal prosesində dəyişəcək hazır məhsula çevrilən material qiymətliləridir
- ☐ istehsal prosesinə uzun müddət xidmət edən, natural formasını dəyişmədən öz dəyərini istehsal edilən məhsulun üzərinə bir il ərzində tamamilə keçirən əmək vasitələri və predmetləridir
- ☐ yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə tamamilə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
- ☐ yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır

237 İstehsal əsas fondların köhnəlmə əmsalı necə müəyyən edilir?

- ☒ köhnəlmə məbləğinin istehsal əsas fondlarının tam ilkin dəyərinə nisbəti kimi
- ☐ köhnəlmə məbləğinin istehsal əsas fondlarının qalıq dəyərinə nisbəti kimi
- ☐ istehsal əsas fondlarının tam ilkin dəyərinin köhnəlmə məbləğinə nisbəti kimi
- ☐ köhnəlmə məbləğinin istehsal əsas fondlarının tam ilkin dəyərinə hasil kimi
- ☐ istehsal əsas fondlarının qalıq dəyərinin əsas fondların köhnəlmə əmsalına nisbəti kimi

238 Proqram nədir?

- ☐ strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış təsəvvür, mülahizə və tövsiyələrin məcmusudur
- ☐ proqramda öz əksini tapan tədbirlərin rəvan, bir qaydada realizə olunması məqsədilə həyata keçirilməsi nəzərdə tutulan konkret və kompleks tədbirlər sistemidir
- ☒ dövlət və təsərrüfat subyektləri tərəfindən müəyyən dövr ərzində icrası nəzərdə tutulan təsərrüfat tədbirləri üzrə məqsəd və vəzifələrin məcmusudur
- ☐ elmi cəhətdən formalaşdırılan biliklər sistemi və habelə ictimai həyatın bütün sahələrinin şüurlu nizamlanmasına yönəldilmiş fəaliyyət növüdür
- ☐ məqsədlərin müəyyən edilməsi, problemin təhlili, proqnozlaşdırma, alternativ variantların müəyyən olunması, qəbul edilmiş qərarların qiymətləndirilməsi, investisiya qoyuluşlarının həyata keçirilməsi mərhələlərini əhatə edən fəaliyyət növüdür

239 Plan nədir?

- ☐ uzun müddət üçün müəyyən edilmiş, rəqabət üstünlüklərinin və səmərəliliyin artırılması əsasında stabil iqtisadi göstəricilərə və bu göstəricilərin artımına nail olmağa imkan verən istiqamətlərin, fəaliyyət qaydaları və normalarının, idarəetmə funksiyalarının məcmusudur
- ☐ müəssisənin inkişafı üçün zəruri olan sənədlərin məjmusudur
- ☐ perspektiv dövr üçün iqtisadi inkişaf və sosial tərəqqinin əsas problemlərinin həlli yollarına, strateji məqsədlərə nail olmaq üçün qarşıya qoyulan vəzifələrin yerinə yetirilməsinə dair elmi cəhətdən əsaslandırılmış təsəvvür, mülahizə və tövsiyələrin məcmusudur
- ☒ məqsədi, məzmunu, həcmi, metodları, ardıcılığı, icra olunma vaxtı göstərilməklə müəyyən bir dövr üçün yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulan iş və tapşırıqların məcmusunu özündə əks etdirən sənəddir
- ☐ dövlət və təsərrüfat subyektləri tərəfindən müəyyən dövr ərzində icrası nəzərdə tutulan təsərrüfat tədbirləri üzrə məqsəd və vəzifələrin, icra sənədlərinin məcmusudur

240 Konserv müəssisəsinin orta illik istehsal gücünün hesablanmasında yeyinti sənayesinin digər yarımşahərlərdən fərqli olaraq hansı göstərici nəzərə alınır?

- ☐ istehsal gücünün daxil olma anından ilin sonuna qədər qalan ayların sayı
- ☒ istehsal gücünün daxil olma anından ilin sonuna qədər qalan növbələrin sayı
- ☐ ilin əvvəlinə istehsal gücü
- ☐ giriş istehsal gücü
- ☐ xaric istehsal gücü

241 Müəssisənin istehsal gücünün ekstensiv istifadə amilinə nə aid deyil?

- ☐ daxili növbə üzrə dayanmaların ixtisarı
- ☐ mövsümi istehsalın zəifləməsi
- ☒ aparatların tutumunun istifadə dərəcəsinin artımı
- ☐ aparıcı avadanlığın təmir müddətinin ixtisarı
- ☐ növbəlilik əmsalının artımı

242 Ekstensiv istifadədən fərqli olaraq müəssisələrin istehsal gücünün intensiv istifadəsinin yaxşılaşdırılmasına nə təsir edir?

- ☐ daxili növbə üzrə dayanmaların ixtisarı
- ☒ aparatların tutumunun istifadə dərəcəsinin artımı
- ☐ aparıcı avadanlığın təmir müddətinin ixtisarı
- ☐ növbəlilik əmsalının artımı
- ☐ mövsümi istehsalın zəifləməsi

243 İstehsal gücünün istifadə əmsalının hesablanmasında hansı istehsal gücünün balanslı göstəricisi istifadə olunur?

- ☐ Orta illik istehsal gücünün giriş qabiliyyəti
- ☒ orta illik istehsal gücü
- ☐ İstehsal gücünün ilin əvvəlinə mövcudluğu
- ☐ İstehsal gücünün ilin sonuna mövcudluğu
- ☐ Orta illik istehsal gücünün çıxma qabiliyyəti

244 Onun istifadəsinə təsir edən hansı amil digərlərindən fərqli olaraq istehsal gücünə təsir edir?

- ☒ aparıcı avadanlığın sayı və növü
- ☐ aparıcı avadanlığın texniki vəziyyəti
- ☐ xammalın keyfiyyəti
- ☐ istehsalın və əməyin təşkili səviyyəsi
- ☐ ixtisaslı kadrlar

245 Aşağıda sadalanan amillərdən hansı istehsal gücünə təsir etmir?

- ☐ aparıcı avadanlığın məhsuldarlığının texniki normaları
- ☐ xammalın, materialların keyfiyyəti, onların vaxtında çatdırılması
- ☒ köməkçi və xidmət sexlərinin, onlarda quraşdırılmış avadanlığın sayı
- ☐ aparıcı avadanlığın sayı
- ☐ aparıcı avadanlığın illik işləmə müddəti

246 Yeyinti sənayesinin hansı yarımşahəsində bir sutkalıq plan-qrafiklərin tərtibatı digər yarımşahərlərdə bir aylıq plan-qrafiklərdən fərqli olaraq tərtibatı həyata keçirilir?

- ☒ çörəkbişirmə
- ☐ qida konsentratı
- ☐ şərabçılıq
- ☐ qənd
- ☐ yağ-piy

247 Buraxılmış sözü daxil edin. Planlaşdırma – bu müəyyən etmə prosesidir.... və müəyyən üsullarla onların əldə olunmasıdır.

- ☐ strategiyalar
- ☐ xüsusiyyətlər
- ☐ planlar
- ☐ nəticələr
- ☒ məqsədlər

248 Buraxılmış sözü daxil edin. Məhsulun differensiasiyası – bu müxtəlif məhsulların eyni tələbatını ödəyən və onların eyni baza...

- ☒ xarakteristikaları
- ☐ fərqliliyi
- ☐ xüsusiyyətləri
- ☐ nəticələri
- ☐ qrupları

249 Buraxılmış sözü daxil edin. Məhsulun differensiasiyası – bu məhsulların eyni tələbatını ödəyən və onların eyni baza xarakteristikaları ilə izah olunur.....

- ☒ müxtəliflik
- ☐ fərqlənmə
- ☐ məcmu
- ☐ xarakteristika
- ☐ xüsusiyyətlər

250 128. Yeyinti sənayesində emal edilən xammal və materialları alınma üsuluna görə necə sinifləşdirmək olar?

- ☐ bitki və heyvandarlıq
- ☐ əsas və köməkçi
- ☒ kənd təsərrüfatı və sənaye
- ☐ hasilat və emal
- ☐ yerin təkindən çıxarılan və sənaye üsulu ilə alınan

251 127. Xalis məhsul necə hesablanır?

- ☐ Vergi və ayırmalar çıxıldıqdan sonra məhsulun satışından alınan mənfəət
- ☒ material xərcləri və amortizasiya çıxıldıqdan sonra qalan əmtəəlik məhsul
- ☐ material xərcləri və amortizasiya çıxıldıqdan sonra satılıq məhsul
- ☐ material xərcləri və amortizasiya çıxıldıqdan sonra qalan ümumi məhsul
- ☐ amortizasiya çıxıldıqdan sonra qalan əmtəəlik məhsul

252 124. Plan dövrünün sonuna istehsal güc necə adlanır?

- ☐ orta illik
- ☒ çıxış üzrə
- ☐ giriş üzrə
- ☐ daxil olma
- ☐ layihə üzrə

253 123. Bazarda istehlakçıların davranış elementləri hansılardır?

- ☐ şəxsi qabiliyyət, meyillilik, bilik, bazarda ixtisaslaşma
- ☒ stimullar, sorğular, motivlər, istəklər
- ☐ hissetmə, qəbuletmə, davranış, məqsədlər
- ☐ şəxsi keyfiyyətlər, sosial amillər, iqtisadi amillər, gəlirlər səviyyəsi
- ☐ reklam, müstəqil mənbələr, dostların rəyi

254 122. Dünya bazarlarında uğurlu rəqabət etmək üçün istehsalçı istehlakçıların istəklərində hansı dəyişiklikləri görməlidir?

- ☐ əvvəlcədən yoxlamaq, təhlil etmək
- ☒ uzaqgörənlik, qabaqcadan duymaq
- ☐ öyrənmək, aşkar etmək
- ☐ yenidən yoxlamaq, proqnozlaşdırmaq
- ☐ cəlb etmək, uğur qazanmaq

255 121. Cəmiyyətin dəyişən sosial strukturu bazarda istehlakçıların müxtəlif tələblərinə necə təsir edir?

- ☐ kimlər ki, həmin sosial qrup çərçivəsində öz sosial statusunu dəyişib
- ☒ o, hansı ki, bazarda yoxdur, yeni bazar
- ☐ kütləvi istehsal
- ☐ orta ailənin tələbləri və istəkləri
- ☐ hər bir sosial struktura müvafiq standartlar

256 120. Hansı sahədə əmtəəlik və ümumi məhsul həcmi uyğun gəlir?

- ☐ qənnadı
- ☐ ət və süd
- ☐ çörəkbişirmə
- ☒ şərabçılıq
- ☐ alkoqolsuz içkilər istehsalı

257 119. Yeyinti sənayesinin hansı sahələrində istehsal gücü xammalın maksimal mümkün emalı ilə müəyyən olunur?

- ☐ təkrar şərabçılıq
- ☐ çörəkbişirmə
- ☐ qənd-rafinad
- ☒ yağ-piy
- ☐ marqarin

258 118. Yeyinti sənayesinin hansı sahələrində istehsal gücü məhsulun maksimal mümkün buraxılışı ilə müəyyən olunur?

- ☐ yağ – piy
- ☐ kartof-nişasta
- ☐ çuğundur-şəkər
- ☒ liker – araq
- ☐ ilkin şirabçılıq

259 116. Satılan məhsulun həcmi nədir?

- ☐ hesabat dövründə (ilində) istehsal olunan məhsul
- ☐ sənaye müəssisəsinin istehsalı tam başa çatmış məhsulu
- ☐ bu, DÜST-ə və texniki şərtlərə uyğun olan hazır məhsulların, yarımfabrikatların, xidmətlərin, tam başa çatmış və kənara satılması nəzərdə tutulmuş sənaye xarakterli işlərin dəyəridir
- ☒ bu, fərdi istehsal olunan hazır məhsulların və yarımfabrikatların, eləcə də sifarişçi tərəfindən ödənilən sənaye xarakterli xidmətlərin dəyəridir
- ☐ əmtəə olana qədər emal mərhələsini keçməli olan məhsul

260 Əmtəəlik məhsul nədir?

- ☐ hesabat dövründə (ilində) istehsal olunan məhsul
- ☐ əmtəə olana qədər emal mərhələsini keçməli olan məhsul
- ☐ sənaye müəssisəsinin istehsalı tam başa çatmış məhsulu
- ☒ bu, DÜST-ə və texniki şərtlərə uyğun olan hazır məhsulların, yarımfabrikatların, xidmətlərin, tam başa çatmış və kənara satılması nəzərdə tutulmuş sənaye xarakterli işlərin dəyəridir

- ☐ bu, fərdi istehsal olunan hazır məhsulların və yarımfabrikatların, eləcə də sifarişçi tərəfindən ödənilən sənaye xarakterli xidmətlərin dəyəridir

261 Çeşidin rasionallığı nə deməkdir?

- ☐ sahənin ümumi istehsalında yeni növ məhsulların miqdarı
☐ sənaye tərəfindən buraxılan və satışda olan bircins qrup məhsullarının növ müxtəlifliyinin və adlarının miqdarı
☐ sənaye tərəfindən buraxılan və satışda olan bircinsli və ya müxtəlif cinsli məhsul qruplarının növ miqdarı
☒ məhsulların istehlakçıların müxtəlif segmentlərinin real əsaslandırılmış tələbatlarını daha tam ödəmək qabiliyyəti
☐ istehlakçıların davamlı olaraq tələbat duyduğu və həmin məhsula tələbatı ödəyən məhsulların növlərinin, növ müxtəlifliyinin və adlarının miqdarı

262 Çeşidin təzələnməsi nə deməkdir?

- ☐ məhsulların istehlakçıların müxtəlif segmentlərinin real əsaslandırılmış tələbatlarını daha tam ödəmək qabiliyyəti
☐ sənaye tərəfindən buraxılan və satışda olan bircins qrup məhsullarının növ müxtəlifliyinin və adlarının miqdarı
☐ sənaye tərəfindən buraxılan və satışda olan bircinsli və ya müxtəlif cinsli məhsul qruplarının növ miqdarı
☒ sahənin ümumi istehsalında yeni növ məhsulların miqdarı
☐ istehlakçıların davamlı olaraq tələbat duyduğu və həmin məhsula tələbatı ödəyən məhsulların növlərinin, növ müxtəlifliyinin və adlarının miqdarı

263 Çeşidin davamlılığı nə deməkdir?

- ☐ məhsulların istehlakçıların müxtəlif segmentlərinin real əsaslandırılmış tələbatlarını daha tam ödəmək qabiliyyəti
☐ sənaye tərəfindən buraxılan və satışda olan bircins qrup məhsullarının növ müxtəlifliyinin və adlarının miqdarı
☐ sənaye tərəfindən buraxılan və satışda olan bircinsli və ya müxtəlif cinsli məhsul qruplarının növ miqdarı
☒ istehlakçıların davamlı olaraq tələbat duyduğu və həmin məhsula tələbatı ödəyən məhsulların növlərinin, növ müxtəlifliyinin və adlarının miqdarı
☐ sahənin ümumi istehsalında yeni növ məhsulların miqdarı

264 Çeşidin bütövlüyü nə deməkdir?

- ☐ məhsulların istehlakçıların müxtəlif segmentlərinin real əsaslandırılmış tələbatlarını daha tam ödəmək qabiliyyəti
☐ istehlakçıların davamlı olaraq tələbat duyduğu və həmin məhsula tələbatı ödəyən məhsulların növlərinin, növ müxtəlifliyinin və adlarının miqdarı
☐ sənaye tərəfindən buraxılan və satışda olan bircinsli və ya müxtəlif cinsli məhsul qruplarının növ miqdarı
☒ sənaye tərəfindən buraxılan və satışda olan bircins qrup məhsullarının növ müxtəlifliyinin və adlarının miqdarı
☐ sahənin ümumi istehsalında yeni növ məhsulların miqdarı

265 Məhsul çeşidi nədir?

- ☐ iqtisadiyyatın istənilən sahəsində bütün mülkiyyət formalarının müəssisələrində istehsal edilən, müxtəlif təyinatlı müxtəlif əmtəələrin siyahısı
☐ istehsal edilən əmtəələrin ümumi həcmində hər bir əmtəə növünün xüsusi çəkisi
☐ sənaye müəssisələrində istehsal edilən ümumi və oxşar təyinatlı bircins və müxtəlif cinsli məhsulların siyahısı
☒ özünün müəyyən əlamətinə, xassəsinə və təyinatına görə formalaşan müxtəlif növ və cürbəcür məhsullar yığımı
☐ ümumi və oxşar təyinatlı məhsulun növlərinin yarımnöv məhsulların müxtəlifliyi

266 106. Hansı sahənin müəssisələri istirahət və bayram günləri fasilə edir və əsasən iki növbədə işləyirlər?

- ☐ çuğundur-şəkər
☐ qarğıdalı-nişasta
☐ yağ-piy
☒ makaron
☐ meyvə qurutma

267 105. Yeyinti sənayesinin hansı sahələrində müəssisələr il ərzində əsasən fasiləsiz işləyirlər?

- ☐ vitaminli
☐ təkrar şərabçılıq
☐ çaybükülmə

- ☒ pıvəbişirmə
- ☐ meyvə-tərəvəz konservləri

268 104. Xalis məhsul nədir?

- ☐ məhsulun material xərclərini çıxmaqla topdansaş qıymətlərində pulla qıymətləndirilməsi
- ☐ satılan məhsulun vergilər çıxılmaqla pulla qıymətləndirilməsi
- ☐ il ərzində istehsal olunan məhsulun həcmi
- ☒ məhsulun material və amortizasiya xərclərini çıxmaqla topdansaş qıymətlərində pulla qıymətləndirilməsi
- ☐ əmtəəlik məhsulun amortizasiya çıxılmaqla pulla qıymətləndirilməsi

269 103. Bilavasitə kənd təsərrüfatı xammalını emal edən sahələrin gücü necə müəyyən olunur?

- ☒ xammalın maksimal mümkün emalı ilə
- ☐ məhsulun maksimal mümkün buraxılışı ilə
- ☐ avadanlığın maksimal mümkün istifadəsi ilə
- ☐ iş vaxtı fondunun maksimal mümkün istifadəsi ilə
- ☐ istehsal sahələrinin maksimal mümkün istifadəsi ilə

270 102. Keyfiyyətinə görə sabit xammal emal edən sahələrdə istehsal gücü necə müəyyən edilir?

- ☐ istehsal sahələrinin maksimal mümkün istifadəsi ilə
- ☒ məhsulun maksimal mümkün buraxılışı ilə
- ☐ avadanlığın maksimal mümkün istifadəsi ilə
- ☐ xammalın maksimal mümkün emalı ilə
- ☐ iş vaxtı fondunun maksimal mümkün istifadəsi ilə

271 101. Əmtəəlik məhsulun həcmi necə müəyyən olunur?

- ☐ satılmış məhsulun həcminə vurulan qıymətlə maya dəyəri arasındakı fərqlə
- ☒ məhsulun natural ifadədə həcmnin onun vahidinin fəaliyyətdə olan topdansaş qıymətinə nisbəti ilə
- ☐ məhsulun dəyər ifadəsində həcmnin məhsul vahidinin topdansaş qıymətinə nisbəti ilə
- ☐ satılmış məhsul həcmnin və bitməmiş istehsal qalıqlarının miqdarı ilə
- ☐ satılmış məhsul həcmnin və bitməmiş istehsalın qalıqları arasındakı fərqlə

272 Aşağıda sadalananlardan hansı əmtəəlik məhsulun nomenklaturasına aiddir?

- ☐ hissə verilmiş kolbasa
- ☐ sosiskalar
- ☒ kolbasa məmulatları
- ☐ vetçina
- ☐ bişirilmiş kolbasa

273 97. Planlaşdırmanın hansı metodu son məqsədlərin müəyyən edilməsinə əsaslanaraq planlaşdırmanı qurur, sonra isə ilk növbədə elm və texnikanın nailiyyətlərinə əsaslanaraq bu məqsədlərin reallaşdırılmasının mümkün yollarını işləyib hazırlayır?

- ☐ şəbəkə metodu
- ☒ proqram məqsədli metod
- ☐ balans metodu
- ☐ normativ metod
- ☐ qrafik metod

274 96. İstehsal güclərindən istifadənin yaxşılaşdırılmasının ekstensiv yollarına nə aiddir?

- ☐ avadanlığın modernləşdirilməsi
- ☒ təqvim iş vaxtında avadanlığın istifadəsinin yaxşılaşdırılması
- ☐ istehsal texnikasının təkmilləşdirilməsi
- ☐ istehsal proseslərinin kompleks mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması

- ☐ istehsalın ixtisaslaşması, təmərküzləşməsi və kombinəşməsi

275 Əsas fondlar təyinat üzrə bölünür:

- ☐ binalar, strukturlar, ötürücü qurğular, maşın və avadanlıqlar və s.
☐ istismarda, yenidənqurmada, texniki silahlandırmada, ehtiyatda olan
☐ istehsal əsas fondları və qeyri-istehsal əsas fondları
☒ şəxsi və icarə əsas fondları
☐ sənayenin, kənd təsərrüfatının, ticarətin və s. əsas fondları

276 Köməkçilərdən fərqli olaraq əsas istehsal proseslərinə nə aiddir?

- ☒ əmək vasitələri formalarının dəyişilməsi
☐ məhsul keyfiyyətinə nəzarət
☐ avadanlığın təmiri
☐ hazır məhsulun saxlanması
☐ hazır məhsulun daşınması

277 Əsas istehsal proseslərinə nə aiddir?

- ☐ avadanlığın təmiri
☐ xammalın saxlanması
☒ xammalın təmizlənməsi
☐ məhsul keyfiyyətinə nəzarət
☐ məhsulun daşınması

278 Yeyinti sənayesində əsaslardan fərqli olaraq, köməkçi istehsal proseslərə nə aiddir?

- ☒ xammalın saxlanması
☐ məhsul istehsalı
☐ xammalın təmizlənməsi
☐ xammalın qurudulması
☐ yağların qablaşdırılması

279 Yeyinti sənayesində əsaslardan fərqli olaraq, köməkçi istehsal proseslərə nə aiddir?

- ☐ dənələrin qurudulması
☒ məhsul keyfiyyətinə nəzarət
☐ xammalın təmizlənməsi
☐ çörəyin hazırlanması
☐ yağların qablaşdırılması

280 159. Əsas fondlar nədir?

- ☐ Pul formasında ifadə olunan o istehsal vasitələridir ki, onlar ancaq bir istehsal dövründə iştirak edirlər, tam istehlak olunurlar və öz dəyərlərini hazır məhsula köhnəldikcə keçirirlər
☐ Pul formasında ifadə olunan o istehsal vasitələridir ki, onlar istehsal prosesində dəfələrlə iştirak edir, tam istehlak olmaqla öz dəyərlərini hazır məhsula keçirirlər
☐ Pul formasında ifadə olunan o istehsal vasitələridir ki, onlar istehsal prosesində dəfələrlə iştirak edir və öz dəyərlərini tamamilə hazır məhsula keçirir
☐ Pul formasında ifadə olunan o istehsal vasitələridir ki, onlar yalnız bir istehsal dövründə iştirak edərək tam istehlak olunur və öz dəyərini tamamilə hazır məhsula keçirir
☒ Pul formasında ifadə olunan o istehsal vasitələridir ki, onlar istehsal prosesində dəfələrlə iştirak edir və öz dəyərlərini hazır məhsula hissə – hissə keçirirlər.

281 158. Hansı sahədə il ərzində istehsalın mövsümliliyi xammalın qeyri-bərabər daxil olması ilə əlaqədardır?

- ☐ dondurma istehsalı
☐ makaron istehsalı

- ☐ qənnadı
- ☒ spirt
- ☐ pivə və alkoqolsuz içkilər

282 157. İlin hansı vaxtında təsərrüfatlarda süd xammalının istehsalına çəkilən xüsusi xərclər və südün maya dəyəri aşağı düşür?

- ☒ yazda və yayda
- ☐ yayda
- ☐ payızda
- ☐ yazda
- ☐ qışda

283 156. Kənd təsərrüfatı xammalının əsas xüsusiyyətlərinə nə aiddir?

- ☐ bərpa olunmaması
- ☐ qiymətinin aşağı olması
- ☒ çoxkomponentliliyi
- ☐ xammalın əksər növlərinin asan daşına bilməsi
- ☐ xammal növlərinin qarşılıqlı dəyişdirilə bilməməsi

284 155. Buğda – bu:

- ☐ komplektləşdirici məmulatdır
- ☐ köməkçi materialdır
- ☐ əsas materialdır
- ☐ satın alınan yarımfabrikatdır
- ☒ xammaldır

285 153. Əmtəəlik əmsalı necə hesablanır?

- ☒ tədarükün həcmnin ümumi yığma nisbəti kimi
- ☐ ümumi yığımın tədarükün həcminə nisbəti kimi
- ☐ ümumi yığımın tədarükün həcmnin cəmi kimi
- ☐ tədarükün həcmi ilə ümumi məhsul yığımı arasındakı fərq kimi
- ☐ ümumi yığımın tədarükün həcminə vurulması kimi

286 152. Ümumi məhsul yığımı necə hesablanır?

- ☐ əkin sahələrinin və məhsuldarlığın cəmi kimi
- ☐ məhsuldarlıqla əkin sahələri arasındakı fərq kimi
- ☒ əkin sahələrinin məhsuldarlığa vurulması ilə
- ☐ əkin sahələri ilə məhsuldarlıq arasındakı fərq kimi
- ☐ əkin sahələrinin məhsuldarlığa nisbəti kimi

287 151. Xammal bazasının artırılması və təkmilləşdirilməsi amillərinə aiddir:

- ☐ istehsal ehtiyatlarının azaldılması
- ☐ təchizatın və anbar təsərrüfatının təşkilinin təkmilləşdirilməsi
- ☐ xammalın normativdən çox olan ehtiyatının tam ləğv edilməsi
- ☒ xammal – materialdan düzgün istifadə olunması
- ☐ yeyinti sənaye müəssisələrində istehsalın təşkilinin, idarəetmənin və planlaşdırmanın təkmilləşdirilməsi

288 150. Yeyinti sənayesinin mövsümi xarakter daşıyan sahələrində müəssisələrə mövsümlülük amilinin təsirini və onların bərabər yüklənməsini necə yoluna qoymaq olar?

- ☒ mövsüm olmayan vaxtda buraxılan məhsulların çeşidinin artırılması yolu ilə
- ☐ təchizatçıların tədarük məntəqələrinə maksimum yaxınlaşdırılması ilə
- ☐ yeyinti sənaye müəssisələrində istehsalın təşkilini, planlaşmanı, idarəetməni təkmilləşdirməklə

- ☐ istehsalda ucuz xammal – material növlərinin tətbiqi ilə
- ☐ mövsümi sahələrin müəssisələrində iş yerlərinin sayının artırılması ilə

289 149. Yeyinti sənayesinin mövsümi sahələrində xammalın fasilələrlə daxil olması müəssisələrin iş göstəricilərinə necə təsir edir?

- ☐ məhsulun son buraxılış qiyməti aşağı düşür
- ☐ əsas istehsal fondlarından səmərəli istifadə olunur
- ☐ əmək məhsuldarlığı yüksəlir
- ☐ kapital qoyuluşu azalır
- ☒ artıq işçi qüvvəsi yaranır

290 146. Hansı sahənin xammalının kimyəvi tərkibi imkan verir ki, yeyinti məhsullarından başqa həm də müxtəlif tibbi və texniki məhsullar da istehsal edilə bilsin?

- ☐ tamlı yeyinti
- ☐ balıq
- ☒ ət və süd
- ☐ çörəkbişirmə
- ☐ unüyütmə - yarma

291 145. Xammal və maddi resurslardan hansılar istehsal prosesində iştirak etməklə hazır məhsulun maddi əsasını təşkil etmir, onun tərkibinə daxil olmur, daxil olduqda isə istehlak təyinatını dəyişmir?

- ☐ kənd təsərrüfatı xammalı
- ☒ köməkçi materiallar
- ☐ xammal materiallar
- ☐ əsas materiallar
- ☐ sənaye xammalı

292 144. Əsas materialları necə səciyyələndirmək olar?

- ☐ gələcək emal üçün nəzərdə tutulmuş taxıl, tərəvəz, mal-qara və i.ə. , eləcə də onların ilkin emal məhsullarının müəyyən dövrdə məcmu miqdarı
- ☐ hazır məhsulun tərkibinə daxil olan və məhsulun maya dəyərinə amortizasiya ayırmaları şəklində daxil edilən əmək cislərinin bir hissəsidir
- ☒ hazır məhsulun tərkibinə daxil olan və məhsulun əsasən xüsusi orqanoleptik, estetik və fiziki xüsusiyyətlərini təmin edən komponentlərdir
- ☐ hazır məhsulun maddi əsasını təşkil edən və onun fiziki-kimyəvi, funksional və orqanoleptik parametrlərini müəyyən edən əmək cislərinin bir hissəsidir
- ☐ məhsulun hazırlanmasına imkan verən əmək cisləri

293 143. Yeyinti sənayesinin xammal resursları nə deməkdir?

- ☐ məhsulun hazırlanmasına imkan verən əmək cisləri
- ☐ hazır məhsulun tərkibinə daxil olan və məhsulun maya dəyərinə amortizasiya ayırmaları şəklində daxil edilən əmək cislərinin bir hissəsidir
- ☐ hazır məhsulun maddi əsasını təşkil edən və onun fiziki-kimyəvi, funksional və orqanoleptik parametrlərini müəyyən edən əmək cislərinin bir hissəsidir
- ☒ gələcək emal üçün nəzərdə tutulmuş taxıl, tərəvəz, mal-qara və i.ə. , eləcə də onların ilkin emal məhsullarının müəyyən dövrdə məcmu miqdarı
- ☐ hazır məhsulun tərkibinə daxil olan və məhsulun əsasən xüsusi orqanoleptik, estetik və fiziki xüsusiyyətlərini təmin edən komponentlərdir

294 142. Hansı sənayenin xammal bazası özündə taxıl, unüyütmə və yarma sənayesinin tullantılarını, ət və balıq sənayesini, yağlı bitkilər emalını, spirt, pivəbişirmə, şəkər sənayesini birləşdirir?

- ☐ likor - araq
- ☒ kombinəlaşdırılmış yem
- ☐ konserv istehsalı
- ☐ makaron istehsalı

☐ unüyütmə

295 141. Yeyinti sənaye sahələrinin xammal bazasının inkişafının və formalaşmasının ən mühüm amilləri bunlardır:

- ☐ sosial – iqtisadi və texnoloji
- ☐ təbii – iqlim və əmək
- ☒ təbii – iqlim və sosial - iqtisadi
- ☐ texnoloji və xammal
- ☐ xammal və sosial

296 139. Hansı sahədə xammalın il ərzində fasilələrlə daxil olması mövsümlülükə əlaqədar deyil?

- ☐ spirt istehsalı
- ☒ pivə - alkoqolsuz içkilər
- ☐ konserv istehsalı
- ☐ kraxmal-pateka
- ☐ şəkər istehsalı

297 138. Kənd təsərrüfatı xammalının əsas xüsusiyyətini nə təşkil edir?

- ☐ onun daşınaxlı olmaması
- ☒ istehsalın mövsümi xüsusiyyəti
- ☐ bir komponentli olması
- ☐ bərpa oluna bilməməsi
- ☐ aşağı dəyərə malik olması

298 137. Yeyinti sənaye müəssisələrinin fəaliyyətində hansı iqtisadi amillərdən biri mühümdür?

- ☐ elmi – texniki tərəqqi
- ☒ xammal resursları
- ☐ əməyin təşkili və idarəetmə
- ☐ mülkiyyət forması
- ☐ əmək ehtiyatları

299 136. Yeyinti sənayesində hazır məhsulun dəyərində xammalın və materialların xüsusi çəkisi necədir?

- ☐ 30%-dən aşağı
- ☒ 70%-dən yuxarı
- ☐ 90%-dən yuxarı
- ☐ 60%-ə qədər
- ☐ 40%-ə qədər

300 135. Hansı növ köməkçi material əmək vasitələrinin işini təmin edir?

- ☐ yanacaq
- ☒ sürtkü materialları
- ☐ məhsulun etiketi
- ☐ katalizatorlar
- ☐ süzgəclər

301 130. Kənd təsərrüfatı xammalının hansı növləri məlumdur?

- ☐ mineral, süni və ikinci emal
- ☒ bitki və heyvan mənşəli
- ☐ təbii və süni
- ☐ ilkin və ikinci emal
- ☐ mineral, süni və ilkin

302 129. Hansı sahədə məhsula olan tələbin əksər hallarda dəyişilməsi mövsümlülük yaradır?

- ☐ Konservlərə
- ☒ pivə - alkoqolsuz içkilərə
- ☐ Spirtə
- ☐ Şəkərə
- ☐ Nişasta – pateka

303 Əsas fondlar təyinat üzrə bölünür:

- ☐ binalar, strukturlar, ötürücü qurğular, maşın və avadanlıqlar və s.
- ☒ şəxsi və icarə əsas fondları
- ☐ istismarda, yenidənqurmada, texniki silahlandırmada, ehtiyatda olan
- ☐ istehsal əsas fondları və qeyri-istehsal əsas fondları
- ☐ sənayenin, kənd təsərrüfatının, ticarətin və s. əsas fondları

304 Əsas istehsal fondlarının dəyərinin fəal hissəsinin sənaye-istehsal personalının işçilərin orta siyahı sayına nisbəti ilə xarakterizə olunur:

- ☐ fondla silahlanma
- ☒ texniki silahlanma
- ☐ avtomatlaşdırma səviyyəsi
- ☐ elektrikli silahlanma
- ☐ əmək məhsuldarlığı

305 Əsas istehsal fondlarının orta illik dəyərinin sənaye-istehsal personalının orta siyahı sayına nisbəti ilə xarakterizə olunur:

- ☐ kimyalaşma səviyyəsi
- ☐ texniki silahlanma
- ☐ elektrikli silahlanma
- ☐ mexanikləşdirmənin səviyyəsi
- ☒ fondla silahlanma

306 Əsas fondlar balansda qeyd olunmayıb:

- ☒ qarışıq qiymətə görə
- ☐ bütöv ilkin dəyərə görə
- ☐ qalıq dəyərində görə
- ☐ ləğvetmə dəyərində görə
- ☐ əvəzetmə dəyərində görə

307 Əsas fondlar istifadəsinə görə bölünür:

- ☒ istismarda, yenidənqurmada, texniki silahlandırmada, ehtiyatda olan
- ☐ binalar, strukturlar, ötürücü qurğular, maşın və avadanlıqlar və s.
- ☐ sənayenin, kənd təsərrüfatının, ticarətin və s. əsas fondları
- ☐ istehsal əsas fondları və qeyri-istehsal əsas fondları
- ☐ şəxsi və icarə əsas fondları

308 Əsas fondlar təbii-material tərkibinə görə bölünür:

- ☒ binalar, strukturlar, ötürücü qurğular, maşın və avadanlıqlar və s.
- ☐ şəxsi və icarə əsas fondları
- ☐ istismarda, yenidənqurmada, texniki silahlandırmada, ehtiyatda olan
- ☐ istehsal əsas fondları və qeyri-istehsal əsas fondları
- ☐ sənayenin, kənd təsərrüfatının, ticarətin və s. əsas fondları

309 Əsas fondlar sahə xüsusiyyəti üzrə bölünür:

- ☐ şəxsi və icarə əsas fondları
- ☐ binalar, strukturlar, ötürücü qurğular, maşın və avadanlıqlar və s.
- ☒ sənayenin, kənd təsərrüfatının, ticarətin və s. əsas fondları
- ☐ istehsal əsas fondları və qeyri-istehsal əsas fondları
- ☐ istismarda, yenidənqurmada, texniki silahlandırımda, ehtiyatda olan

310 Əsas fondlar funksional təyinat üzrə aşağıdakılara bölünür:

- ☐ istismarda, yenidənqurmada, texniki silahlandırımda, ehtiyatda olan
- ☐ binalar, strukturlar, ötürücü qurğular, maşın və avadanlıqlar və s.
- ☐ sənayenin, kənd təsərrüfatının, ticarətin və s. əsas fondları
- ☒ istehsal əsas fondları və qeyri-istehsal əsas fondları
- ☐ şəxsi və icarə əsas fondları

311 187. Əsas fondların hansı elementi həm aktiv, həm də passiv hissələrə aid ola bilər?

- ☐ qurğular
- ☐ binalar
- ☒ alətlər və qurğular
- ☐ istehsal və təsərrüfat avadanlığı
- ☐ maşın və avadanlıqlar

312 186. Hansı göstərici istehsala daxil edilən əsas fondların dəyərinin onların ilin sonuna olan dəyərinə nisbəti kimi hesablanır?

- ☐ növbəlilik əmsalı
- ☐ intensiv istifadə əmsalı
- ☐ artım əmsalı
- ☐ əsas fondların istehsaldan çıxarılması əmsalı
- ☒ təzələnmə əmsalı

313 185. Hansı aşınma formasında sosial tələbatı təmin edə bilən yüksək səviyyəli yeni texnika meydana çıxır?

- ☐ ekoloji
- ☐ fiziki
- ☐ iqtisadi
- ☒ sosial
- ☐ mənəvi

314 184. Vaxta görə əsas istehsal fondlarından istifadəni xarakterizə edən hansı göstəricilərdir?

- ☒ ekstensiv istifadə əmsalı
- ☐ intensiv istifadə əmsalı
- ☐ növbəlilik əmsalı
- ☐ birləşmiş istifadə əmsalı
- ☐ əsas fondların artım əmsalı

315 183. Hansı sahədə güc maşın və avadanlıqlarının xüsusi çəkisi daha yüksəkdir?

- ☐ çörəkbişirmə
- ☒ şəkər
- ☐ balıq
- ☐ duz
- ☐ unüyütmə - yarma

316 182. Hansı sahədə qurğuların xüsusi çəkisi daha yüksəkdir?

- ☐ çörəkbişirmə

- ☒ duz
- ☐ balıq
- ☐ qənnadı
- ☐ unüyütmə - yarma

317 180. Aşağıdakılardan hansı yeyinti sənaye sahələrində əsas istehsal fondlarından istifadənin yaxşılaşdırılmasının ekstensiv istiqamətləri hesab olunur?

- ☐ istehsal tsikli müddətinin azaldılması
- ☒ avadanlıqlarda dayanmaların ləğv edilməsi
- ☐ təkrar resurslardan tam istifadə edilməsi
- ☐ xammal vahidinə görə məhsulun çıxımının artırılması
- ☐ davamlı texnoloji proseslərin tətbiqi

318 179. Aşağıdakılardan hansı yeyinti sənaye sahələrində əsas istehsal fondlarından istifadənin yaxşılaşdırılmasının intensiv istiqamətləri hesab olunur?

- ☐ ümumi avadanlığın tərkibində fəaliyyətdə olanların miqdarının artması
- ☒ istehsal tsikli müddətinin azaldılması
- ☐ mövsümi xammal emal edən sahələrdə mövsümliliyin azaldılması
- ☐ avadanlıqlarda dayanmaların ləğv edilməsi
- ☐ növbəlilik əmsalının yüksəldilməsi

319 178. İstehsalın rentabelliği əsas fondların hansı dəyərinə əsasən təyin olunur?

- ☐ tam
- ☐ orta illik
- ☒ ilkin
- ☐ bərpa olunan
- ☐ qalıq

320 177. Əsas fondların sıradan çıxma əmsalı necə hesablanır?

- ☐ yeni daxil edilmiş və sıradan çıxmış əsas fondların fərqinin ilin sonuna əsas fondların dəyərinə nisbəti ilə
- ☐ əsas fondların ümumi dəyərinin sıradan çıxmış əsas fondların ilin əvvəlinə olan dəyərinə nisbəti ilə
- ☐ sıradan çıxmış əsas fondların dəyərinin onların ilin sonuna ümumi dəyərinə nisbəti ilə
- ☒ sıradan çıxmış əsas fondların dəyərinin onların ilin əvvəlinə ümumi dəyərinə nisbəti ilə
- ☐ il ərzində yeni daxil edilmiş əsas fondların dəyərinin sıradan çıxmış əsas fondların dəyərinə nisbəti ilə

321 176. Əsas fondların yenilənmə əmsalı necə hesablanır?

- ☐ yeni daxil edilmiş və sıradan çıxmış əsas fondların fərqinin ilin sonuna əsas fondların dəyərinə nisbəti ilə
- ☐ əsas fondların ilin əvvəlinə olan dəyərinin yeni daxil edilmiş əsas fondların dəyərinə nisbəti ilə
- ☐ yeni daxil edilmiş əsas fondların dəyərinin onların ilin əvvəlinə olan dəyərinə nisbəti ilə
- ☒ yeni daxil edilmiş əsas fondların dəyərinin onların ilin sonuna olan dəyərinə nisbəti ilə
- ☐ il ərzində yeni daxil edilmiş əsas fondların dəyərinin sıradan çıxmış əsas fondların dəyərinə nisbəti ilə

322 175. Əsas istehsal fondlarının ilkin dəyəri 20 min manatdır. 01.05. tarixindən 12 min manat dəyərində yeni avadanlıq istismara verilmişdir, 01.09. tarixdən isə 6 min manatlıq avadanlıq istismardan çıxarılmışdır. Əsas istehsal fondlarının orta illik dəyərini hesablayın.

- ☐ 19,5 min manat
- ☐ 29 min manat
- ☐ 23 min manat
- ☒ 26 min manat
- ☐ 20,5 min manat

323 174. Fasiləli proseslərə malik sahələrdə əsas istehsal fondlarından istifadəni xarakterizə edən mühüm natural göstərici hansıdır?

- ☐ artım əmsalı
- ☐ yenilənmə əmsalı
- ☐ fondverimi
- ☒ növbəlilik əmsalı
- ☐ sıradan çıxma əmsalı

324 173. Fondverimi, fondlarla silahlanma və əmək məhsuldarlığı göstəriciləri arasında hansı əlaqə mövcuddur?

- ☐ fondla silahlanma fondveriminin əmək məhsuldarlığına nisbətini əks etdirir
- ☐ əmək məhsuldarlığı – fondla silahlanmanın fondveriminə nisbətidir
- ☐ əmək məhsuldarlığı – fondveriminin fondla silahlanmaya nisbətidir
- ☒ əmək məhsuldarlığı özündə fondverimi və fondla silahlanmanın məhsuldarlığını əks etdirir
- ☐ fondla silahlanma əməyin və fondveriminin məhsuldarlığıdır

325 171. Yeni tikilmiş müəssisələrdə qalıq dəyəri nədir?

- ☐ bərpa dəyərindən aşağıdır
- ☐ ilkin dəyərdən aşağıdır
- ☐ ilkin dəyərdən yüksəkdir
- ☒ ilkin (bərpa) dəyərinə bərabərdir
- ☐ bərpa dəyərindən yüksəkdir

326 170. Ələklər, xəmir üçün şkaflar, süzmə xətləri, təzyiq-süzgəclər əsas fondların hansı qrupuna aid edilir?

- ☐ istehsal ləvazimatları
- ☐ ölçmə və tənzimləyici cihaz və avadanlıqlar
- ☐ güc maşın və avadanlıqları
- ☒ iş maşın və avadanlıqları
- ☐ alətlər

327 169. İstehsal gücləri, məhsuldarlıq üzrə əsas fondlardan istifadənin səmərəliliyi hansı göstəricidə öz əksini tapır?

- ☐ hamısından birgə istifadə əmsalında
- ☐ növbəlilik əmsalında
- ☐ fondverimində
- ☒ intensiv istifadə əmsalında
- ☐ ekstensiv istifadə əmsalında

328 168. Müəyyən vaxt ərzində əsas fondlardan istifadənin səmərəliliyi hansı göstəricidə öz əksini tapır?

- ☐ hamısından birgə istifadə əmsalı
- ☐ növbəlilik əmsalı
- ☐ fondverimi
- ☒ ekstensiv istifadə əmsalı
- ☐ intensiv istifadə əmsalı

329 167. Binalar, qurğular, tikililər üçün amortizasiya norması hansıdır?

- ☐ 15 %-ə qədər
- ☐ 20 %-ə qədər
- ☐ 25 %-ə qədər
- ☒ 7 %-ə qədər
- ☐ 10 %-ə qədər

330 166. Əsas fondların strukturu necə təyin olunur?

- ☐ əsas fondların dəyərinin istehsal güclərində xüsusi çəkisi ilə

- ☐ binaların dəyərinin istehsal avadanlığının dəyərinə nisbəti ilə
- ☐ aktiv hissənin dəyərinin passiv hissənin dəyərinə nisbəti ilə
- ☒ əsas fondların ümumi dəyərində hər bir elementin xüsusi çəkisi ilə
- ☐ texnoloji avadanlığın dəyərinin binaların dəyərinə nisbəti ilə

331 165. Fiziki aşınmanın meyllilik dərəcəsinin müəyyən etmək üçün tətbiq olunan əsas istehsal dəyəri necə adlanır?

- ☐ ləğv olunmuş
- ☐ bərpa olunan
- ☐ ilkin
- ☒ qalıq
- ☐ tam

332 164. Əsas istehsal fondlarının yenidən qiymətləndirmə anında onların təkrar istehsal dəyəri necə adlanır?

- ☐ ləğv olunmuş
- ☐ tam
- ☐ ilkin
- ☒ bərpa olunan
- ☐ qalıq

333 162. Aşağıdakılardan hansılar bilavasitə istehsal prosesində iştirak edən əsas fondlara aiddir?

- ☐ qoruyucu
- ☒ iş və güc maşın və avadanlıqları
- ☐ istehsal binası
- ☐ nəqliyyat
- ☐ anbarlar

334 161. Göstərilənlərdən hansı düzdür?

- ☐ əsas fondlar maddi-əşya formasını dəyişir.
- ☒ əsas fondların keçirilmiş dəyəri məhsulun reallaşması nəticəsində amortizasiya fondunda toplanır
- ☐ əsas fondların dəyəri hazır məhsullarla birlikdə dövr edir
- ☐ əsas fondlar öz dəyərini tamamilə hazır məhsula keçirir
- ☐ əsas fondlar bir istehsal dövründə istifadə olunur

335 160. Əsas fondlardan səmərəli istifadə göstəricilərindən hansı əsas hesab olunur?

- ☐ növbəlik əmsalı
- ☒ fondverimi
- ☐ hamısından birgə istifadə əmsalı
- ☐ ekstensiv istifadə əmsalı
- ☐ intensiv istifadə əmsalı

336 Tədavül fondlarına daxildir:

- ☐ maşın və avadanlıqlar
- ☒ hazır məhsul
- ☐ bitməmiş istehsal
- ☐ gələcək dövrün xərcləri
- ☐ istehsal ehtiyatları

337 Hazır məhsul:

- ☐ istehsal ehtiyatlarına aiddir
- ☒ normalaşdırılan tədavül fondlarına aiddir

- ☐ normalaşdırılan dövrüyyə fondlara aiddir
- ☐ əsas fondlara aiddir
- ☐ normalaşdırılmayan tədavül fondlarına aiddir

338 Dövrüyyə vəsaitlərinə nələr aiddir?

- ☐ dövrüyyə fondları və əsas fondlar
- ☐ pul vəsaitləri və çoxillik əkmələr
- ☐ gələcək dövrün xərcləri və ötürücü qurğular
- ☐ istehsal ehtiyatları və qurğuları
- ☒ dövrüyyə fondları və tədavül fondları

339 Dövrüyyə fondlarının tərkib üsürləri hansılardır?

- ☐ gələcək dövrün xərcləri, tədavül fondları, pul vəsaitləri
- ☐ yanacaq, təmir ehtiyatları və hazır məhsul
- ☐ tədavül fondları, gələcək dövrün xərcləri və pul vəsaitləri
- ☒ istehsal ehtiyatları, bitməmiş istehsal və gələcək dövrün xərcləri
- ☐ pul vəsaitləri, azqıymətli tez köhnələn əşyalar, debitor borcları

340 Müəssisənin dövrüyyə fondları nədir?

- ☐ istehsal prosesinə uzun müddət xidmət edən, natural formasını dəyişmədən öz dəyərini istehsal edilən məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən istehsal fondlarıdır
- ☐ istehsal prosesində iştirakından asılı olmayaraq, dəyərini itirən fondlardır
- ☐ öz natural formasını dəyişən, lakin istehsal prosesində birbaşa iştirak etməyən fondlar
- ☒ yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə tamamilə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır
- ☐ yalnız bir istehsal tsiklində iştirak edib, öz dəyərini yaradılan məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən və öz natural formasını dəyişən istehsal fondlarıdır

341 Vaxta muzd əməyin ödənilməsi özündə nəyi birləşdirir?

- ☐ dövlət və ya ictimai vəzifələri yerinə yetirən işçilərin əməyinin ödənilməsi
- ☐ məzuniyyətlərin ödənilməsi
- ☐ işə muzd qiymətinə görə əmək haqqı
- ☒ tarif dərəcələri üzrə əmək haqqı
- ☐ məcburi işburaxmaya görə ödənilmə

342 Ciddi texnoloji rejim şəraitinin üstünlük təşkil etdiyi müəssisələrdə istifadə olunan əməyin ödənilməsi:

- ☐ akkordlu
- ☐ kontraktlı
- ☐ işə muzd və vaxta muzd
- ☐ işə muzd
- ☒ vaxta muzd

343 Dövrüyyə istehsal fondları əsas fondlardan onunla fərqlənir ki, :

- ☐ ilbəil aşınırlar
- ☐ hazır məhsula öz dəyərini hissə-hissə keçirir
- ☒ hər bir istehsal tsiklində bütövlükdə istehlak olunurlar
- ☐ istehsal prosesində öz təbii formasını dəyişmir
- ☐ onlara amortizasiya hesablanır

344 Dövrüyyə vəsaitləri hansı göstəricilərdə planlaşdırılır və nəzərə alınır?

- ☐ günlük ehtiyatlarda
- ☒ əmək göstəricilərində
- ☐ təbii göstəricilərdə

- ☐ şərti-təbii göstəricilərdə
- ☐ dəyər ifadəsində

345 Müəssisənin dövriyyə vəsaitləri ibarətdir:

- ☐ əsas və dövriyyə fondları
- ☐ normallaşdırılmış əsas fondlar və fondların dövrü
- ☐ normallaşdırılmış və normallaşdırılmamış dövriyyə fondları
- ☒ dövriyyə fondları və fondların dövrü
- ☐ normallaşdırılmış dövriyyə vəsaitləri və fondların dövrü

346 Normallaşdırılmış dövriyyə vəsaitlərinə daxil deyil:

- ☐ istehsal ehtiyatları
- ☐ gələcək dövr xərcləri
- ☐ anbarlarda hazır məhsul qalığı
- ☐ başa çatmamış istehsalat
- ☒ pul vəsaitləri

347 213. Əhalinin əmək qabiliyyətli hissəsi nədir?

- ☐ heyətdir
- ☒ əmək resurslarıdır
- ☐ işçilərdir
- ☐ fəhlələrdir
- ☐ kadrlardır

348 212. Dövriyyə vəsaitinin hansı elementinin normalaşdırılmasında göndərilən malların miqdarı nəzərə alınır?

- ☐ bazada olan hazır məhsul
- ☐ istehsal ehtiyatları
- ☒ sadalananlardan heç biri
- ☐ tamamlanmamış istehsal
- ☐ yüklənmiş və yolda olan mallar

349 211. Dövriyyə vəsaitlərinin hansı elementi qarşıdakı il üçün korrektə edilmiş səviyyəyə uyğun normalaşdırılır?

- ☐ istehsal ehtiyatları
- ☒ gələcək dövr xərcləri
- ☐ hazır məhsul
- ☐ sadalananlardan heç biri
- ☐ tamamlanmamış istehsal

350 210. Ehtiyatın hansı növü istehsal ehtiyatlarının qəbulu, növləşdirilməsi və bazarlara yerləşdirilməsi ilə əlaqədardır?

- ☐ nəqliyyat
- ☒ hazırlanan
- ☐ cari
- ☐ texnoloji
- ☐ sığortalanmış

351 209. Aşağıda sadalananlardan hansı dövriyyə fondlarına aiddir?

- ☐ gələcək dövr xərcləri
- ☐ tamamlanmamış istehsal
- ☐ xammal

- ☒ anbarda olan hazır məhsul
- ☐ yarımfabrikatlar

352 208. Hansı sahədə bitməmiş istehsala normativ təyin edilmir?

- ☐ konyak istehsalı
- ☐ pivəbişirmə
- ☐ konserv
- ☒ çörəkbişirmə
- ☐ şərabçılıq

353 207. Hansı sahədə dövriyyə fondlarının böyük hissəsi tədavül sahəsində yerləşir?

- ☐ likor-araq
- ☐ qənnadı
- ☐ yağ-piy
- ☒ şəkər
- ☐ şərabçılıq

354 206. Çörəkbişirmə müəssisələrində un, duz, şəkər nəyə aid olunur?

- ☐ digər əmək cisləri
- ☐ hazırlanmış yarımfabrikatlar
- ☐ bitməmiş istehsal
- ☒ istehsal ehtiyatları
- ☐ gələcək dövrün xərcləri

355 205. Konserv müəssisələrində yuyulmada və doğranmada olan meyvə və tərəvəzlər nədir?

- ☐ digər əmək cisləri
- ☐ hazırlanmış yarımfabrikatlar
- ☐ istehsal ehtiyatları
- ☒ bitməmiş istehsal
- ☐ gələcək dövrün xərcləri

356 204. Qənnadı fabrikində karamel kütləsi nədir?

- ☐ digər əmək cisləri
- ☐ bitməmiş istehsal
- ☐ istehsal ehtiyatları
- ☒ hazırlanmış yarımfabrikatlar
- ☐ gələcək dövrün xərcləri

357 203. Yeyinti sənayesinin hansı sahəsində istehsal ehtiyatlarının mühüm hissəsini tara və qablaşdırma materialları təşkil edir?

- ☐ balıq
- ☐ unüyütmə - yarma
- ☐ çörəkbişirmə
- ☒ konserv
- ☐ çuğundur-şəkər

358 201. Aşağıdakı qeyd olunan sahələrdən hansı gün ərzində bir dövriyyənin yüksək uzun müddətliliyinə malikdir?

- ☒ şərabçılıq
- ☐ qənnadı
- ☐ makaron
- ☐ çörəkbişirmə

☐ çuğundur-şəkər

359 200. Hansı sahə istehsal tsiklinin uzun müddətliliyi və bitməmiş istehsalın nisbətən böyük həcmi ilə səciyyələnir?

- ☐ balıq
☐ konserv
☐ çörəkbişirmə
☒ şərabçılıq
☐ çuğundur-şəkər

360 199. Yeyinti sənayesinin hansı sahəsində istehsal ehtiyatları yüksək xüsusi çəkiyə (bütün dövriyyə fondlarının dəyərinin 80 %-dən yüksək) malikdir?

- ☐ balıq
☐ unüyütmə-yarma
☐ şərabçılıq
☒ şəkər
☐ konserv

361 198. Aşağıdakılardan hansı doğrudur?

- ☐ dövriyyə fondları özündə bir ildən daha çox xidmət müddətinə malik olan əmək cislərini birləşdirir
☐ dövriyyə fondları bir neçə istehsal tsiklində iştirak edir
☐ dövriyyə fondları öz natural-maddi formasını dəyişmir
☒ dövriyyə fondları öz dəyərini hazır məhsula hissə-hissə keçirir
☐ dövriyyə fondları bütün istehsal prosesi dövründə xammalın, əsas və köməkçi materialların və digər maddi resursların hərəkətini əhatə edir

362 197. Müəssisələrdə ehtiyatların hansı növü xammal və materialların istehsala hazırlanması ilə əlaqədardır?

- ☐ nəqliyyat
☐ sığorta
☐ hazırlanmış
☒ cari
☐ texnoloji

363 196. Dövriyyə fondlarının hansı elementinin normalaşdırılması zamanı xərclərin artması əmsalından istifadə olunur?

- ☐ yolda olan mallar
☐ gələcək dövrün xərcləri
☐ istehsal ehtiyatları
☒ bitməmiş istehsal
☐ anbarda olan hazır məhsul

364 195. Dövriyyə fondlarının tərkibində hansı elementlər mövcuddur?

- ☐ gələcək dövrün xərcləri, tədavül fondları, pul vəsaitləri, xammal və materiallar
☐ istehsal ehtiyatları, gələcək dövrün xərcləri, yanacaq
☐ tədavül fondları, gələcək dövrün xərcləri və pul vəsaitləri
☒ istehsal ehtiyatları, bitməmiş istehsal və gələcək dövrün xərcləri
☐ pul vəsaitləri, az qiymətli sürətlə aşınan cismlər, debütor borcları

365 194. Normalaşdırılmış elementlərdən hansı dövriyyə fondlarının strukturunda ən aşağı xüsusi çəkiyə malikdir

- ☐ hesablarda olan vəsaitlər

- ☐ bitməmiş istehsal və yarımfabrikatlar
- ☐ istehsal ehtiyatları
- ☒ gələcək dövrün xərcləri
- ☐ anbarda olan hazır məhsul

366 193. Normalaşdırılmış elementlərdən hansı dövriyyə fondlarının strukturunda daha yüksək xüsusi çəkiyə malikdir?

- ☐ hesablarda olan vəsaitlər
- ☐ gələcək dövrün xərcləri
- ☐ bitməmiş istehsal və yarımfabrikatlar
- ☒ istehsal ehtiyatları
- ☐ anbarda olan hazır məhsul

367 192. Dövriyyə fondlarının hansı elementi normalaşdırılmış hesab olunmur?

- ☐ anbarda olan hazır məhsul
- ☐ bitməmiş istehsal və yarımfabrikatlar
- ☐ istehsal ehtiyatları
- ☒ hesablarda olan vəsaitlər
- ☐ gələcək dövrün xərcləri

368 190. Hansı sahədə mövsümi ehtiyatın yaradılması xammalın hazırlanmasının mövsümi xarakteri ilə bağlıdır?

- ☐ pivəbişirmə
- ☐ makaron
- ☐ çörəkbişirmə
- ☒ çuğundur-şəkər
- ☐ qənnadı

369 189. Dövriyyə fondları- bunlar:

- ☐ istehsal fondlarının cəmidir.
- ☐ əsas və dövriyyə fondlarının cəmidir
- ☐ əmək vasitələri və alətlərinin cəmidir
- ☒ dövriyyə fondlarının və işlədilmiş fondların cəmidir
- ☐ dövriyyə fondlarının oxşarıdır

370 188. Dövriyyə fondları nədir?

- ☐ Pul formasında ifadə olunan o istehsal vasitələridir ki, onlar istehsal dövründə yalnız bir dəfə iştirak edirlər, tamamilə istehlak olunurlar və öz dəyərlərini hazır məhsula köhnəldikcə keçirirlər.
- ☐ Pul formasında ifadə olunan o istehsal vasitələridir ki, onlar istehsal prosesində dəfələrlə iştirak edirlər və öz dəyərlərini hazır məhsula hissə- hissə keçirirlər.
- ☐ Pul formasında ifadə olunan o istehsal vasitələridir ki, onlar istehsal prosesində dəfələrlə iştirak edirlər, tamamilə istehlak olunurlar və öz dəyərlərini tamamilə hazır məhsula keçirirlər.
- ☒ Pul formasında ifadə olunan o istehsal vasitələridir ki, onlar yalnız bir istehsal dövründə iştirak edirlər, tamamilə istehlak olunurlar və öz dəyərlərini tamamilə hazır məhsula keçirirlər.
- ☐ Pul formasında ifadə olunan o istehsal vasitələridir ki, onlar istehsal prosesində dəfələrlə iştirak edirlər və öz dəyərlərini tamamilə hazır məhsula keçirirlər.

371 Əmək məhsuldarlığının formaları

- ☐ müəssisə, sahə və sənaye
- ☒ fərdi və ictimai
- ☐ şəxsi və ictimai
- ☐ fərdi və kollektiv
- ☐ fərdi, şəxsi, kollektiv və ictimai

372 Sənaye müəssisələrində əmək məhsuldarlığı necə hesablanır?

- ☐ istehsal edilmiş məhsulun həcmnin məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinə hasili kimi
- ☐ istehsal edilmiş məhsulun həcmnin idarəetmə aparatında çalışan işçilərin sayına nisbəti kimi
- ☐ istehsal edilmiş məhsulun həcmi ilə məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinin cəmi kimi
- ☐ məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinin istehsal edilmiş məhsulun həcminə nisbəti kimi
- ☒ istehsal edilmiş məhsulun həcmnin məhsul istehsalı üçün iş vaxtı məsrəfinə nisbəti kimi

373 Əmək haqqı nədir?

- ☐ işəgötürənin işçi ilə bağladığı müqaviləyə görə onun işdən çıxdığı halda ödədiyi vəsait
- ☒ iş qüvvəsinin kəmiyyəti və keyfiyyətinə görə işçiyə müəssisə tərəfindən ödənilən pul vəsaitidir
- ☐ vaxtilə müəssisədə işləyib, lakin indi təqaüddə olan işçilərə müəssisələrin ödədiyi vəsait
- ☐ işçinin ixtisas dərəcəsi əsasında ödənilən vəsait
- ☐ müəssisədə işçilərə yaxşı işlədiklərinə görə ödənilən mükafatlar

374 Əmək məhsuldarlığını yüksəltməyin maddi-texniki amillərinə aşağıdakılardan hansılar aiddir?

- ☒ istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, yeni texnikanın tətbiqi və mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi
- ☐ mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, istehsalın fasiləsizlik, ahəngdarlıq və proporsionallıq dərəcəsinin yüksəldilməsi
- ☐ istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsinin yüksəldilməsi, sağlam, təhlükəsiz və estetik cəhətdən əlverişli əmək şəraitinin yaradılması, məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi
- ☐ yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi, istehsalın idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi, iş yerlərinin səmərəli təşkili
- ☐ istehsalın mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması, yeni texnikanın tətbiqi və mövcud avadanlıqların modernləşdirilməsi, istehsalın təmərküzləşmə və ixtisaslaşma səviyyəsi

375 Əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi amilləri hansılardır?

- ☐ analitik, statistik, eksperimental, qarışıq
- ☐ müəssisədə inzibati idarə heyyyətinin sayının artırılması, fəhlələr arasında rəqabət, əmək haqqının artırılması
- ☒ maddi-texniki, sosial, iqtisadi və təşkilati
- ☐ fəhlələrin iş vaxtının artırılması, növbələrin fasiləsizliyi və istirahət müddətinin qısaldılması
- ☐ intensiv, ekstensiv, dəyişən, qarışıq

376 Əmək məhsuldarlığı nədir?

- ☐ bir məhsul vahidinə nə qədər əmək sərf olunmasını göstərən göstəricidir
- ☐ istehsal heyyyətinin iş vaxtı fondunun qeyri-istehsal heyyyətinin iş vaxtı fonduna nisbətidir
- ☒ konkret əmək növünün vaxt vahidi ərzində nə qədər məhsul istehsal etmək qabiliyyətidir
- ☐ müəssisədəki məhsul istehsalının hər vahidinin dəyəri
- ☐ istehsal heyyyətinin əmək haqqı fondunun qeyri-istehsal heyyyətinin əmək haqqı fonduna nisbətidir

377 Çıxma əmsali belə hesablanır:

- ☐ şəxsi istəklərinə və ya əmək intizamını pozduqlarına görə azad olunan işçilərin sayının onların orta siyahı sayına nisbəti ilə
- ☐ işçilərin orta siyahı sayının şəxsi istəklərinə və ya əmək intizamını pozduqlarına görə azad olunanlara nisbəti ilə
- ☐ müəyyən dövr ərzində qəbul olunan və azad olunan işçilərin fərqi ilə
- ☐ işçilərin orta siyahı sayının bütün səbəblər üzündən azad olunanlara nisbəti ilə
- ☒ bütün səbəblər üzündən azad olunan işçilərin onların orta siyahı sayına nisbəti ilə

378 Mütəxəssislərə aiddir:

- ☐ kiçik xidmət personalı
- ☐ əsas fəhlələr
- ☐ iş icraçıları
- ☒ mühəndis-texniki işçilər

☐ rəhbərlər

379 İstehsal necə müəyyən olunur?

- ☐ işçi personalının sayının müəssisənin bütün işçilərinin sayına nisbəti ilə
- ☒ istehsal olunan məhsul həcmnin işçi personalının sayına nisbəti ilə
- ☐ əsas fondların dəyərinin işçi personalının sayına nisbəti
- ☐ işçi personalının sayının istehsal olunan məhsul həcminə nisbəti ilə
- ☐ işçi personalının sayının əsas fondların dəyərinə nisbəti ilə

380 Əmək məhsuldarlığının səviyyəsi xarakterizə edir:

- ☐ materialverimi və mənfəət
- ☒ məhsulun əməktutumu və bir işçiyə olan istehsalı
- ☐ fondverimi, fondtutumu
- ☐ əməktutumu və fondtutumu
- ☐ əməyin fondtutumu və fondla silahlanması

381 Müəssisənin məsuliyyəti muzzdlu işçilər qarşısında zərurət yaradır:

- ☐ xarici iş qüvvəsinin cəlb olunması
- ☐ aksiya sayının artımı
- ☒ əməyin yüksək məhsuldarlığı üçün şəraitin yaradılması
- ☐ marketing tədqiqatlarının aparılması
- ☐ təchizatçılarla müqavilələrin bağlanması

382 Kompensasiya olunan ödənilmələrə nə aiddir?

- ☐ göstəricilərin üstün yerinə yetirilməsinə görə mükafat
- ☒ ağır şəraitdə işin yerinə yetirilməsinə əlavə ödəmə
- ☐ peşəkar ustalığa görə tarif dərəcələrinə edilən əlavə ödəmə
- ☐ istehsalatdan ayrılmaqla təhsil dövründə işçilərin əməyinin ödənilməsi
- ☐ işçinin günahı səbəbindən boşdayanmaların ödənilməsi

383 Müəyyən işlərin həcmnin yerinə yetirilməsinə əməyin ödənilməsi:

- ☐ sadə vaxta muzzd
- ☒ iş muzzd
- ☐ iş muzzd və vaxta muzzd
- ☐ kontraktlı
- ☐ vaxta muzzd - mükafatlı

384 233. İşlənmə və tətbiqin səviyyəsinə görə innovasiya necə təsnifləşdirilir?

- ☐ sənaye, maliyyə, dövlət səviyyəli
- ☐ məhsuldar və prosesli
- ☐ texniki, təşklati-idarəetmə, sahə səviyyəli
- ☐ mütləq, yaxşılaşdırılmış
- ☒ dövlət, sahə və sahədaxili səviyyəli

385 232. Əməktutumluluğun hansı növü köməkçi işçilərin əmək məsrəflərini nəzərə alır?

- ☐ istehsal əməktutumluluğu
- ☐ texnoloji əməktutumluluğu
- ☒ xidmətin əməktutumluluğu
- ☐ idarənin əməktutumluluğu
- ☐ tam əməktutumluluğu

386 231. Eyni məhsul istehsal edən sahələrdə istehsalı müəyyən edən hansı üsuldən istifadə olunur?

- ☐ təbii və əmək
- ☒ təbii
- ☐ şərti-təbii
- ☐ dəyər
- ☐ əmək

387 230. Kadr dövriyyəsinə hansı göstərici xarakterizə edir?

- ☐ yeniləşmə əmsalı
- ☒ qəbul üzrə əmsal
- ☐ növbəlilik əmsalı
- ☐ artım əmsalı
- ☐ dövretmə əmsalı

388 229. Aşağıda sadalardan hansı əməyin vaxthesabı ödənilməsi sisteminə aiddir?

- ☐ mütərəqqi
- ☒ sadə
- ☐ düzünə
- ☐ dolayı
- ☐ akkordlu

389 228. Yeyinti sənayesinin hansı sahələrində əmək mihsuldarlığının natural göstəricisi qəbul edilməzdir?

- ☐ balıq
- ☒ şərabçılıq
- ☐ çörəkbişirmə
- ☐ şəkər - rafinad
- ☐ konservlər

390 227. Yeyinti sənayesində nə qədər sənət və ixtisaslar vardır?

- ☐ 1000.0
- ☒ 850.0
- ☐ 200.0
- ☐ 450.0
- ☐ 650.0

391 226. Əmək məhsuldarlığının artımının hansı amili istehsalın ümumi həcmindəki hər hansı bir məmulatın əməktutumluluğunun azaldılmasını nəzərdə tutur?

- ☐ regional
- ☐ elmi- texniki tərəqqi amili
- ☐ sosial- iqtisadi
- ☒ quruluş
- ☐ təşkilatı- texniki

392 225. Yeyinti sənayesinin hansı sahəsində əmək haqqı daha yüksək taarif dərəcələri ilə həyata keçirilir?

- ☐ çörəkbişirmə sahəsində
- ☐ alkoqolsuz içkilər sahəsində
- ☒ efir yağları sahəsi
- ☐ət və süd sahəsində
- ☐ konserv sahəsində

393 224. Yeyinti sənayesində əməyin işəməzd ödənilməsi sistemi daha geniş yayılmışdır?

- ☐ fərdi
- ☒ işəməzd – mükafatlı

- ☐ kollektiv
- ☐ dolayı – işəməuzd
- ☐ işəməuzd - proqressiv

394 223. Hansı göstərici məhsul vahidinə düşən əmək məsrəflərini əks etdirir?

- ☒ əmək tutumluluğu
- ☐ istehsal
- ☐ fərdi əmək məhsuldarlığı
- ☐ ictimai əmək məhsuldarlığı
- ☐ əməyin intensivliyi

395 222. Bütün səbəblər üzündən işdən azad olunan işçilərin bütün işçilərin orta siyahı sayına olan nisbətini hansı göstərici xarakterizə edir?

- ☐ kadrların dövriyyə əmsalı
- ☒ işdən çıxma əmsalı
- ☐ işə qəbul əmsalı
- ☐ axıcılıq əmsalı
- ☐ kadr dövriyyəsi

396 221. İstehsal olunan məhsulun həcmnin işçi heyətin sayına olan nisbəti kimi hesablanan göstərici:

- ☐ əmtəəlik məhsul
- ☒ hasilat
- ☐ əməktutumu
- ☐ axıcılıq əmsalı
- ☐ kadrlara plana görə tələbat göstəricisi

397 220. Yeyinti sənaye sahələrinin əmək resursları bütöv sənayenin əmək resurslarının təxminən neçə faizini təşkil edir?

- ☐ 0.2
- ☐ 0.1
- ☐ 0.05
- ☐ 0.13
- ☒ 0.07

398 219. Əmək haqqının hansı formaları məlumdur?

- ☐ işəməuzd, fasiləli və qarışıq
- ☐ gündəlik, aylıq və işəməuzd
- ☒ işəməuzd və fasiləli
- ☐ gündəlik və aylıq
- ☐ qarışıq və illik

399 218. Günəməuzd əmək haqqının hansı forması köməkçi fəhlələrin əmək haqqını ifadə edir?

- ☐ sadə
- ☒ dolayı
- ☐ akkordlu
- ☐ kollektiv
- ☐ düzünə

400 217. Əsas işçilərdən xidmətlə məşğul olan işçilər hansılardır?

- ☐ mütəxəssislər
- ☐ qulluqçular
- ☒ köməkçi fəhlələr

- ☐ kiçik xidmətçi heyət
- ☐ sosial infrastruktur işçiləri

401 216. Mühəndis-texniki işçilər heyətin hansı dərəcəsinə aiddirlər?

- ☐ menecerlərə
- ☐ rəhbər işçilərə
- ☐ əsas fəhlələrə
- ☐ qulluqçulara
- ☒ mütəxəssislərə

402 215. Məhsul istehsalı ilə işçilərin hansı dərəcələri məşğuldur?

- ☐ kiçik xidmətçi heyət
- ☐ qulluqçular
- ☒ fəhlələr
- ☐ rəhbər işçilər
- ☐ mütəxəssislər

403 214. Əmək resurslarından istifadənin ən ümumiləşdirilmiş səmərəlilik göstəricisi hansıdır?

- ☐ əməktutumu
- ☒ əmək məhsuldarlığı
- ☐ əməyin fondlarla silahlanması.
- ☐ axıcılıq əmsalı
- ☐ hasilat

404 Aşağıdakılardan hansı texnoloji proseslərin layihələndirilməsinə aiddir?

- ☐ avadanlıqların orta təmirinin həyata keçirilməsinin layihələndirilməsi
- ☒ avadanlıqların seçilməsi və sex meydançalarında quraşdırılmasının layihələndirilməsi
- ☐ eskiz layihəsinin hazırlanması
- ☐ texniki şərtlərin hazırlanması
- ☐ texniki layihənin hazırlanması

405 İnnovasiya fəaliyyəti:

- ☐ yeni tikintinin layihələndirilməsi üzrə fəaliyyəti özündə birləşdirir
- ☐ kadrların ixtisaslarının artırılması üzrə fəaliyyəti özündə birləşdirir
- ☐ müəssisədə əsas və köməkçi sexlərin layihələndirilməsi üzrə fəaliyyəti özündə birləşdirir
- ☐ yeni əsas fondlarının yaradılması ilə əlaqədar təşkilati və maliyyə fəaliyyətini özündə birləşdirir
- ☒ yeniliyin yaradılması və istehlakçıya çatdırılması və ya tətbiqi ilə əlaqədar elmi-texniki, təşkilati, maliyyə və kommersiya fəaliyyətini özündə birləşdirir

406 İstehsalın texnoloji hazırlığı mərhələsində:

- ☒ yeni texnoloji prosesin layihələndirilməsi həyata keçirilir
- ☐ əmək, material, yanacaq və enerji məsrəflərinin normalaşdırılması həyata keçirilir
- ☐ əmək şəraitinin yaxşılaşdırılması üzər təkliflər hazırlanır
- ☐ tikinti işlərinin layihələndirilməsi həyata keçirilir əməyin təkmilləşdirilməsi üzər təkliflər hazırlanır
- ☐ yeni məhsulun layihələndirilməsi həyata keçirilir

407 İnnovasiyanın əlaməti hansıdır?

- ☐ yalnız yeni məhsul növləri formasında olması
- ☒ kommersiya baxımından reallaşdırılması imkanı
- ☐ istehsal prosesində bir dəfə iştirak edir
- ☐ heç vaxt köhnəlməmə imkanı
- ☐ əsas fondların dəyərini artırması imkanı

408 Müəssisələrdə məhsulun layihələndirilməsinin başlanğıc mərhələsi hansıdır?

- ☐ texnoloji hazırlıq
- ☐ texnikanın istismarı
- ☐ məhsulların reallaşdırılması
- ☒ elmi-tədqiqat işlərinin aparılması
- ☐ məhsulun bilavasitə istehsalı

409 İnnovasiyanın texnoloji potensialı nədir?

- ☒ yeniliyin əsasında dayanan konsepsiyanın obyektiv fiziki, kimyəvi, bioloji və digər parametrlərinin son həddini göstərir
- ☐ yeniliyin əsasında dayanan konsepsiyanın materialtutumluluğunu göstərir
- ☐ yeniliyin əsasında dayanan konsepsiyanın əməltutumluluğunu göstərir
- ☐ yeniliyin əsasında dayanan konsepsiyanın fondtutumluluğunu göstərir
- ☐ yeniliyin əsasında dayanan konsepsiyanın fondverminin son həddini göstərir

410 İnnovasiya layihəsi nədir?

- ☐ qeyd olunan bütün variantları birləşdirən sənədlər toplusudur
- ☐ ixtiranın tətbiqi çertyojudur
- ☐ yeiliyin, ixtiranın təsvirini müəyyən edən sənədlər toplusudur
- ☐ konkret məkan və zaman çərçivəsində yeni məhsulun satışı üzrə elmi əsaslandırılmış məqsədlər və tədbirlər sistemini müəyyən edən sənədlər toplusudur
- ☒ konkret məkan və zaman çərçivəsində innovasiya prosesinin təşkili, problemin həlli üzrə elmi əsaslandırılmış məqsədlər və tədbirlər sistemini müəyyən edən sənədlər toplusudur

411 Texnoloji parametrlərindən asılı olaraq innovasiyalar aşağıdakı kimi qruplaşdırılır:

- ☐ təşkilati və proses innovasiyalar
- ☐ məhsul və əməliyyat innovasiyaları
- ☒ məhsul və proses innovasiyaları
- ☐ idarəetmə və texnoloji innovasiyalar
- ☐ iqtisadi və təşkilati innovasiyalar

412 İntelektual mülkiyyətə nə daxildir?

- ☐ kəşflər, ixtiralar, mal və xidmətlər, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları, inventarlar
- ☒ kəşflər, ixtiralar, konsepsiyalar, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları (proqram məhsulları, radio və teleproqramlar), incəsənət əsərləri
- ☐ kəşflər, ixtiralar, konsepsiyalar, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları (proqram məhsulları, radio və teleproqramlar), məişət xidməti, lisenziyalar
- ☐ kəşflər, ixtiralar, konsepsiyalar, sənaye məhsulları, xidmətlər, informasiya məhsulları (proqram məhsulları, radio və teleproqramlar), texnika
- ☐ kəşflər, ixtiralar, lisenziyalar, mülkiyyət hüquqları, modellər, nəzəriyyələr, informasiya məhsulları, avadanlıqlar

413 İnnovasiyalar yeniliklərin səviyyəsinə görə hansı innovasiya növlərinə bölünür?

- ☐ məhsul, proses, yeni və nisbətən yeni innovasiyalara
- ☐ məhsul və proses innovasiyalara
- ☒ yeni və nisbətən yeni innovasiyalara
- ☐ məhsul, proses və nisbətən yeni innovasiyalara
- ☐ sosial, məhsul və proses innovasiyalara

414 Proses innovasiyası nədir?

- ☐ məhsul istehsalının həcmnin artırılmasını nəzərdə tutur
- ☒ istehsalın təşkilinin yeni metodlarının yaradılmasını nəzərdə tutur
- ☐ yeni məhsul növlərinin yaradılması və mənimsənilməsinə nəzərdə tutur
- ☐ idarəetmənin təşkilinin yeni metodlarının yaradılmasını nəzərdə tutur

- ☐ məhsulların satış bazarının genişlənməsini nəzərdə tutur

415 Məhsul innovasiyası nədir?

- ☐ məhsulların satış bazarının genişlənməsini nəzərdə tutur
- ☒ yeni məhsul növlərinin yaradılması və mənimsənilməsini nəzərdə tutur
- ☐ istehsalın təşkilinin yeni metodlarının yaradılmasını nəzərdə tutur
- ☐ idarəetmənin təşkilinin yeni metodlarının yaradılmasını nəzərdə tutur
- ☐ məhsul istehsalının həcmnin artırılmasını nəzərdə tutur

416 Aşağıdakılardan hansı innovasiyanın əlamətləridir?

- ☒ elmi-texniki yenilik, istehsala tətbiqiliyi, kommersiya baxımından reallaşdırılması imkanı
- ☐ elmi-texniki yenilik, sosial səmərəlilik, texnoloji səmərəlilik
- ☐ elmi-texniki yenilik, sosial səmərəlilik, kommersiya baxımından reallaşdırılması imkanı
- ☐ iqtisadi səmərəlilik, istehsala tətbiqiliyi, kommersiya baxımından reallaşdırılması imkanı
- ☐ texnoloji səmərəlilik, istehsala tətbiqiliyi, kommersiya baxımından reallaşdırılması imkanı

417 İnnovasiya layihəsi səmərəli və həyata keçirməyə hazır olduğu halda mümkündür, əgər gəlir indeksi:

- ☐ 0-a bərabər
- ☒ 1-dən çox
- ☐ bütün cavablar düzgündür
- ☐ 1-dən az
- ☐ 1-ə bərabər

418 Elmi-texniki tərəqqinin istiqamətindən fərqli olan reallaşdırma formaları:

- ☐ istehsalın kimyalaşdırılması
- ☐ istehsalın elektrikləşdirilməsi
- ☒ prinsipial yeni növ əmək vəsaitlərinin yaradılması
- ☐ kompleks mexanikləşdirmə və avtomatlaşdırma
- ☐ elektrikləşdirmə və kimyalaşdırma

419 Elmin inkişafının səviyyəsini, mühəndis işini, ölkədə texnikanı, resursların və imkanların ümumiləşdirilmiş xarakteristikasını cəmiyyət özündə elmi-texniki problemlərin həllində əks etdirir:

- ☐ elmi-texniki siyasət
- ☒ elmi-texniki potensial
- ☐ elmi-texniki inqilab
- ☐ bütün cavablar düzgündür
- ☐ elmi-texniki baza

420 Proses innovasiyaları:

- ☐ unikal, analoqu olmayan məhsullar, texnologiyalar, istehsalın təşkili metodları
- ☐ təkmilləşdirilmiş və texniki modernizasiya ilə əlaqəli olan, tanınmış, istifadədə olan texnika nümunələri
- ☐ sənayenin maddi-texniki bazasının təkmilləşdirilməsi ilə başa çatan, yeni avadanlıqların işlənməsi və tətbiqi
- ☐ yeni texnologiyaların tətbiqi ilə əlaqəli olan istehsalat
- ☒ yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi ilə əlaqəli olan

421 Yaxşılaşdırılan innovasiyalar:

- ☐ unikal, analoqu olmayan məhsullar, texnologiyalar, istehsalın təşkili metodları
- ☒ təkmilləşdirilmiş və texniki modernizasiya ilə əlaqəli olan, tanınmış, istifadədə olan texnika nümunələri
- ☐ yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi ilə əlaqəli olan
- ☐ yeni texnologiyaların tətbiqi ilə əlaqəli olan istehsalat
- ☐ sənayenin maddi-texniki bazasının təkmilləşdirilməsi ilə başa çatan, yeni avadanlıqların işlənməsi və tətbiqi

422 Mütləq innovasiyalar:

- ☐ təkmilləşdirilmiş və texniki modernizasiya ilə əlaqəli olan, tanınmış, istifadədə olan texnika nümunələri
- ☒ unikal, analoqu olmayan məhsullar, texnologiyalar, istehsalın təşkili metodları
- ☐ yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi ilə əlaqəli olan
- ☐ yeni texnologiyaların tətbiqi ilə əlaqəli olan istehsalat
- ☐ sənayenin maddi-texniki bazasının təkmilləşdirilməsi ilə başa çatan, yeni avadanlıqların işlənməsi və tətbiqi

423 253. Aşağıda sadalanan təşkilatlardan hansı sənayedə ETT-nin inkişafında innovasiya fəaliyyətinin və prosesinin əsas iştirakçısıdır?

- ☐ layihə-texnoloji təşkilatlar, holdinqlər, mühəndislik kompaniyaları, konstruktor büroları
- ☐ ali məktəblər, layihə-texnoloji təşkilatlar, elmi-tədqiqat təşkilatları, konsemlər
- ☐ assosiasiyalar, ali məktəblər, elmi-tədqiqat təşkilatları, mühəndislik kompaniyaları
- ☒ elmi-tədqiqat təşkilatları, layihə-texnoloji təşkilatlar, mühəndislik kompaniyaları, ali məktəblər
- ☐ elmi-tədqiqat təşkilatları, layihə təşkilatları, konstruktor büroları, sahibkarlıq ittifaqları

424 252. Sənaye istehsalı sahələri səviyyəsində innovasiya necə təsnifləşdirilir?

- ☐ məhsul, proses
- ☒ texniki, texnoloji, iqtisadi, təşkilati-idarəetmə, sosial
- ☐ dövlət, sahə, firmadaxili
- ☐ mütləq, yaxşılaşdırıcı
- ☐ sənaye, maliyyə, ticarət-vasitəçilik, elmi, hüquqi, sosial

425 251. Hansı hallarda innovasiya proyektı iqtisadi baxımdan səmərəli hesab olunur?

- ☐ xalis cari dəyər 1-dən böyük olanda
- ☐ xalis cari dəyər 0-dan böyük olanda
- ☒ xalis cari dəyər 0-dan kiçik olanda
- ☐ xalis cari dəyər 0-a bərabər olanda
- ☐ xalis cari dəyər 1-dən kiçik və ya bərabər olanda

426 250. Hansı innovasiyalar nadir və analoqu olmayanlara aiddir?

- ☐ mütərəqqi
- ☒ mütləq
- ☐ nisbi
- ☐ yaxşılaşdırıcı
- ☐ saxta innovasiya

427 249. Sublimə edilməyə hansı məhsulu aid etmək olar?

- ☐ karameli
- ☒ qəhvəni
- ☐ qazlaşdırılmış içkiləri
- ☐ makaronu
- ☐ çörəyi

428 248. Sublimə edilmə nə deməkdir?

- ☐ qurudulma
- ☒ dondurulma və qurudulma
- ☐ parçalanma və dondurulma
- ☐ parçalanma
- ☐ dondurulma

429 247. Biotexnologiya nəyə şərait yaradır?

- ☐ ənənəvi yeyinti əlavələrinin alınmasına
- ☒ tərəvəz bitkiləri toxumlarının cücərməsinin sürətləndirilməsinə
- ☐ qarışıq tərkibli müxtəlif növlərin alınmasına
- ☐ heyvandarlığın yem bazasının genişlənməsinə
- ☐ məhsulların geniş çeşidli istehsalına

430 246. Hansı təşkilat elmi-texniki kadrların hazırlanmasını, istehsalatda innovasiya ilə əlaqədar olan yeni, müasir elmi problemlərin geniş spektrli tədqiqat işini yerinə yetirir?

- ☐ injiniring şirkətləri
- ☒ ali təhsil ocaqları
- ☐ elmi-tədqiqat təşkilatları
- ☐ layihə təşkilatları və konstruktor büroları
- ☐ layihə-texnoloji təşkilatlar

431 245. Hansı təşkilat istehsal prosesinin texnoloji sistemini, əmək və istifadə olunan resursların normativlərini işləyib hazırlayır?

- ☐ mühəndislik şirkətləri
- ☒ layihə-texnoloji təşkilatlar
- ☐ ali təhsil ocaqları
- ☐ elmi-tədqiqat təşkilatları
- ☐ layihə təşkilatları və konstruktor büroları

432 244. Hansı təşkilat müxtəlif layihələri, onların texniki sənədləşdirilməsini işləyib hazırlayır, öz bazasında təcrübəsini keçirir, yeni məhsul nümunələrinin sınağını, onların şəhadətnaməsinin tərtibini həyata keçirir?

- ☐ ali təhsil ocaqları
- ☒ layihə təşkilatları və konstruktor büroları
- ☐ mühəndislik şirkətləri
- ☐ layihə-texnoloji təşkilatlar
- ☐ elmi-tədqiqat təşkilatları

433 243. Fundamental və tətbiqi tədqiqatları, yeniliklərin işlənməsini, alınan elmi nəticələri ilkin sınaqdan keçirən, onların eksperimental yoxlanmasını yerinə yetirən təşkilatlar hansılardır?

- ☐ ali təhsil ocaqları
- ☐ layihə təşkilatları və konstruktor büroları
- ☐ layihə-texnoloji təşkilatlar
- ☐ mühəndislik şirkətləri
- ☒ elmi-tədqiqat təşkilatları

434 242. Hansı innovasiyalar yeni məhsul, materialların yaradılması və mənimsənilməsi, istehsala yeni texnologiyanın tətbiqi ilə əlaqədardır?

- ☐ prosesli
- ☐ texniki
- ☐ mütləq
- ☐ məhsuldar
- ☒ texnoloji

435 240. Hansı innovasiyalar istehsalın təşkilinin kompleks metodlarının, yeni texnoloji proseslərin işlənməsi və tətbiqi ilə əlaqədardır?

- ☐ məhsuldar
- ☐ aldadıcı innovasiya
- ☒ prosesli
- ☐ mütləq

☐ yaxşılaşdırıcı

436 239. Prinsip etibarlı ilə yeni məhsul, yarımfabrikat, xammal alınması ilə əlaqədar olan innovasiya hansıdır?

- ☐ mütləq
☒ məhsuldar
☐ prosesli
☐ aldadıcı innovasiya
☐ yaxşılaşdırıcı

437 238. Elmin və istehsalatın hansı sahələrinin alətlərindən istifadə etməklə yeyinti sənaye sahələrində hazırda istehsal edilən son məhsulun 20 %-i hazırlanır?

- ☐ irsi mühəndislik
☐ yeyinti – kimya
☒ biotexnologiya
☐ yeyinti maşınqayırması
☐ bioloji mühəndislik

438 237. Texnikanın, istehsalın təşkilinin yaxşılaşdırılması metodlarının artıq məlum və fəaliyyətdə olan nümunələrinin təkmilləşdirilməsi və texniki modernləşdirilməsi ilə əlaqədar olan innovasiya hansıdır?

- ☐ prosesli
☐ mütləq
☐ aldadıcı innovasiya
☐ məhsuldar
☒ yaxşılaşdırıcı

439 236. Məhsullarının, texnologiyalarının, istehsalın təşkili metodları üzrə bənzərsiz olan hansı innovasiya nadir sayılır?

- ☐ prosesli
☐ məhsuldar
☒ mütləq
☐ yaxşılaşdırıcı
☐ aldadıcı innovasiya

440 234. Öz xüsusiyyətinə görə innovasiya necə təsnifləşdirilir?

- ☐ dövlət, sahə və sahədaxili
☒ məhsuldar və prosesli
☐ mütləq, yaxşılaşdırılmış
☐ texniki, təşklati-idarəetmə, sahəvi
☐ sənaye, maliyyə, dövlət

441 İstehsalın təmərküzləşdirilməsinin iqtisadi səmərəliliyi nədə ifadə olunur?

- ☐ müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində bazarlara daha çox məhsul çıxarılmasında
☐ eyniadlı məhsul istehsalçılarının sayının azalması nəticəsində sahənin idarə edilməsinin asanlaşmasında
☐ müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində yeni iş yerlərinin yaradılmasında
☒ müəssisənin ölçülərinin artması nəticəsində istehsalın texniki-iqtisadi göstəricilərinin yaxşılaşmasında

442 İstehsal-texniki təmərküzləşmə necə baş verir?

- ☐ aqrəqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda daha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların sayının azaldılması yolu ilə
☐ aqrəqat və avadanlıqların texnoloji strukturunda daha güclülərin, məhsuldarlığı yüksək olanların payının artması yolu ilə
☐ müəssisədə qurulmuş avadanlıqların əsaslı təmiri və modernləşdirilməsi yolu ilə

- ☐ müəssisədə qurulmuş avadanlıqlardan istismarda olanların sayının artırılması yolu ilə
- ☒ qurulmuş avadanlıqların sayca çoxaldılması yolu ilə

443 Təmərküzləşmənin formaları hansılardır?

- ☒ aqreqat, istehsal-texniki və texnoloji
- ☐ fərdi, seriyalı və kütləvi
- ☐ aqreqat, mexaniki, texniki
- ☐ konstruksiya, texnoloji ardıcılıq, son məhsul istehsalı və təşkilati-təsərrüfat
- ☐ istehsal, satış, idxal və ixrac

444 Aşağıdakı cəhətlərdən hansı təmərküzləşmə prosesinə xasdır?

- ☐ məhsul istehsalının müəssisələr arasında bərabər bölünməsi
- ☒ məhsul istehsalının iri müəssisələrdə cəmləşməsi
- ☐ eyni məhsulu istehsal edən müəssisələrin hamısının bir mərkəzdən idarə edilməsi
- ☐ eyni məhsulu istehsal edən müəssisələrin sayının artması
- ☐ məhsul bazarının müəssisələr arasında bərabər bölünməsi

445 Təmərküzləşmənin mütləq mənada artması nədir?

- ☐ sahənin ümumi istehsalında iri müəssisələrin payının artmasıdır
- ☒ sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin artmasıdır
- ☐ sahəyə daxil olan müəssisələrin ölçülərinin artmasıdır
- ☐ sahəyə daxil olan müəssisələrin əsas fondlarının dəyərinin artmasıdır
- ☐ sahəyə daxil olan müəssisələrin işçilərinin sayının artmasıdır

446 İstehsalın təmərküzləşməsi aşağıdakılardan hansı biri ilə xarakterizə olunur?

- ☐ müəssisədə işçilərinin sayının azalması
- ☒ müəssisələrin iriləşməsi
- ☐ əmək bölgüsünün dərinləşməsi
- ☐ texnoloji cəhətdən müxtəlif istehsalların bir müəssisədə uzlaşdırılması
- ☐ müəssisənin ölçülərinin kiçilməsi

447 İstehsalın təmərküzləşməsi nədir?

- ☐ sənaye sahəsində kiçik müəssisələrin tamamilə iflası
- ☒ sahədə məhsul istehsalı üzrə iri müəssisələrin xüsusi çəkirlərinin mütəmadi artması
- ☐ bütün sənaye müəssisələrinin birliyi
- ☐ istehsal həcmində kiçik müəssisələrdə həyata keçməsi prosesinin genişlənməsi
- ☐ yerli müəssisələr tərəfindən sənaye istehsalının getdikcə artması

448 İstehsalın ictimai təşkili formaları hansılardır?

- ☒ istehsalın təmərküzləşdirilməsi, ixtisaslaşdırılması, kooperativləşdirilməsi və kombinələşdirilməsi
- ☐ istehsalın mexanikləşdirilməsi, kompleks mexanikləşdirilməsi, avtomatlaşdırılması və kompleks avtomatlaşdırılması
- ☐ istehsalın təmərküzləşdirilməsi, ixtisaslaşdırılması, mexanikləşdirilməsi və avtomatlaşdırılması
- ☐ istehsalın elektrikləşdirilməsi, mexanikləşdirilməsi, avtomatlaşdırılması və kimyalaşdırılması
- ☐ fərdi, seriyalı və kütləvi istehsal

449 İstehsalatın təmərküzləşməsini xarakterizə edən göstərici budur:

- ☐ müəssisədə buraxılan məmulat qruplarının və ya növlərinin xüsusi çəkisi, sahədə buraxılan ümumi sayda həmin məmulatların xüsusi çəkisi
- ☒ müəssisənin gücü
- ☐ əmtəə məhsulunun ümumi dəyərində alınan məmulatların (yarımfabrikatların) payını xarakterizə edən əmsal
- ☐ kombinatlar tərəfindən istehsal olunan yan məhsulun payı
- ☐ müəssisənin ümumi məhsul buraxılışında köməkçi məhsulun xüsusi çəkisi

450 Təmərküzləşmənin iqtisadi səmərəliliyi hansı göstəricilərin yaxşılaşdırılmasını təmin edir

- ☐ iqtisadi
- ☒ texniki-iqtisadi
- ☐ nəqliyyat
- ☐ texniki-texnoloji
- ☐ sosial-iqtisadi

451 269. İstehsalın ictimai təşkilinin hansı formasında əməyin ümumiləşdirilməsi və inteqrasiyanın üstünlükləri daha aydın özünü biruzə verir?

- ☐ təmərküzləşmədə
- ☐ inteqrasiyada
- ☐ kooperasiyada
- ☐ ixtisaslaşmada
- ☒ kombinləşmədə

452 268. Təmərküzləşməyə hansı amil mənfi təsir göstərir?

- ☐ istehsal infrastrukturunun zəifliyi
- ☐ bazarda rəqiblərin olması
- ☒ tikintinin və layihə gücünün mənimsənilməsi müddətinin uzanması
- ☐ məhsulun fondtutumunun azalması
- ☐ məhsul vahidinin maya dəyərinin yüksəlməsi

453 267. Yeyinti müəssisələrinin ölçülərinin artırılmasına nə təsir edir?

- ☐ qarışıq sahələrlə ixtisaslaşmanın və kooperasiyanın səviyyəsi
- ☒ əhalinin real gəlirlərinin artması ilə əlaqədar olaraq ərzaq məhsullarına tələbatın artması
- ☐ təchizatçılara qədər olan məsafə
- ☐ yeyinti sənaye müəssisələrinin məhsullarının maya dəyərinin aşağı salınması
- ☐ müəyyən bir sahənin və şirkətin rəqabətqabiliyyətliliyinin yüksək olması

454 266. Hansı göstərici istehsalın təmərküzləşmə səviyyəsini daha dəqiq xarakterizə edir?

- ☐ müəssisənin emal etdiyi xammalın həcmi
- ☒ natural ifadədə istehsal edilən məhsulun həcmi
- ☐ əsas istehsal prosesinə xidmət edən qurulmuş enerji gücləri
- ☐ əsas istehsal fondlarının dəyəri
- ☐ sənaye-istehsal heyətinin sayı

455 265. Yeyinti sənaye sahələrində müəssisələrin ölçülərinə və istehsalın təmərküzləşməsinin səviyyəsinə hansı amil təsir göstərir?

- ☐ son istehlakçıya qədər olan məsafə
- ☒ müəssisədə emal edilən xammalın həcmi
- ☐ alınan gəlirin həcmi
- ☐ yeyinti məhsullarının topdansaş qiyməti
- ☐ yeyinti sənaye müəssisələrindən alınan vergilərin səviyyəsi

456 264. İstehsalın təmərküzləşməsi nəyin hesabına həyata keçirilir?

- ☐ müəssisələrin özəlləşdirilməsilə
- ☒ iri müəssisələrin tikilməsilə
- ☐ fəaliyyətdə olan ixtisaslaşdırılmış müəssisələrin ölçülərinin azaldılması ilə
- ☐ müəssisələrdə fəaliyyətdə olan avadanlıqların sayının azaldılması ilə
- ☐ müəssisəni xırda hissələrə bölməklə

457 263. Yeyinti sənayesində istehsalın təmərküzləşməsi şərtləri hansılardır?

- ☐ məhsulun gündəlik istehsalına olan ehtiyacın olmaması
- ☐ xüsusi saxlanma yerlərinə, soyuducu kameraların olmasına ehtiyac olmaması
- ☐ xammalın daşınma radiusunun məhdud olmaması, onun az korlanması
- ☐ mövsümi xüsusiyyəti olmayan çoxsaylı xammal növlərinin istehsalı
- ☒ xammalın fiziki xassəsi və kimyəvi tərkibi imkan verir ki, xammalın təkrar emalı üçün kombinə olunmuş istehsal yaratsın

458 262. Hansı göstərici istehsalın təmərküzləşmə səviyyəsini və onun ümumi dinamikasını xarakterizə edir?

- ☐ ümumi məhsul istehsalı həcmində yekcins məhsul istehsalının payı
- ☒ sahənin ümumi istehsal həcmində iri müəssisələrin istehsal etdikləri məhsulun xüsusi çəkisi
- ☐ hazır məhsul istehsalında təkrar xammaldan istifadə səviyyəsi
- ☐ bir müəssisə tərəfindən sahə daxilində istehsal edilən bir qrup və növ məhsulların tərkibində yekcins məhsulun sayı
- ☐ sahənin bütün müəssisələrinin ümumi sayında kiçik müəssisələrin payı

459 261. “İstehsalın təmərküzləşmə səviyyəsinin yüksək olması aşağıdakılara şərait yaradır” kimi ifadə düzgündürmü?

- ☐ istehlakçılarla daha sıx əlaqənin yaradılmasına
- ☒ monopolizmin inkişafına
- ☐ iri, orta və kiçik müəssisələrin optimal uzlaşmasına
- ☐ məhsul qıtlığının azaldılmasına
- ☐ müəssisələrdə dəyişilən xərcin azaldılmasına

460 260. Əməyin ictimailəşməsi nə deməkdir ?

- ☐ eynicinsli emal edilən xammalı və ya səmt məhsulu əsasında vahid istehsal kompleksində birləşmə
- ☒ əmək fəaliyyətinin ayrı-ayrı təsərrüfat subyektləri tərəfindən qarşılıqlı əlaqəli şəkildə həyata keçirilməsi
- ☐ ictimai əmək prosesində əmək fəaliyyətinin müxtəlif növlərinin xüsusişməsi
- ☐ eynicinsli, kütləvi və iri həcmli məhsul buraxan ayrı-ayrı istehsalın xüsusişməsi
- ☐ hazır məhsulun birgə istehsalı ilə şərtlənən istehsal əlaqələri

461 259. İctimai əmək prosesində müxtəlif növ əmək fəaliyyətinin ayrılması nə deməkdir?

- ☐ əməyin ümumiləşdirilməsi
- ☒ əmək bölgüsü
- ☐ diversifikasiya
- ☐ ixtisaslaşma
- ☐ əlaqələndirmə

462 258. Kiçik müəssisələrin üstünlüyü nədədir?

- ☐ marketinq tədqiqatı, reklamlar üçün azad pul vəsaitinin olması
- ☐ daha məhsuldar avadanlıqların tətbiqi imkanları
- ☒ yerli resursların istehsalda daha dolğun cəlb edilməsi, rəqabətin inkişafına şərait yaratması
- ☐ elmi-tədqiqat laboratoriyalarının təşkilinin geniş imkanları olması
- ☐ istehsalın yüksək fondtutumluluğu və əməktutumluluğu

463 257. İri müəssisələrin üstünlüyü nədədir?

- ☐ onların çevikliyi
- ☒ marketinq tədqiqatı, reklamlar üçün azad pul vəsaitinin olması
- ☐ istehsalın yüksək fondtutumluluğu və əməktutumluluğu
- ☐ idarəetmənin sadə və çevik quruluşu
- ☐ tələbatda baş verən dəyişikliklərə tez reaksiya vermə qabiliyyəti

464 256. Təmərküzləşmə nədir?

- ☐ bu, əlaqələrin gələcəkdə daha da dərinləşməsi və əməyin ümumiləşdirilməsi prosesidir

- ☒ bu, məhsul istehsalının iriləşdirilməsi və onun iri müəssisələrdə cəmlənməsi prosesidir
- ☐ bu, kütləvi və iri seriyalı məhsul istehsalıdır
- ☐ bu, müəssisələr arasında düzünə istehsal əlaqələridir
- ☐ bu, texnoloji cəhətdən müxtəlif olan istehsalın bir müəssisədə birləşməsidir

465 255. Məhsul istehsalının iri müəssisələrdə cəmlənməsi və onların iriləşdirilməsi prosesi necə adlanır?

- ☐ birləşmə
- ☒ təmərküzləşmə
- ☐ ixtisaslaşma
- ☐ kooperasiya
- ☐ kombinəlaşma

466 254.İstehsalın ictimai təşkilinin hansı formaları mövcuddur?

- ☐ təmərküzləşmə, ixtisaslaşma, ayrı-ayrı təbəqələrə bölünmə, kooperasiya
- ☒ təmərküzləşmə, ixtisaslaşma, kooperasiya, kombinəlaşma
- ☐ diversifikasiya, ixtisaslaşma, kooperasiya, kombinəlaşma
- ☐ təmərküzləşmə, ixtisaslaşma, kooperasiya, kombinəlaşma
- ☐ təmərküzləşmə, vahid bir şəkllə salınma, ixtisaslaşma, kombinəlaşma

467 İstehsalın kooperativləşdirilməsinin formaları hansılardır?

- ☒ aqreqat, hissə və texnoloji mərhələ üzrə
- ☐ texnoloji, əşya, mexaniki
- ☐ əşya, istehsal-texniki və texnoloji mərhələ üzrə
- ☐ əşya, texniki, fiziki
- ☐ aqreqat, istehsal-texniki və texnoloji

468 İstehsalın kooperasiyalaşdırılması nədir?

- ☒ müəyyən bir məhsulun birgə istehsalı ilə məşğul olan müəssisələr arasındakı uzunmüddətli təsərrüfat əlaqələri formasıdır
- ☐ bir-birinin fəaliyyət nəticələrinə ehtiyacı olan müəssisələrin öz aralarında əmtəə və xidmətlərlə hesablaşmaları prosesidir
- ☐ müəssisələrin hər hansı məhsulun birgə istehsalı üçün yaratdıqları birlik formasıdır
- ☐ bazar segmentini ələ keçirmək üçün müəssisələrin gizli razılığıdır
- ☐ ölkədə hər hansı məhsul istehsal etmək məqsədilə xarici investorların cəlb edilməsidir

469 Sahə üzrə ixtisaslaşma nədir?

- ☐ iqtisadi əməkdaşlıq birliklərinə daxil olan ölkələrin müəyyən məhsulların istehsalı və satışı üzrə ixtisaslaşmasıdır
- ☐ ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün geniş nomenklaturada məhsul istehsalının müəyyən dövr üçün bir sahədə cəmləşməsidir
- ☒ ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün hazırlanmasını təmin etmək məqsədilə bu işə hər hansı sahənin uyğunlaşdırılmasıdır
- ☐ özünün konstruk-tsi-ya-sına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir sahədə cəmləşməsidir
- ☐ iqtisadiyyatın iri sahələrə – sənaye, kənd təsərrüfatı, nəqliyyat və s. bu kimi sahələrə bölünməsidir

470 Müəssisə miqyasında ixtisaslaşdırma nədir?

- ☐ müəyyən texnoloji əməliyyatların yerinə yetirilməsi üçün onların sex, istehsal sahəsi və iş yerləri arasında bölüşdürülərək cəmləşdirilməsidir
- ☐ özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə fərqli olan istehsalların bir müəssisədə cəmləşməsidir
- ☒ özünün konstruksiyasına, hazırlanma texnologiyasına görə analoq təşkil edən, tətbiq sahəsi məhdud olan, istehsalı uzun dövr üçün təkrarlanan məhsul istehsalının bir müəssisədə təmərküzləşməsidir
- ☐ eyni adlı məhsulların bazarda satışının yalnız bir müəssisədə cəmləşməsidir
- ☐ ictimai və ya şəxsi tələbatı ödəmək üçün məhdud nomenklaturada məhsul istehsalının nisbətən uzun dövr üçün bir sahədə cəmləşməsidir

471 İxtisaslaşdırma necə meydana çıxır?

- ☒ əmək bölgüsünün inkişafı və dərinləşməsi nəticəsində
- ☐ müxtəlif istehsalların bir müəssisədə birləşməsi nəticəsində
- ☐ müəssisələr arasında uzunmüddətli təsərrüfat əlaqələrinin yaranması nəticəsində
- ☐ müəssisələrin ölçüsünün böyüməsi nəticəsində
- ☐ istehsalın iri müəssisələrdə cəmlənməsi nəticəsində

472 İxtisaslaşdırma nədir?

- ☐ müəssisənin həmişə eyni istehlakçılara xidmət göstərməsi və məhsul satmasıdır
- ☐ müəssisənin mümkün olan bütün fəaliyyət sferalarına daxil olmasıdır
- ☐ müəssisənin həmişə eyni məhsul göndərənlərlə işləməsidir
- ☒ konstruktiv quruluşuna, hazırlanma texnologiyasına və iqtisadi təyinatına görə həmcins məhsul istehsalın məhdud sayda müəssisələrdə təmərküzləşməsidir
- ☐ müəssisənin nisbətən uzun müddətə müəyyən bazar segmentinə uyğun fəaliyyətidir

473 İstehsalın kombinəlməsini xarakterizə edən göstərici budur:

- ☐ müəssisənin ümumi məhsul buraxılışında köməkçi məhsulun xüsusi çəkisi
- ☐ əmtəə məhsulunun ümumi dəyərində alınan məmulatların (yarımfabrikatların) payını xarakterizə edən əmsal
- ☐ müəssisədə buraxılan məmulat qruplarının və ya növlərinin xüsusi çəkisi, sahədə buraxılan ümumi sayda həmin məmulatların xüsusi çəkisi
- ☒ kombinatda istehsal olunan yan məhsulun payı
- ☐ müəssisənin gücü

474 Birgə məhsul istehsalına görə müəssisələr arasında sıx istehsal əlaqələri onlar arasında uzun müddətli müqavilə münasibətlərinə əsaslanır:

- ☐ konqlomerasiya
- ☐ kombinəlmə
- ☒ kooperativləşmə
- ☐ ixtisaslaşma
- ☐ təmərküzləşmə

475 Müəssisədə ayrı-ayrı məhsul növlərinin istehsalının cəmləşməsi hansı ki, öz xüsusiyyətinə görə kütləvi yaxud yüksək həcmli olur:

- ☒ ixtisaslaşma
- ☐ kooperativləşmə
- ☐ təmərküzləşmə
- ☐ kombinəlmə
- ☐ şaquli integrasiya

476 İstehsalın kooperativləşdirilməsini xarakterizə edən göstərici budur:

- ☐ müəssisənin gücü
- ☐ kombinatlar tərəfindən istehsal olunan yan məhsulun payı
- ☐ müəssisənin ümumi məhsul buraxılışında köməkçi məhsulun xüsusi çəkisi
- ☒ əmtəə məhsulunun ümumi dəyərində alınan məmulatların (yarımfabrikatların) payını xarakterizə edən əmsal
- ☐ müəssisədə buraxılan məmulat qruplarının və ya növlərinin xüsusi çəkisi, sahədə buraxılan ümumi sayda həmin məmulatların xüsusi çəkisi

477 İstehsalatın ixtisaslaşmasını xarakterizə edən göstərici budur:

- ☐ kombinatlar tərəfindən istehsal olunan yan məhsulun payı
- ☐ müəssisənin gücü
- ☐ müəssisənin ümumi məhsul buraxılışında köməkçi məhsulun xüsusi çəkisi
- ☐ əmtəə məhsulunun ümumi dəyərində alınan məmulatların (yarımfabrikatların) payını xarakterizə edən əmsal
- ☒ müəssisədə buraxılan məmulat qruplarının və ya növlərinin xüsusi çəkisi, sahədə buraxılan ümumi sayda həmin məmulatların xüsusi çəkisi

478 298. Dar ixtisaslaşma və texnoloji cəhətdən yekcins olan istehsal sahələri çərçivəsində hansı ixtisaslaşma ümumiləşdirilir?

- ☐ sahələrarası ixtisaslaşmada
- ☐ müəssisənin ixtisaslaşmasında
- ☒ sahəaltı ixtisaslaşmada
- ☐ sahə ixtisaslaşmasında
- ☐ rayonlararası ixtisaslaşmada

479 297. Yeyinti sənayesində ixtisaslaşmanın hansı forması perspektivli hesab olunur?

- ☒ detallar üzrə
- ☐ texnoloji
- ☐ sadalananlardan heç biri
- ☐ konkret əşya və texnoloji
- ☐ konkret əşya

480 296. Elmtutumlu və konstruksiya baxımından mürəkkəb məhsullar istehsal edən müəssisələr arasında kooperasiyanın hansı forması həyata keçirilir?

- ☐ texnoloji
- ☐ sahələrarası
- ☐ sahədaxili
- ☒ konkret əşya (aqrəqat)
- ☐ detallar üzrə

481 295. Yeyinti sənayesinin müxtəlif sahələrində aşağıda göstərilən kooperasiya əlaqələrinin hansı düzgündür?

- ☐ qənd-rafinad-yağ-piy
- ☐ spirt-şörəkbişirmə
- ☐ yağhasiletmə-qənnadı
- ☐ nişasta-pateka-konserv
- ☒ konserv- qənnadı

482 294. İstehsalın ictimai təşkilanın hansı forması konstruksiyanın mürəkkəbliyi baxımından istehsalı və mürəkkəb aqrəqatlar və hissələrin ayrı-ayrılıqda istehsalını tələb edən sahələrdə daha dürüst və dəqiq özünü göstərir?

- ☐ integrasiya
- ☒ kooperasiya
- ☐ təmərküzləşmə
- ☐ ixtisaslaşma
- ☐ kombinəlaşmə

483 293. Yeyinti sənaye sahələrində istehsalın məqsədəuyğun ixtisaslaşma ölçüsünü müəyyən etmək üçün əsas iqtisadi göstərici hansıdır?

- ☐ nəqliyyat xərclərini nəzərə almadan istehsal edilən məhsulun maya dəyəri
- ☐ material xərclərini çıxmaqla ümumi gəlir
- ☐ material xərclərini nəzərə almaqla ümumi gəlir
- ☐ kapital qoyuluşu
- ☒ nəqliyyat xərclərini nəzərə almaqla məhsulun maya dəyəri

484 292. Aşağıdakı müddəalardan hansı düzgündür?

- ☒ istehsal nə qədər mürəkkəb olsa, ixtisaslaşma səviyyəsi də bir o qədər yüksək olar
- ☐ məhsulun çeşidi nə qədər geniş olarsa, ixtisaslaşma imkanları da çox olar
- ☐ bir regionda nə qədər çox müəssisə cəmlənsə ixtisaslaşma imkanları onlar üçün az olar

- ☐ məhsulun nomenklaturası nə qədər geniş olsa, ixtisaslaşma imkanları da bir o qədər yüksək olar
- ☐ istehlak çox olarsa, ixtisaslaşma imkanları da bir o qədər az olar

485 291. Yeyinti sənayesinin hansı müəssisələrində xammalın müəyyən texnoloji mərhələdə emalı üzrə ixtisaslaşması geniş yayılıb?

- ☐ biskvit
- ☒ ilk şərabçılıq zavodları
- ☐ ət kombinatları
- ☐ qənd-rafınad zavodları
- ☐ kəsmik istehsalı müəssisələri

486 290. Qənd-rafınad müəssisələrini hansı ixtisaslaşma formasına aid etmək olar?

- ☐ rayonlararası
- ☒ texnoloji
- ☐ konkret əşya
- ☐ sahələrarası
- ☐ detallar üzrə

487 289. Yeyinti sənayesində konkret əşyalar üzrə ixtisaslaşmaya təsir edən əsas amil hansıdır?

- ☐ düzgün cavab yoxdur
- ☒ kənd təsərrüfatı xammalı emal edən yeyinti sənaye sahələrinin və kənd təsərrüfatının ərazi ixtisaslaşması
- ☐ müəssisələrin xüsusi iqlim şəraiti olan coğrafi rayonlarda yerləşdirilməsi
- ☐ elmi-texniki tərəqqinin təsiri ilə istehsal prosesinin təkmilləşdirilməsi
- ☐ istehsal prosesinə xidmət edən sexlərdə energetik güclərin qurulması

488 288. Sahə və yarım sahə daxilində tək-tək əmək bölgüsündə hansı ixtisaslaşma mövcuddur?

- ☐ rayonlararası ixtisaslaşma
- ☐ yarım sahənin ixtisaslaşması
- ☐ sahənin ixtisaslaşması
- ☒ müəssisənin ixtisaslaşması
- ☐ sahələrarası ixtisaslaşma

489 287. Dar ixtisaslaşma və texnoloji yekcins məhsul istehsalının vahid sahəsi çərçivəsində ayrılmaya hansı ixtisaslaşma aiddir?

- ☐ rayonlararası ixtisaslaşma
- ☐ müəssisənin ixtisaslaşması
- ☐ sahənin ixtisaslaşması
- ☒ yarım sahənin ixtisaslaşması
- ☐ sahələrarası ixtisaslaşma

490 286. Yeyinti sənayesinin hansı sahəsində texnoloji ixtisaslaşma daha geniş yayılıb?

- ☐ meyvə konservləri
- ☐ makaron
- ☐ çörək-bulka
- ☒ çay istehsalı
- ☐ çuğundur-şəkər

491 285. Yeyinti sənayesinin hansı sahəsində konkret əşya ixtisaslaşması geniş yayılıb?

- ☐ tütünçülükdə
- ☐ pivə bişirmədə
- ☐ şərabçılıqda
- ☒ çörək-bulka

☐ çay istehsalında

492 284. İstehsalın ixtisaslaşması ardıcıl olaraq hansı mərhələləri keçir?

- ☐ müəssisə ixtisaslaşması; müəssisədaxili, sexlər, istehsal bölmələrinin ixtisaslaşması; iş yerlərinin ixtisaslaşması
- ☐ iqtisadiyyatın ixtisaslaşması; sənayenin ixtisaslaşması; sahələrin ixtisaslaşması
- ☐ sahə ixtisaslaşması; yarım sahə ixtisaslaşması; müəssisə ixtisaslaşması
- ☒ sənayenin ixtisaslaşması; müəssisələrin ixtisaslaşması; müəssisədaxili, sex, istehsal bölmələri ixtisaslaşması
- ☐ sənayenin ixtisaslaşması; sənaye sahələrinin ixtisaslaşması; müəssisələrin ixtisaslaşması

493 283. Yüksək texnoloji inkişaf səviyyəsi olan və konstruktiv mürəkkəb məhsul istehsal edən sənaye sahələrində hansı ixtisaslaşma forması tətbiq olunur?

- ☒ detallar üzrə
- ☐ rayonlararası
- ☐ texnoloji
- ☐ konkret əşyalar
- ☐ sahələrarası

494 282. Xammal zonalarına və istehlak rayonlarına yaxınlığı baxımından istehsalın rəşional yerləşdirilməsinə çərait yaradan ixtisaslaşma forması hansıdır?

- ☐ sahələrarası
- ☐ detallar üzrə
- ☐ konkret əşya
- ☒ texnoloji
- ☐ rayonlararası

495 280. Sənayedə istehsalın ixtisaslaşması özünü nədə göstərə bilər?

- ☐ sahələrarası və sahədaxili ixtisaslaşmada
- ☐ sahə, sahələrarası və beynəlxalq ixtisaslaşmada
- ☐ mikro və makro səviyyədə
- ☒ sahə, yarım sahə, müəssisə səviyyəsində
- ☐ sənaye, sahə və müəssisə səviyyəsində

496 279. İxtisaslaşmanın iqtisadi səmərəliliyinin müəyyən edilməsində hansı göstəricidən istifadə olunur?

- ☐ məhsul istehsalının həcmi
- ☐ gəlir
- ☐ sənaye-istehsal heyətinin sayı
- ☒ məhsul vahidinə düşən nəqliyyat xərcləri
- ☐ əmtəəlik məhsul istehsalına çəkilən xərclər

497 278. Bir iqtisadi zonada yerləşən müəssisələr arasında istehsal əlaqələrini nəzərdə tutan kooperasiya forması hansıdır?

- ☐ sahə
- ☐ sahələrarası
- ☐ rayonlararası
- ☒ rayonlardaxili
- ☐ sahədaxili

498 277. Sahə mənsubiyyətinə görə kooperasiyanın hansı forması məlumdur?

- ☐ sahələr, sahələrarası, beynəlxalq
- ☐ rayonlardaxili, rayonlararası
- ☐ konkret əşya, detallar üzrə, texnoloji
- ☒ sahədaxili, sahələrarası

- ☐ rayondaxili, rayonlararası, sahədaxili, sahələrarası

499 276. Kooperasiyaya gedən müəssisələrin ərazi üzrə yerləşməsi ilə əlaqədar olaraq kooperasiyanın hansı forması məlumdur?

- ☐ sahələr, sahələrarası, beynəlxalq
☐ sahədaxili, sahələrarası
☐ konkret əşya, detallar üzrə, texnoloji
☒ rayonlardaxili, rayonlararası
☐ rayondaxili, rayonlararası, sahədaxili, sahələrarası

500 275. Kooperasiya nədir?

- ☐ bu, əlaqələrin daha da dərinləşməsi və əməyin ictimailəşdirilməsi prosesinin inkişafıdır
☐ bu, məhsulun istehsalının iriləşdirilməsi və onların iri müəssisələrdə cəmlənməsidir
☐ bu, kütləvi və ya iri seriyalı məhsul istehsalıdır
☒ bu, müəssisələr arasında birbaşa istehsal əlaqəsidir
☐ bu, texnoloji baxımdan müxtəlif cinsli istehsalın bir müəssisədə cəmlənməsidir

501 274. Yeyinti sənaye sahələrində hansı ixtisaslaşma forması yoxdur?

- ☐ sahələrarası
☐ texnoloji
☐ konkret əşya
☒ detallar üzrə
☐ rayonlararası

502 273. Yekcins məhsul istehsalının ayrı-ayrı sahələrdə və ixtisaslaşmış müəssisələrdə cəmlənməsini xarakterizə edən ixtisaslaşma forması hansıdır?

- ☐ sahələrarası
☐ texnoloji
☐ detallar üzrə
☒ konkret əşya
☐ rayonlararası

503 272. İxtisaslaşmanın hansı məlum formaları var?

- ☐ sahə və müəssisə səviyyəsində
☐ sahəvi, beynəlxalq, rayonlararası
☐ konkret əşya, texnoloji, prosesli
☒ konkret əşya, texnoloji, detallar üzrə
☐ xüsusi, konkret əşya, detallar üzrə

504 271. İxtisaslaşma səviyyəsi hansı göstəricilərlə xarakterizə olunur?

- ☐ sahənin ümumi məhsul istehsalı həcmində iri müəssisələrin məhsullarının xüsusi çəkisi
☐ hazır məhsul istehsalında istifadə olunan təkrar xammalın səviyyəsi
☐ bir müəssisəyə düşən illik məhsul istehsalının həcmi ilə müəyyən edilən müəssisənin orta ölçüsü
☒ müəyyən bir sahədə istehsal edilən məhsulun ümumi həcmində istehsal edilən yekcins məhsulun payı
☐ müəssisənin orta energetik gücü

505 270. İxtisaslaşma nədir?

- ☐ bu, əlaqələrin dərinləşməsi və əməyin ümumiləşdirilməsi prosesinin inkişafıdır
☐ bu, müəssisələr arasında birbaşa əlaqədir
☐ bu, məhsul istehsalının iriləşdirilməsi prosesi və onların iri müəssisələrdə cəmlənməsidir
☒ iri seriyalı və ya kütləvi məhsul istehsalıdır
☐ bu, bir müəssisədə texnoloji baxımdan müxtəlif cinsli istehsalın cəmlənməsidir

506 İstehsalın ixtisaslaşması və kombinləşmənin qarşılaşdırılmasını nəzərdə tutan aşağıdakı fikirlərdən hansı düzdür?

- ☐ ixtisaslaşma müəssisənin istehsal xərclərinə qənaət yaradır, kombinləşmə isə xərclərin artmasına gətirib çıxarır
- ☒ ixtisaslaşma müəssisənin buraxdığı məhsul nomenklaturasını məhdudlaşdırır, kombinləşmə isə genişləndirir
- ☐ ixtisaslaşma müəssisənin buraxdığı məhsul nomenklaturasını genişləndirir, kombinləşmə isə məhdudlaşdırır
- ☐ ixtisaslaşma müəssisənin buraxdığı məhsulun həcmi məhdudlaşdırır, kombinləşmə isə genişləndirir
- ☐ ixtisaslaşma müəssisənin məhsul bazarını məhdudlaşdırır, kombinləşmə isə genişləndirir

507 Aşağıdakı cəhətlərdən hansı həm kombinləşməyə, həm də təmərküzləşməyə şamil olunur?

- ☐ analogi məhsullar istehsal edən müəssisələrin birliyi
- ☒ müəssisələrin ölçüsünün böyüməsi
- ☐ müəssisələrin istehsal etdiyi məhsul digəri üçün xammaldır
- ☐ işçilərin sayının azalması
- ☐ müxtəlif istehsalların birliyi

508 Kombinləşmənin əsas şərti nədir?

- ☐ kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələr arasında bazarın bölüşdürülməsidir
- ☒ müxtəlif profilli istehsalların eyni bir məkanda təmərküzləşdirilməsidir
- ☐ eyni bir ərazidə analogi müəssisələrin cəmləşdirilməsidir
- ☐ müxtəlif profilli istehsalların eyni bir ölkədə yerləşdirilməsidir
- ☐ kombinata daxil olan müxtəlif müəssisələrdə eyni texnoloji avadanlıqlardan istifadə edilməsidir

509 Qarışıq kombinləşmə tipi nə vaxt olur?

- ☐ xammal ardıcıl emal olunanda
- ☒ xammalın bir növünün ardıcıl emalından əsas yarımfabrikat və ya hazır məhsul, tullantılardan isə əlavə yarımfabrikat və ya əlavə hazır məhsullar alınanda
- ☐ müxtəlif müəssisələrdə istehsal edilən hissə və qovşaqlar bir müəssisədə hazır məhsul kimi yığılanda
- ☐ məhsulun həm istehsalı, həm də satışı bir müəssisədə cəmləşəndə
- ☐ xammal kompleks emal olunanda

510 Aşağıdakılardan hansı kombinləşdirmənin səciyyəvi xüsusiyyəti hesab olunur?

- ☒ müxtəlif istehsalların birliyi, kombinata daxil olan müəssisələrin texniki-iqtisadi vahdət, vahid enerji sistemi və nəqliyyat bazası
- ☐ istehsal prosesinin yalnız bir müəssisədə baş verməsi, istehsal olunmuş məhsulların istehlakçıya çatdırılmasında heç bir vasitəçidən istifadə edilməməsi
- ☐ istehsal prosesinin mərhələləri arasındakı ahəngdarlı, müəssisələrin mülkiyyətçisinin eyni şəxs olması, vahid mərkəzləşdirilmiş idarəetmə sistemi
- ☐ müxtəlif müəssisələrin istehsalı olan hissə və qovşaqların bir müəssisədə son məhsul formasında yığılması
- ☐ istehsalın yalnız sifarişlər əsasında olması, sifariş edilmiş məhsulların bir neçə müəssisə tərəfindən istehsalı

511 Sənayedə kombinləşdirmə nədir?

- ☒ texnoloji və təşkilati baxımdan əlaqəli olan müxtəlif sahələrə məxsus ayrı-ayrı istehsalların vahid istehsal kompleksində birləşdirilməsidir
- ☐ oxşar məhsulları istehsal edən müxtəlif müəssisələrin bir mərkəzdən idarə edilməsidir
- ☐ müəssisələrin fəaliyyətlərinin dövlət tərəfindən əlaqələndirilməsidir
- ☐ birlik və müəssisələrin istehsal etdiyi məhsulların növü, tipi, ölçüsü və modellərin sayının artması prosesidir
- ☐ istehsalın daha iri müəssisələrdə təmərküzləşməsi prosesidir

512 Bir sahədə məhsul istehsalını həyata keçirən müəssisələrin birliyi:

- ☐ kombinləşmə
- ☐ konqlomerasiya
- ☐ üfüqi integrasiya
- ☐ kooperativləşmə

☒ şaquli integrasiya

513 Kombineləşmə və şaquli integrasiya üçün xarakterik olan ümumi cəhətləri göstərin:

- ☐ vahid enerji təsərrüfatı və ümumi köməkçi və xidmət istehsalatları
- ☒ idarəetmənin mərkəzləşməsi
- ☐ bircinsli texnoloji istehsalat birliyi
- ☐ istehsalat və kommunikasiyalar arasında olan ərazi birliyi
- ☐ texniki-iqtisadi birlik

514 309. Buğdanın saxlanması, üyüdülmək üçün hazırlanması, onun üyüdülməsi və s. yerinə yetirən dəyirmanlar kombinələşmə formasına aiddir:

- ☐ əsas istehsalın tullantılarının emalı əsasında
- ☐ xammaldan kompleks istifadə edilməsi əsasında
- ☐ aqrar-sənaye integrasiyası əsasında
- ☒ xammalın emalına ardıcıl olaraq birləşməsi əsasında
- ☐ kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalının onun sənaye emalının birləşdirilməsi əsasında

515 308. Kombineləşmənin zəminləri hansıdır?

- ☐ kənd təsərrüfatı xammalı emal edən müəssisələrdə istehsalın qeyri-mövsümi xarakteri
- ☒ çoxkomponentli kənd təsərrüfatı xammalından istifadə
- ☐ təkrar kənd təsərrüfatı xammalından istifadə
- ☐ xammalın əksər növlərinin emalı zamanı əlavə tullantı və itkilərin minimum olması
- ☐ əlavə məhsulların və tullantıların gec xarab olması

516 307. Kombineləşmə nəticəsində nə baş verir?

- ☐ inzibati- idarəetmə və nəqliyyat xərcləri artır
- ☐ fondverimi azalır
- ☒ işin mövsümliliyi qaydaya düşür
- ☐ köməkçi istehsal sahələrinə qoyulan xüsusi kapital qoyuluşları yüksəlir
- ☐ təmərküzləşmənin səviyyəsi azalır

517 306. Yeyinti sənayesində kombinələşmiş istehsalların təşkili üçün hansı texnoloji və iqtisadi zəminlər mövcuddur?

- ☐ hazır məhsulun istehsalı proseslərinin eyni mərhələli olması
- ☒ xammal bazasının ümumi xarakteri
- ☐ istehsalın aşağı təmərküzləşmə səviyyəsi
- ☐ istehsal güclərinin açığı miqdarı
- ☐ yeyinti xammalının sadə kimyəvi tərkibi

518 305. Yeyinti sənayesində istehsalın kombinələşmə səviyyəsini hansı göstərici əks etdirir?

- ☐ sahənin məcmu istehsal həcmində iri müəssisələrin məhsullarının xüsusi çəkisi
- ☒ hazır məhsul istehsalında təkrar xammaldan istifadə səviyyəsi
- ☐ sahə müəssisələrinin ümumi sayında iri müəssisələrin xüsusi çəkisi
- ☐ sahənin istehsal məhsulunun ümumi həcmində eynicinsli məhsul istehsalının payı
- ☐ eyni müəssisə tərəfindən istehsal olunan eynicinsli məhsul qrup və növlərinin miqdarı

519 304. Kombineləşmənin hansı forması aqrar sənaye integrasiyası şəklində müydana çıxır?

- ☐ xammaldan kompleks istifadə
- ☐ xammalın ardıcıl emalı
- ☒ kənd təsərrüfatı məhsulu istehsalı və onun sənayedə emalının birləşməsi
- ☐ əsas istehsal tullantılarının emalı
- ☐ qarışıq sahə müəssisələrinin birləşməsi

520 303. Melass hansı sənaye tullatılarına aiddir?

- ☐ ət və süd
- ☐ unüyütmə
- ☐ yağlı bitkilər emalı
- ☒ şəkər istehsalı
- ☐ balıq

521 302. Cecələr yeyinti sənayesinin hansı sahəsinin tullantılarıdır?

- ☐ şəkər istehsalı
- ☒ yağlı bitkilər emalı
- ☐ unüyütmə
- ☐ ət və süd
- ☐ balıq

522 301. Kombinəlmə nədir?

- ☐ bu, əlaqələrin daha da dərinləşməsi və əməyin ictimailəşdirilməsi prosesinin inkişafıdır
- ☐ bu, müəssisələr arasında birbaşa istehsal əlaqəsidir
- ☒ bu, texnoloji baxımdan müxtəlif cinsli istehsalın bir müəssisədə cəmlənməsidir
- ☐ bu, kütləvi və ya iri seriyalı məhsul istehsalıdır
- ☐ bu, məhsulun istehsalının iriləşdirilməsi və onların iri müəssisələrdə cəmlənməsidir

523 300. İstehsalın ictimai təşkilinin aşağıdakı formalarından hansı ən mütərəqqi hesab olunur?

- ☐ integrasiya
- ☒ kombinəlmə
- ☐ təmərküzləşmə
- ☐ ixtisaslaşma
- ☐ kooperativləşmə

524 299.İstehsalın ictimai təşkilinin aşağıdakı formalarından hansı ən sonda meydana gəlmişdir?

- ☐ kooperativləşmə
- ☒ kombinəlmə
- ☐ təmərküzləşmə
- ☐ ixtisaslaşma
- ☐ integrasiya

525 Müəssisədə məhsulun maya dəyərinin aşağı salınması amillərinə aid deyil:

- ☐ istehsalın texniki səviyyəsinin yüksəldilməsi
- ☒ müəssisədə məhsulun həcmnin artırılması
- ☐ müəssisədə məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi
- ☐ müəssisədə məhsulun quruluşunun dəyişilməsi
- ☐ istehsalın və əməyin təşkilinin yaxşılaşdırılması

526 Məhsulun sex maya dəyərinə daxil edilməyən xərc növü hansıdır?

- ☐ köməkçi fəhlələrin əmək haqqı
- ☒ inzibati idarə işçilərinin əmək haqqı
- ☐ əsas və köməkçi materiallar
- ☐ əsas fəhlələrin əmək haqqı
- ☐ texnoloji avadanlıqların saxlanılmasına və istismarına çəkilən xərclər

527 Məhsulun tam maya dəyərinin müəyyən olunması aşağıdakı hansı məsələlənin həlli üçün zəruri deyil:

- ☐ marketing tədqiqatları və bunun əsasında ən az xərcə yeni məhsul istehsalına başlamaq haqqında qərarın qəbulu

- ☒ müəssisədə əmək məhsuldarlığını və fondverimini hesablamaq
- ☐ işin maliyyə nəticələrini, uyğun olaraq vergini və mənfəəti düzgün müəyyən etmək
- ☐ qiymətin əmələgəlməsi
- ☐ məhsulun maya dəyərinə ayrı-ayrı xərc maddələrinin təsirini müəyyən etmək

528 Məhsulun maya dəyəri:

- ☐ məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasında istifadə olunan əsas fondların orta illik dəyərini əks etdirir
- ☒ məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasına sərf olunmuş material və əmək haqqı xərclərinin, əsas fondlardan amorti-zasiya ayırmalarının və s. xərclərin məcmu-su-nu əks etdirir
- ☐ rəqiblərlə qiymət mübarizəsində müəssisənin məhsula qoya biləcəyi ən optimal qiymətdir
- ☐ məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasına sərf olunmuş xammal, yanacaq, enerji, materiala çəkilən xərclərin və əsas fondlardan amorti-zasiya ayırmalarının məcmu-su-nu əks etdirir
- ☐ məhsulun istehsalı və reallaşdırılmasında istifadə olunan əsas fondların və dövriyyə vəsaitlərinin dəyər ifadəsində məcmu-su-nu əks etdirir

529 Müəssisədə məhsulun maya dəyərinin təhlili və planlaşdırılması zamanı əsasən aşağıdakı göstəricilərdən istifadə edilmir?

- ☐ bütün nomenklatura üzrə məhsul vahidinin maya dəyərinin kalkulyasiyası
- ☐ əmtəlik məhsulun maya dəyəri
- ☐ əmtəlik məhsulun maya dəyərinin və əmtəlik məhsulun 1 manatına düşən xərclərin aşağı salınması üzrə tapşırıqlar
- ☒ əmtəlik məhsula görə hesablanan əmək məhsuldarlığı göstəricisindən
- ☐ istehsal xərcləri smetası

530 Müəssisədə maya dəyərinin idarə olunmasında hansı məsələ həll olunmur?

- ☐ faktiki xərclərin plandan kənarlaşmalarına nəzarətin həyata keçirilməsi
- ☒ digər müəssisələrin istehsal xərclərinə nəzarət etmək
- ☐ əmtəlik (ümumi, reallaşdırılan) məhsulun və ayrı-ayrı məhsul növlərinin maya dəyərinin formalaşdırılması
- ☐ hər bir məhsul növünə qiymətin müəyyən edilməsi və məhsul vahidinin rentabelliyyənin müəyyənəşdirilməsi
- ☐ maya dəyərinin aşağı salınması ehtiyatlarının aşkar edilməsi və onlardan istifadə olunması

531 Aşağıdakı xərc maddələrindən hansı maya dəyərinə daxil edilmir?

- ☐ reklam xərcləri
- ☒ sosial-mədəni ehtiyaclara çəkilən xərclər
- ☐ əmək haqqı xərcləri
- ☐ icarə haqqı xərcləri
- ☐ material xərcləri

532 Məhsulun maya dəyərinin quruluşu dedikdə nə başa düşülür?

- ☐ müxtəlif növ məsrəflərin dəyərində məhsulun tam maya dəyərinin xüsusi çəkisi
- ☐ müəssisənin illik məhsul dövriyyəsinin həcmində maya dəyərinin xüsusi çəkisi
- ☐ müəssisənin mənfəətində maya dəyərinin xüsusi çəkisi
- ☐ ümumi məhsul istehsalının həcmində maya dəyərinin xüsusi çəkisi
- ☒ məhsulun tam maya dəyərində müxtəlif növ məsrəflərin xüsusi çəkisi

533 Hansı xərclər dəyişən xərclərə aid deyil:

- ☐ fəhlələrin əməyinin ödənilməsi
- ☐ xammal xərcləri
- ☐ nəqliyyat-tədarük xərcləri
- ☐ tara xərcləri
- ☒ kommersiya xərcləri

534 Hansı xərclər sabit xərclərə aiddir:

- ☒ ümumistehsal xərcləri
- ☐ əsas fondların amortizasiyası
- ☐ yanacaq və enerji xərcləri
- ☐ işçilərin əməyinin ödənilməsi
- ☐ xammala və materiallara olan xərclər

535 Hansı xərclər dəyişən xərclərə aiddir:

- ☒ fəhlələrin əməyinin ödənilməsi
- ☐ kommersiya xərcləri
- ☐ ümumtəsərrüfat xərcləri
- ☐ ümumistehsal xərcləri
- ☐ icarə haqqı

536 Hansı xərclər sabit xərclərə aid deyil:

- ☐ ümumtəsərrüfat xərcləri
- ☒ xammala və materiallara olan xərclər
- ☐ idarəçilikdə əməyin ödənilməsi
- ☐ ümumistehsal xərcləri
- ☐ kommersiya xərcləri

537 Hansı xərclər maddəsi əsas xərclərə aiddir:

- ☐ ümumistehsal xərcləri
- ☒ yanacağa və elektrik enerjisinə olan xərclər
- ☐ qaimə xərcləri
- ☐ kommersiya xərcləri
- ☐ ümumtəsərrüfat xərcləri

538 Hansı xərclər maddəsi dolayı xərclərə aid deyil:

- ☐ ümumistehsal xərcləri
- ☒ yanacağa və elektrik enerjisinə olan xərclər
- ☐ qaimə xərcləri
- ☐ kommersiya xərcləri
- ☐ ümumtəsərrüfat xərcləri

539 326. Zay məhsuldan yaranan itkilər yeyinti sənayesinin hansı sahəsində planlaşdırılır?

- ☐ ət və süd
- ☐ çörəkbişirmə
- ☐ pivəbişirmə
- ☒ konserv
- ☐ yağ-piy

540 325. Müəssisənin idarəetmə aparatının əmək haqqı maya dəyərinin hesablanması hansı maddəsinə aid edilir?

- ☐ amortizasiya ayırmaları
- ☒ ümumi zavod xərcləri
- ☐ istehsalın hazırlanması və mənimsənilməsi xərcləri
- ☐ avadanlığın saxlanma və istismar xərcləri
- ☐ sex xərcləri

541 324. Əməyin mühafizəsi xərcləri maya dəyərinin hesablanması hansı maddəsinə aid edilir?

- ☐ avadanlığın saxlanma və istismar xərcləri
- ☒ sex xərcləri

- ☐ istehsalın hazırlanması və mənimənsənilməsi xərcləri
- ☐ amortizasiya ayırmaları
- ☐ ümumi zavod xərcləri

542 323. Yeyinti sənayesində məhsulun maya dəyərinin azaldılmasının hansı amilləri istehsalın texniki səviyyəsini yüksəldən amillərə aid edilir?

- ☒ xammal, materiallar, istehsal tullantılarından səmərəli istifadə metodları
- ☐ müəssisələrin ixtisaslaşması və kooperativləşməsi
- ☐ düzgün cavab yoxdur
- ☐ xammalın hazırlanmasının təşkilinin təkmilləşdirilməsi
- ☐ məhsul istehsalının coğrafi yerləşməsi

543 322. Birbaşa hesablama metodu ilə maya dəyərinin azalması necə hesablanır?

- ☒ istehsalın idarə edilməsi və xidməti sahəsində material, əmək və qaimə xərclərinin məcmusu ilə
- ☐ əsas və dövriyyə fondlarına xərclərin və istehsalın idarə edilməsi və xidməti sahəsində qaimə xərclərinin məcmusu ilə
- ☐ material, əmək xərcləri və kapital qoyuluşlarının məcmusu ilə
- ☐ istehsalın idarə edilməsi və xidməti sahəsində qaimə xərcləri çıxılmaqla material və əmək xərclərinin məcmusu ilə
- ☐ istehsalın idarə edilməsi və xidməti sahəsində qaimə xərcləri çıxılmaqla əsas və dövriyyə fondları xərclərinin məcmusu ilə

544 321. Məhsulun maya dəyərinin azalmasının qiymətləndirilməsi hansı metodların köməyi ilə aparılır?

- ☐ sabit və dəyişən
- ☐ birbaşa və dolaylı
- ☐ əsas və normativ
- ☐ əsas və əmil
- ☒ birbaşa və əmil

545 320. Əsas fondların amortizasiyası maya dəyərinin hesablanması hansı maddəsinə aid edilir?

- ☐ amortizasiya ayırmaları
- ☐ ümumi zavod xərcləri
- ☒ avadanlığın saxlanma və istismar xərcləri
- ☐ istehsalın hazırlanması və mənimənsənilməsi xərcləri
- ☐ sex xərcləri

546 319. Yeyinti sənayesinin hansı sahəsində məhsulun maya dəyərinin hesablanması zamanı “Texnoloji məqsədlər üçün soyudulma” maddəsi ayrıca qeyd olunur?

- ☐ unüyütmə
- ☒ alkoqolsuz içkilər istehsalı
- ☐ belə maddə yoxdur
- ☐ duz
- ☐ makaron

547 318. Qaimə xərclərinə nə aiddir?

- ☐ texnoloji məqsədlər üçün enerji xərcləri
- ☒ ümumi zavod xərcləri
- ☐ xammal xərcləri
- ☐ istehsal işçilərinin əmək haqqı
- ☐ avadanlığın saxlanma və istismar xərcləri

548 317. İstehsal prosesinin başlanmasından hazır məhsulun anbara təhvilinə qədər olan bütün xərclər hansı maya dəyərinə daxildir?

- ☐ faktiki

- ☒ istehsal
- ☐ sex
- ☐ tam
- ☐ hesabat

549 316. Aşağıdakılardan hansı sex maya dəyərinə daxildir?

- ☐ zay məhsul nəticəsində yaranan itkilər
- ☒ avadanlığın saxlanma və istismar xərcləri
- ☐ istehsaldan kənar xərclər
- ☐ kommersiya xərcləri
- ☐ ümumi təsərrüfat xərcləri

550 315. Unüyütmə- yarma sənayesində məhsulun maya dəyərində xammal və materialın xüsusi çəkisi nə qədərdir?

- ☐ 0.655
- ☒ 0.944
- ☐ 0.903
- ☐ 0.844
- ☐ 0.788

551 314. Xərclərin hansı əsas növü məhsulun maya dəyərini formalaşdırır?

- ☐ istehsalın yenilənməsi və genişlənməsi xərcləri
- ☐ tədqiqat, istehsal, marketinq, satış xərcləri
- ☐ satış, nəqliyyat və reklam xərcləri
- ☒ məhsulun istehsal və satış xərcləri
- ☐ məhsulun istehsal və satış xərcləri, istehsalın yenilənməsi və genişlənməsi xərcləri, sosial-mədəni, mənzil-satış və müəssisənin digər ehtiyaclarına xərclər

552 313. Hansı xərclər istehsalın həcmindən asılıdır?

- ☐ sabit
- ☒ dəyişən
- ☐ alternativ
- ☐ xarici
- ☐ daxili

553 312. Məhsulun sexdə hazırlanmasının bütün xərcləri maya dəyərinin hansı növünə daxildir?

- ☐ faktiki
- ☐ hesabat
- ☒ sex
- ☐ istehsal
- ☐ tam

554 311. Aşağıdakılardan hansı sabit xərclərə aid edilir?

- ☐ yanacaq xərcləri
- ☒ inzibati-idarəetmə aparatının saxlanma xərcləri
- ☐ xammal və material xərcləri
- ☐ işçilərin əmək haqqı
- ☐ texnoloji ehtiyaclar üçün enerji xərcləri

555 310. Aşağıdakılardan hansı dəyişən xərclərə aid edilir?

- ☐ ümumi zavod xərcləri
- ☒ xammal və material xərcləri

- ☐ inzibati-idarəetmə aparatının saxlanma xərcləri
- ☐ icarə haqqının ödənişi
- ☐ kreditə görə faizlər

556 Orta dəyişən xərclər necə hesablanır?

- ☐ ümumi dəyişən xərclərin məhsulun miq-də-rinə hasili kimi hesablanır
- ☐ məhsulun miq-də-rinin ümumi dəyişən xərjlərə nisbəti kimi hesablanır
- ☐ ümumi dəyişən xərclərin sabit xərclərə nisbəti kimi hesablanır
- ☒ ümumi dəyişən xərclərin məhsulun miq-də-rinə nisbəti kimi hesablanır
- ☐ ümumi dəyişən xərclərlə sabit xərclərin fərqi kimi hesablanır

557 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin qiymət strategiyasının seçilməsinə təsir göstərmir?

- ☐ nüfuzlu məhsullar üçün qiymətin artırılması tələbin art-ma-sı-na səbəb olur
- ☒ işçilərin əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi üçün tədbirlər
- ☐ məhsula kifayət qədər böyük sayda alıcılar tərəfindən yüksək və artan həcmdə tələb formalaşır
- ☐ yüksək qiymətin azaldılması hesabına qiymətdə təşihlər aparılması müəssisə üçün itkilərlə nəticələnir
- ☐ qiymətin artırılması ona olan tələbin məhdudlaşdırılması ilə nəticələnir

558 Aşağıdakılardan hansı məhsulun qiymətində güzəştlər sisteminə aiddir?

- ☐ rəqib məhsulların qiymətini artıran güzəştlər
- ☒ məhsulun qiymətinin nağd pulla, avansla və ya əvvəl-cə-dən ödənilməsini stimullaşdıran güzəştlər
- ☐ əmək məhsuldarlığını yüksəltmək üçün işçilərin əməyini stimullaşdıran güzəştlər
- ☐ məhsulun istehsalı planının işçilər tərəfindən yerinə yetirilməsini stimullaşdıran güzəştlər
- ☐ məhsulun qiymətlərinin artırılmasını nəzərdə tutan güzəştlər

559 Aşağıdakılardan hansı müəssisədə qiymətdəyişmənin metodlarına aid deyil?

- ☐ rəqib məhsulların qiymətini nəzərə alaraq qiymətin müəyyən edilməsi metodu
- ☒ ümumxərc xərclər əsasında qiymətin müəyyən olunması metodu
- ☐ «orta xərjlər üstəgəl mənfəət» metodu
- ☐ "hiss edilən faydalılığı" əsasında qiymətin müəyyən olunması metodu
- ☐ cari qiymətlər səviyyəsində qiymətin müəyyən olunması metodu

560 Bazarda bazar qiymətlərinə əsaslanan müəssisələrə hansı müəssisələr aiddir?

- ☒ özlərinin müstəqil qiymət siyasətini həyata keçirmək üçün kifayət qədər bazar imkanlarına malik olmayan müəssisələr
- ☐ öz məhsullarına rəqib-lə-rin-dən fərqli olaraq qiymət müəyyən edə bilən bazar imkanlarına malik olan müəssisələr
- ☐ bazarda qiymət lideri olan müəssisə
- ☐ təbii inhisar
- ☐ xalis inhisar

561 Bazarda qiymətləri formalaşdıran müəssisələrə hansı müəssisələr aiddir?

- ☒ öz məhsullarına rəqib-lə-rin-dən fərqli olaraq qiymət müəyyən edə bilən bazar imkanlarına malik olan müəssisələr
- ☐ təkmil rəqabətli şəraitdə fəaliyyət göstərən müəssisələr
- ☐ tam ortaqlıqlar
- ☐ kiçik və orta müəssisələr
- ☐ özlərinin müstəqil qiymət siyasətini həyata keçirmək üçün kifayət qədər bazar imkanlarına malik olmayan müəssisələr

562 Müəssisənin qiymət strategiyasının hazırlanma prosesində bazar seqmentlərinin təhlilində məqsəd nədən ibarətdir?

- ☒ müəssisənin fəaliyyət-inin bazar şərtlərinin dəqiqləşdirilməsindən ibarətdir

- ☐ resursların əldə oluna bilmə dərəcəsi və verilməsi müddətlərinin müəyyən etməkdir
- ☐ maliyyə resurslarının əldə edilməsi formalarını müəyyən etməkdir
- ☐ maliyyə məqsədləri, yəni mənfəət normasının səviyyəsi dəqiqləşdirməkdir
- ☐ müəssisənin qiymət strategiyasının həyata keçirilməsinə dövlət orqanları-nın atacağı addımların, görəcəyi tədbirlərin təsirini müəyyən etməkdir

563 Müəssisənin qiymət strategiyasının hazırlanma prosesində dövlət tənzimlənməsinin qiymətləndirilməsində məqsəd nədən ibarətdir?

- ☐ resursların əldə oluna bilmə dərəcəsi və verilməsi müddətlərinin müəyyən etməkdir
- ☐ müəssisənin qiymət dəyişiklik-ləri-nə rəqiblərin mümkün münasibətlərinin qiymətləndirilməsi və bu zaman onların həyata keçirəjəyi tədbirləri proqnozlaşdırmaqdır
- ☐ maliyyə məqsədləri, yəni mənfəət normasının səviyyəsi dəqiqləşdirməkdir
- ☐ maliyyə resurslarının əldə edilməsi formalarını müəyyən etməkdir
- ☒ müəssisənin qiymət strategiyasının həyata keçirilməsinə dövlət orqanları-nın atacağı addımların, görəcəyi tədbirlərin təsirini müəyyən etməkdir

564 Müəssisənin qiymət strategiyasının hazırlanma prosesində rəqabətin təhlilində məqsəd nədən ibarətdir?

- ☒ müəssisənin qiymət dəyişiklik-ləri-nə rəqiblərin mümkün münasibətlərinin qiymətləndirilməsi və bu zaman onların həyata keçirəjəyi tədbirləri proqnozlaşdırmaqdır
- ☐ maliyyə məqsədləri, yəni mənfəət normasının səviyyəsi dəqiqləşdirməkdir
- ☐ resursların əldə oluna bilmə dərəcəsi və verilməsi müddətlərinin müəyyən etməkdir
- ☐ maliyyə resurslarının əldə edilməsi formalarını müəyyən etməkdir
- ☐ müəssisənin qiymət strategiyasının həyata keçirilməsinə dövlət orqanları-nın atacağı addımların, görəcəyi tədbirlərin təsirini müəyyən etməkdir

565 Müəssisənin qiymət strategiyasının birinci mərhələsi olan ilkin məlumat-ların toplanması mərhələsinə nə aid deyil?

- ☐ potensial alıcılar müəyyən olunur
- ☒ maliyyə resurslarının səmərəli istifadəsinə nəzarət sistemi-nin qiymətləndirilir
- ☐ məhsulun istehsalına və satışına çəkilə-jək xərjlər və onların strukturu qiymətləndirilir
- ☐ maliyyə məqsədləri, yəni mənfəət normasının səviyyəsi dəqiqləşdirilir
- ☐ potensial rəqiblər müəyyən olunur

566 Müəssisənin qiymət siyasətinin hazırlanması mərhələlərinə nə aiddir?

- ☐ maliyyə resurslarının əldə edilməsi formalarının müəyyən edilməsini
- ☒ tələbin müəyyən edilməsi
- ☐ əlavə maliyyələşdirmə mənbələrinin ümumi şəkildə təhlili və qiymətləndirilməsi
- ☐ maliyyə resurslarının səmərəli istifadəsinə nəzarət sistemi-nin qiymətləndirilməsi
- ☐ maliyyə qoyuluşlarının səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi

567 Müəssisənin qiymət siyasətinin hazırlanması mərhələlərinə nə aid deyil?

- ☐ Rəqiblərin qiymət və məhsullarının təhlili
- ☐ qiymət qoymanın metodlarının seçilməsi
- ☒ maliyyə resurslarının əldə edilməsi formalarının müəyyən edilməsini
- ☐ qiymətməhləgəlmənin vəzifələrinin müəyyən olunması
- ☐ tələbin müəyyən edilməsi

568 Oliqopolik sahə:

- ☐ müəyyən məhsul istehsal edən və xidmət göstərən bir müəssisənin mövcud olduğu sahədir
- ☒ nisbətən az sayda müəssisənin əmtəə və xidmətlər bazarında hakimlik etdiyi sahədir
- ☐ eyni olmayan, lakin oxşar məhsullar istehsal edən nisbətən çoxlu sayda müəssisələrin mövcud olduğu sahədir
- ☐ təbii inhisarın mövcud olduğu sahədir
- ☐ standart və ya eynicinsli məhsul-lar istehsal edən çoxlu sayda müəssisələrin mövcud olduğu sahədir

569 Tələb elastik olduqda, məhsulun qiymətinin aşağı salınması müəssisənin məcmu gəlirlərini:

- ☐ azaldır
- ☒ artırır
- ☐ dəyişmir
- ☐ sabitləşdirir
- ☐ həm artırır, həm də azaldır

570 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin qiymət siyasətinin uzunmüddətli məqsədinə aiddir?

- ☐ qiymət dəyişməsinin tələbə təsirinin azaldılması
- ☐ potensial rəqabətin məhdudlaşdırılması
- ☒ müəssisənin bazarda öz satış payını artırması
- ☐ müəssisənin və ya məhsulun imicinin artırılması
- ☐ bazar vəziyyətinin sabitləşdirilməsi

571 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin qiymət siyasətinin qısamüddətli məqsədlərinə aid deyil?

- ☐ müəssisənin və ya məhsulun imicinin artırılması
- ☒ Müəssisənin bazarda öz satış payını artırması
- ☐ bazar vəziyyətinin sabitləşdirilməsi
- ☐ qiymət dəyişməsinin tələbə təsirinin azaldılması
- ☐ potensial rəqabətin məhdudlaşdırılması

572 Müəssisə, bazarda öz satış payını artırmaq məqsədini hansı halda seçmir?

- ☐ satış həcmnin artırılması məhsul vahidinə düşən istehsal və satış xərjlərinin nisbətən azalmasına səbəb olur
- ☒ istehsalın həcmnin artırılması nəticəsində miqyasından qənaət əldə edilmir
- ☐ istehlakçıların tələbi qiymətə görə elastikdir
- ☐ məhsul vahidinin qiymətini azaltmaqla satışın həcmi yüksəltmək və bununla da ümumi mənfəəti artırmaq mümkün-dür
- ☐ qiymətlərin aşağı salınması müəssisənin bazardakı payına rəqibləri tərəfindən olan təhlükəni aradan qaldırır

573 Qiymətlərin növlərinə aid deyil?

- ☐ topdansatış qiyməti
- ☒ qarışıq qiymətlər
- ☐ pərakəndəsatış qiymətləri
- ☐ nəqliyyat tarifləri
- ☐ tikinti məhsuluna qiymət

574 Məhsuluna qiymətinə hansı amil təsir etmir?

- ☐ məhsulun maya dəyəri
- ☒ hazır məsul anbarının həcmi
- ☐ analoji məhsul istehsal edən rəqib müəssisələrin bazardakı davranışları
- ☐ inflyasiyanın səviyyəsi
- ☐ məhsulun əvəzədicilərinin qiyməti

575 Müəssisə öz məhsuluna qiymət müəyyən edərkən aşağıdakı amillərdən hansını nəzərə almalıdır?

- ☐ təhcizçilərin etibarlılığını
- ☐ işçilərin rəyini
- ☒ məhsulun maya dəyərini
- ☐ hazır məsul anbarının həcmi
- ☐ əsas fondların mənəvi köhnəlməsini

576 Aşağıdakılardan hansı bazar şəraitinə (strukturuna) aid deyil?

- ☐ Xalis inhisar şəraiti

- ☒ Dinamik inkişaf şəraiti
- ☐ İnhisarçı rəqabətli şəraiti
- ☐ Təkmil rəqabətli şərait
- ☐ Oligopolik şərait

577 Qiymət funksiyalarına aiddir:

- ☐ analitik, müşahidə və eksperimental
- ☒ uçot, stimullaşdırma və bölgü
- ☐ stimullaşdırma, bölgü və tənzimləmə
- ☐ nəzarət, stimullaşdırma və bölgü
- ☐ uçot, stimullaşdırma və nəzarət

578 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin qiymət siyasətinin qısamüddətli məqsədlərinə aid olunmur?

- ☐ potensial rəqabətin məhdudlaşdırılması
- ☐ bazar vəziyyətinin sabitləşdirilməsi
- ☒ istehsalın həcmiminin artırılması
- ☐ qiymət dəyişməsinin tələbə təsirinin azaldılması
- ☐ müəssisənin və ya məhsulun imijinin artırılması

579 Aşağıdakılardan hansı müəssisənin qiymət siyasətinin köməyi ilə nail olmaq istədiyi məqsədlərə aid olunmur?

- ☐ Mənfəətin maksimumlaşdırılması
- ☒ İşçilərin sayının azaldılmasına nail olmaq məqsədi
- ☐ Müəssisənin bazarda öz satış payını artırması məqsədi
- ☐ Bazarda müəssisənin stabil mövqeyinin saxlanması məqsədi
- ☐ Müəssisənin likvidliyinin (ödəməqabiliyyətinin) təmin olunması məqsədi

580 354. Sənayedə istehsalın rentabelliği hansı səviyyədədir?

- ☐ 50-55 %
- ☐ 25-30 %
- ☐ 5-10 %
- ☒ 20-25 %
- ☐ 45-50 %

581 353. Xalis gəlir nədir?

- ☐ məhsul satışından, əsas vəsaitlərdən və qeyri-satış əməliyyatlarından gələn gəlirin cəmi
- ☐ satışdan alınan mədaxil ilə maya dəyəri arasındakı fərq
- ☐ məhsul satışından və əsas vəsaitlərdən gələn gəlir
- ☒ vergilər ödənildikdən sonra müəssisənin sərəncamında qalan gəlir hissəsi
- ☐ satışdan alınan mədaxil ilə material xərcləri arasındakı fərq

582 352. İstehsalın rentabelliği necə hesablanır?

- ☐ gəlirin hesabat maya dəyərinə olan nisbəti kimi
- ☐ gəlirin məhsulun həcminə olan nisbəti kimi
- ☐ gəlirin tam maya dəyərinə nisbəti kimi
- ☒ gəlirin əsas fondların və normalaşdırılmış dövriyyə vəsaitinin cəminə olan nisbəti kimi
- ☐ gəlirin əsas fondların və dövriyyə vəsaitlərinin cəminə olan nisbəti kimi

583 351. Məhsulun rentabelliği necə hesablanır?

- ☐ gəlirin hesabat maya dəyərinə olan nisbəti kimi
- ☐ gəlirin məhsulun həcminə olan nisbəti kimi
- ☐ gəlirin əsas istehsal fondlarının və normalaşdırılmış dövriyyə vəsaitlərinin cəminə olan nisbəti kimi

- ☒ gəlirin tam maya dəyərinə nisbəti kimi
- ☐ gəlirin əsas fondların və dövrüyyə vəsaitlərinin cəminə olan nisbəti kimi

584 350. Hansı gəlir müəssisənin sərəncamında qalır?

- ☐ gömrük vergisindən azad olan gəlir
- ☐ balans
- ☒ xalis
- ☐ əlavə dəyər vergisi çıxılmaqla xalis gəlir
- ☐ ümumi

585 349. Balans mənfəəti necə müəyyən edilir?

- ☐ xalis gəlirlə digər məhsul satışından və satılmayan məhsulun gəlirlərinin cəmi kimi
- ☐ məhsul satışından gələn gəlirlə xalis gəlirin cəmi kimi
- ☐ ümumi və xalis gəlirin cəmi kimi
- ☒ məhsul satışından gələn gəlirlə digər satılan və satılmayan məhsulların gəlirlərinin cəmi kimi
- ☐ məhsul satışından gələn gəlirlə satılmamış məhsul gəlirinin cəmi kimi

586 348. Sahibkarlıq fəaliyyətinin əsas məqsədini nə təşkil edir?

- ☐ keyfiyyətli məhsul istehsalı
- ☐ istehsal həcmnin artırılması
- ☐ gəlirin alınması və çoxaldılması
- ☒ gəlir götürmək
- ☐ istehsal xərclərinin azaldılması

587 347. Hansı qiymətqoyma strategiyasında istehsalçı (satıcı) istehlakçının sosial-iqtisadi şəraitindən asılı olaraq müxtəlif bazarlarda və alıcılara eyni məhsula müxtəlif qiymətlər müəyyən edir?

- ☐ dempinq strategiyasında
- ☐ aşağı qiymət strategiyasında
- ☐ dağıdıcı qiymətqoyma strategiyasında
- ☒ qiymət ayrı-seçkiliyində
- ☐ “qaymaq yığıma” strategiyasında

588 346. Hansı qiymətqoymaq strategiyasında istehsalçı əvvəlcə xərclərin son həddindən də aşağı qiyməti salır ki, rəqibini sahədən sıxışdırsın, amma sonra qiymətləri qaldırır?

- ☐ dempinq strategiyasında
- ☐ “qaymaq yığıma” strategiyasında
- ☐ aşağı qiymət strategiyasında
- ☒ dağıdıcı qiymətqoyma strategiyasında
- ☐ qiymət ayrı-seçkiliyində

589 345. Yeni bazarlara məhsul satışı üçün daxil olmaq məqsədilə hansı qiymət strategiyasından istifadə olunur?

- ☐ dempinq strategiyası
- ☐ “qaymaq yığıma” strategiyası
- ☐ dağıdıcı qiymətqoyma strategiyası
- ☒ aşağı qiymətqoyma strategiyası
- ☐ qiymət ayrı-seçkiliyi

590 344. İnhisarçı istehsalçılar tərəfindən dayanıqlı tələbat qeydə alınan yeni nadir məhsullara hansı qiymət strategiyası seçilir?

- ☐ dempinq strategiyası
- ☐ aşağı qiymət strategiyası

- ☐ dağıcı qiymətqoyma strategiyası
- ☒ “qaymaq yığma” strategiyası
- ☐ qiymət ayrı-seçkiliyi

591 343. Əvvəlcə yüksəldilmiş, sonralar mərhələrlə aşağı salınan qiymətlərlə satılan məhsullarda hansı qiymət strategiyası özünü göstərir?

- ☐ dempinq strategiyası
- ☐ aşağı qiymət strategiyası
- ☐ dağıcı qiymətqoyma strategiyası
- ☒ “qaymaq yığma” strategiyası
- ☐ qiymət ayrı-seçkiliyi

592 342. Yeyinti sənaye müəssisələrinə kənd təsərrüfatı istehsalı, fermer təsərrüfatları və əhali xammalı hansı qiymətlərlə satılır?

- ☐ pərakəndə qiymətlərlə
- ☐ müəssisənin buraxılış topdansatış qiymətilə
- ☐ müəssisənin topdansatış qiyməti ilə
- ☒ tədarük qiymətilə
- ☐ topdansatış vasitəçilik qiymətilə

593 341. Yanacaq-energetika kompleksi məhsullarına və xidmət sahələrinə, təbii monopolizmə müstəsna hansı qiymətlər müəyyən edilir?

- ☐ hesabat
- ☐ azad
- ☐ daimi
- ☒ pilləli
- ☐ tənzimləyici

594 340. Adətən fərdi sifarişlərlə standart olmayan məhsul istehsalına bağlanan sazişlərdə hansı qiymətlər tətbiq olunur?

- ☐ tənzimləyici
- ☐ daimi
- ☐ pilləli
- ☒ hesabat
- ☐ azad

595 339. Hansı qiymətlər dövlət tərəfindən bilavasitə müəyyən edilmir, ancaq bazarda tələb və təklifin təsiri ilə formalaşır?

- ☐ hesabat
- ☐ daimi
- ☐ pilləli
- ☒ azad
- ☐ tənzimləyici

596 338. Yeyinti sənayesinin hansı məhsuluna tənzimləyici qiymətlər müəyyən edilir?

- ☐ pivəyə
- ☐ hisə verilmiş məhsullara
- ☐ qənnadı məmulatlarına
- ☒ süd məhsullarına
- ☐ meyvə şirələrinə

597 337. Son istehlakçıya pərakəndə ticarət şəbəkəsi vasitəsilə çatdırılan məhsul hansı qiymətlə satılır?

- ☐ müəssisənin buraxılış topdansatış qiymətilə
- ☐ topdansatış vasitəçilik qiymətilə
- ☐ tədarük qiymətlərilə
- ☒ pərakəndə qiymətlərlə
- ☐ müəssisənin baza topdansatış qiyməti ilə

598 336. Müxtəlif regionalrın pərakəndə ticarət şəbəkələrində yeyinti məhsulları distribüterlər tərəfindən hansı qiymətlə satılır?

- ☐ pərakəndə qiymətlərlə
- ☐ tədarük qiymətilə
- ☐ müəssisənin baza topdansatış qiyməti ilə
- ☒ topdansatış vasitəçilik qiymətilə
- ☐ müəssisənin topdansatış buraxılış qiymətilə

599 335. Vasitəçilik edən ticarət təşkilatları tərəfindən məhsul satışı üçün hansı qiymətdən istifadə olunur?

- ☐ tədarük qiyməti
- ☒ müəssisənin buraxılış topdansatış qiyməti
- ☐ müəssisənin baza topdansatış qiyməti
- ☐ topdansatış vasitəçilik qiymətləri
- ☐ pərakəndə qiymətlər

600 334. Süd sənayesinin hansı məhsuluna əlavə qiymət artımı 50 %-ə qədər təşkil edir?

- ☐ bərk pendirlərə
- ☐ xamaya
- ☒ yoqurtlara
- ☐ pasteurizə olunmuş südə
- ☐ kefirə

601 333. Müəssisənin topdansatış buraxılış qiymətləri necə hesablanır?

- ☐ məhsul vahidinin tam maya dəyəri, satışdan gələn gəlir, əlavə dəyər vergisi və məsrəflər (icarə, kommersiya ödəmələri)
- ☒ məhsul vahidinin tam maya dəyəri, satışdan gələn gəlirin və dolaylı vergilərin (sənaye məhsulunun ayrı-ayrı növləri üzrə əlavə dəyər vergisi – aksizlər) cəmi
- ☐ məhsul vahidinin tam maya dəyəri ilə gəlirin cəmi kimi
- ☐ məhsul vahidinin tam maya dəyəri, satışdan gələn gəlir, əlavə dəyər vergisi və ticarətdən gələn qiymət əlavəsi
- ☐ məhsul vahidinin tam maya dəyərinin, satışdan və aksizlərdən gələn gəlir

602 332. Xidmət dövriyyəsinin xüsusiyyətinə görə qiymətin növləri:

- ☐ azad və tənzimlənən
- ☒ müəssisənin topdansatış qiymətləri, topdansatış vasitəçiliyi, pərakəndə satış qiymətləri
- ☐ daimi, mövsümi və pilləli
- ☐ müqayisəli və hesabat
- ☐ möhkəm və sürüşkən

603 331. Aşağıda göstərilən müddəalardan hansı düzdür?

- ☐ tələb nə qədər yüksək, təklif isə aşağı olarsa qiymət də aşağı olar
- ☒ qiymət artımı istehsalı stimullaşdırır, amma istehlakı azaldır
- ☐ məhsul qıtlığı şəraitində aşağı qiymət təklifin artmasını stimullaşdırır, artıq olması isə tələbi azaldır
- ☐ qiymətin aşağı düşməsi istehsalın stimullaşdırılmasına şərait yaradır
- ☐ istehsalçılar qiymətin aşağı salınmasında maraqlıdırlar, istehlakçılar isə onun yüksəldilməsində

604 330. Qiymətin hansı funksiyası tələb və təklif əsasında istehsal və istehlak arasındakı proporsiyaların qiymət vasitəsilə müəyyən edilməsində iştirak edir?

- ☐ uçot
- ☒ tənzimləmə
- ☐ nəzarət
- ☐ bölgü
- ☐ stimullaşdırıcı

605 329. Qiymətin hansı funksiyası qiymətin dəyərdən uzaqlaşması ilə əlaqədardır və iqtisadiyyatın, regionların müxtəlif sahələri arasında qiymətlərin müxtəlif səviyyələri hesabına milli gəlirin yenidən bölüşdürülməsində iştirak edir?

- ☐ nəzarət
- ☒ bölgü
- ☐ uçot
- ☐ stimullaşdırıcı
- ☐ tənzimləmə

606 328. Müxtəlif məhsul istehsalı və istehlakının stimullaşdırılması və ya məhdudlaşdırılmasında qiymətin hansı funksiyasından istifadə olunur?

- ☐ nəzarət
- ☒ stimullaşdırıcı
- ☐ uçot
- ☐ bölgü
- ☐ tənzimləmə

607 327. Məhsulun istehsalı və satışına sərf olunan ictimai-zəruri xərclərin hesablanması qiymətin hansı funksiyasından istifadə olunur?

- ☐ stimullaşdırıcı
- ☒ uçot
- ☐ nəzarət
- ☐ tənzimləmə
- ☐ bölgü

608 Keyfiyyətin hansı göstəricisi cinsi və dəyər vahidləri ilə ifadə olunur?

- ☐ bütün göstərilənlər
- ☐ fərdi
- ☐ nisbi
- ☒ mütləq
- ☐ kompleks

609 Məhsulun keyfiyyətinin yüksəldilməsi:

- ☐ işçilərin sayının ixtisar edilməsi deməkdir
- ☐ məhsulların sayının kəmiyyətsə nisbi mənada azalması deməkdir
- ☒ məhsulların sayının kəmiyyətsə nisbi mənada artırılması deməkdir
- ☐ təklifin azalması deməkdir
- ☐ məhsulların istehsalının faktiki həcmnin artması deməkdir

610 Məmulatın estetik göstəriciləri:

- ☐ məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar qabiliyyətini saxlamaq şərtlə onun üçün müəyyən edilmiş funksiyaları icra edə bilmək xassəsələrini özündə birləşdirir
- ☒ məmulatın oricinallığı, tamlığı, mühitə və üsluba uyğunluğu, özünün ifadəliyi, forma səlistliyi, görünüş kimi xassələrini özündə birləşdirir
- ☐ məmulatın xidmət müddəti ərzində ətraf mühitə təsiri ifadə edən xassəsələrini özündə birləşdirir
- ☐ məmulatın xidmət müddəti ərzində aşınma sürətini ifadə edən xassəsələrini özündə birləşdirir
- ☐ məmulatın istismarının asanlıqını ifadə edən və işçinin əmək məhsuldarlığını yüksəldən xassəsələrini özündə birləşdirir

611 Aşağıdakılardan hansı məhsulun keyfiyyəti standartlarının növlərinə aid deyil?

- ☐ milli standartlar
- ☒ mühasibat standartları
- ☐ beynəlxalq standartlar
- ☐ regional standartlar
- ☐ dövlətlərarası standartlar

612 Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin idarə edilməsi prosesinə aid deyil?

- ☐ istehsalçı və istehlakçıların davranışları, istifadə ediləcək avadanlıq və materialların müəyyən edil-mə-si
- ☒ işçilərə olan tələbatın müəyyən edilməsi
- ☐ məhsulun layihələndirilməsi və müqavilələrin bağlanması
- ☐ tətbiq olunacaq texnoloji istehsal üsulu, sınaqların aparıl-ma-sı
- ☐ hazır məhsulun qablaşdırılması və qorunması

613 Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsində nəzarətlə əlaqədar olan xərclərə aid deyil?

- ☐ nəzarəti həyata keçirən laboratoriya və digər xidmət sahələrinin saxlanması xərsləri
- ☒ məhsulun yenidən emalı xərsləri
- ☐ nəzarətçi-müfəttişlərin əmək haqqı xərsləri
- ☐ nəzarət avadanlıq və cihazlarının alınması xərsləri
- ☐ materialın analizi və sınaq-dan keçirilməsi xərsləri

614 Aşağıdakılardan hansı keyfiyyətin təmin edilməsində «defektsiz məhsul istehsalına zəmanətin tə-min edilməsi» ilə bağlı olan xərslərə aid deyil?

- ☐ zayın baş vermə səbəblərinin təhlili ilə əlaqədar xərslər
- ☐ key-fiyyətin planlaşdırılması və idarə edilməsi ilə əlaqədar xərslər
- ☒ məhsulun realizasiyası imkanlarının təhlili ilə əlaqədar xərslər
- ☐ yoxlama və sınaqların keçirilməsi ilə əlaqədar xərslər
- ☐ avadanlığa və alətə texniki xidmətin təşkili, heyətin öyrədilməsi ilə əlaqədar xərslər

615 Məhsulun hansı keyfiyyət göstəricisi onun istifadəsi və ya istismarı prosesində ətraf mühitə ziyanlı təsirini xarakterizə edir?

- ☒ ekoloji göstəricilər
- ☐ məmulatın estetik göstəriciləri
- ☐ məmulatın nəql olunma qabiliyyəti
- ☐ erqonomik göstəricilər
- ☐ etibarlılıq göstəriciləri

616 Məhsulun hansı keyfiyyət göstəricisi məmulatın orijinallığı, tamlığı, mühitə və üsluba uyğunluğu, özünün ifadəliyi, forma səliqliyi, görünüş və «gözoxşamağı» kimi xassələri özündə birləşdirir?

- ☒ məmulatın estetik göstəriciləri
- ☐ məmulatın nəql olunma qabiliyyəti
- ☐ standartlaşdırma və eyniləşdirmə (unifikasiya) göstəriciləri
- ☐ məhsulun təyinatı göstəriciləri
- ☐ etibarlılıq göstəriciləri

617 Məhsulun hansı keyfiyyət göstəricisi «insan-maşın-mühit» sistemini xarakterizə edir?

- ☐ patent-hüquq göstəriciləri
- ☒ erqonomik göstəricilər
- ☐ texnolojilik göstəriciləri
- ☐ məmulatın estetik göstəriciləri
- ☐ ekoloji göstəricilər

618 Aşağıdakılardan hansı məhsulun keyfiyyəti göstəricilərinə aid deyil?

- ☒ məhsulun maya dəyəri
- ☐ standartlaşdırma və eyniləşdirmə (unifikasiya) göstəriciləri
- ☐ məhsulun estetik göstəriciləri
- ☐ məhsulun nəql olunma qabiliyyəti
- ☐ texnolojilik göstəriciləri

619 Standartlaşdırma:

- ☐ məmulatların konstruksiyasına daxil olan müvafiq hissələrin eyniləşdirilməsinə yönəldilmiş fəaliyyətdir
- ☒ normaların işlənilib hazırlanması (yaradılması) üzrə fəaliyyətdir
- ☐ məhsulların istehsalı üçün müəyyən edilmiş normalar əsasında kadrlara tələbatın hesablanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- ☐ məhsul keyfiyyətinin standartlarda öz əksini tapmış tələblərə cavab verməsini sınaqdan keçirilməsidir
- ☐ məhsulların istehsalı üçün məsrəf normalarının işlənilib hazırlanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir

620 Sertifikasiya:

- ☐ məmulatların konstruksiyasına daxil olan müvafiq hissələrin eyniləşdirilməsinə yönəldilmiş fəaliyyətdir
- ☒ məhsul keyfiyyətinin standartlarda öz əksini tapmış tələblərə cavab verməsini sınaqdan keçirilməsidir
- ☐ məhsullar üçün norma, qayda və xarakteristikaları müəyyənləşdirən fəaliyyətdir
- ☐ məhsulların istehsalı üçün məsrəf normalarının işlənilib hazırlanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir
- ☐ məhsulların istehsalı üçün müəyyən edilmiş normalar əsasında kadrlara tələbatın hesablanmasına yönəldilmiş fəaliyyətdir

621 Məmulatın etibarlılığı:

- ☐ məmulatın istismarının asanlığını ifadə edən və işçinin əmək məhsuldarlığını yüksəldən xassəsidir
- ☒ məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar qabiliyyətini saxlamaq şərtlə onun üçün müəyyən edilmiş funksiyaları icra edə bilmək xassəsidir
- ☐ məmulatın xidmət müddəti ərzində ətraf mühitə təsiri ifadə edən xassəsidir
- ☐ məmulatın xidmət müddəti ərzində aşınma sürətini ifadə edən xassəsidir
- ☐ məmulatın xidmət müddəti ərzində istismar xərclərinin aşağı olmasını şərtləndirən xassəsidir

622 Məhsulun keyfiyyəti:

- ☐ məhsulun təyinatına müvafiq istifadə edildiyini göstərən və istifadə səmərəliliyinin yüksəldilməsi imkanlarını müəyyən edən xassələrin məcmusudur
- ☒ məhsulun təyinatına müvafiq müəyyən tələbatı ödəməyə yararlı olmasını şərtləndirən özünəməxsus xassələrin məcmusudur
- ☐ məhsulun təyinatına müvafiq müəyyən tələbatı ödəməyə yararlı olmasını şərtləndirən və yalnız istehsalçı üçün əhəmiyyətli olan xassələrin məcmusudur
- ☐ məhsulun qiymətini müəyyən etməklə onun istehsalının rentabelliyini qiymətləndirməyə imkan verən göstəricilərin məcmusudur
- ☐ məhsulun təyinatına müvafiq istifadə edildiyini göstərən və materialtutumunun aşağı salınması imkanlarını müəyyən edən xassələrin məcmusudur

623 387. Parametrlərin hansı qrupları rəqabətqabiliyyətli məhsulun qiymətləndirilməsi göstəricilərinin strukturunu özündə birləşdirir?

- ☐ tək-tək və kompleksli
- ☐ kəmiyyət və keyfiyyət
- ☐ texniki-iqtisadi, iqtisadi, sosial və ekoloji
- ☐ indeksli və iqtisadi
- ☒ keyfiyyət və iqtisadi

624 386. İstehsal tsiklində məhsulun keyfiyyəti və təhlükəsizliyi üçün ciddi təhlükə yaranması böyük ehtimal olunan yer necə adlanır?

- ☐ risk nöqtəsi

- ☐ optimallıq nöqtəsi
- ☒ kritik nəzarət nöqtəsi
- ☐ zərərsizlik nöqtəsi
- ☐ təhlükəsizlik astanası

625 385. Kalorilik keyfiyyət göstəricisinin hansı qrupuna aiddir?

- ☐ sosial təyinatlı göstəricilərə
- ☒ funksional göstəricilərə
- ☐ estetik göstəricilərə
- ☐ saxlanılma göstəricisinə
- ☐ qənaətlilik göstəricisinə

626 384. Məhsulun rəqabətqabiliyyətliliyinin qiymətləndirilməsinin hansı metodu daha geniş yayılıb?

- ☐ vahidlilik metodu
- ☒ indeks metodu
- ☐ indeks-parametrik metod
- ☐ vahid parametrik metod
- ☐ parametrik metod

627 383. Məhsulun keyfiyyətinin idarə olunmasının hansı prinsipi məhsulun təhlükəsizliyinə təsir edən təhlükəli amillərin aşkar edilməsi və idarə olunmasında özünü biruzə verir?

- ☐ TU
- ☒ HACCP
- ☐ İSO
- ☐ GMP
- ☐ QOST

628 382. Təhlükəsizlik göstəricisinə aiddir:

- ☐ istehsal güclərinin məhsuldarlığı
- ☒ qoruyucu qurğuların işləmə vaxtı
- ☐ müntəzəmlik, təcrid olunma dərəcəsi
- ☐ məhsuldarlıq, təmirə yararlı
- ☐ müntəzəmlik, uzun ömürlülük

629 381. Etibarlılıq göstəricisinə aiddir:

- ☐ istehsal güclərinin məhsuldarlığı
- ☒ müntəzəmlik, uzun ömürlülük
- ☐ təcrid olunma dərəcəsi
- ☐ qoruyucu qurğuların işləmə vaxtı
- ☐ məhsuldarlıq, təmirə yararlı

630 380. Təyinat göstəricisinə aiddir:

- ☐ təmirə yararlı, məhsuldarlıq
- ☐ müntəzəmlik, uzun ömürlülük
- ☐ təcrid olunma dərəcəsi
- ☒ istehsal güclərinin məhsuldarlığı
- ☐ qoruyucu qurğuların işləmə vaxtı

631 379. Tətbiqinə görə keyfiyyət göstəriciləri bölünür:

- ☐ təşkilati, hüquqi, kadr və b.
- ☒ mütləq və nisbi
- ☐ ümumiləşdirilmiş, inteqrallı və indeksli

- ☐ fərdi və kompleks
- ☐ təyinat göstəriciləri, etibarlılıq, təhlükəsizlik, texnoloji və b.

632 378. Keyfiyyətin kompleks göstəriciləri bölünür:

- ☐ təşkilati, hüquqi, kadr və b.
- ☐ təyinat göstəriciləri, etibarlılıq, təhlükəsizlik, texnoloji və b.
- ☒ ümumiləşdirilmiş, integrallı və indeksli
- ☐ mütləq və nisbi
- ☐ fərdi və kütləvi

633 377. Yeni məhsulun keyfiyyəti necə müəyyən edilir?

- ☐ bütün sadalananlara uyğun
- ☒ istehlakçıların tələbatı səviyyəsinə uyğun
- ☐ rəqabətçilərin tələbindən asılı olaraq
- ☐ sifarişçinin tələbindən asılı olaraq
- ☐ istehsalçıların tələbinə uyğun dərəcədə

634 376. Hansı yeyinti məhsullarını satmaq olar?

- ☐ satış üçün lazım olan şərait olmadıqda
- ☒ əhali arasında yüksək tələbatı olmayan
- ☐ sanitar qaydalarına uyğun olmayan
- ☐ yararlılıq müddətinin keçdiyi
- ☐ mütləq sertifikatlaşmanın aparıldığı haqda məlumatı olmayan

635 375. Məmulatın tərkibində standart, ümumi şəkllə gətirilmiş və orijinal hissələrdən istifadə olunması dərəcəsini hansı göstərici əks etdirir?

- ☐ etibarlılıq göstəricisi
- ☐ təhlükəsizlik göstəricisi
- ☐ texnoloji göstəricilər
- ☒ standartlaşma və unifikasiya göstəriciləri
- ☐ təyinat göstəricisi

636 374. Hansı göstəricilər məmulatın xassəsini dəyişmədən müxtəlif nəqliyyatla daşınmasının mümkünlüyü səviyyəsini göstərir?

- ☐ texnoloji göstəricilər
- ☒ daşınılma göstəriciləri
- ☐ etibarlılıq göstəriciləri
- ☐ təyinat göstəriciləri
- ☐ təhlükəsizlik göstəriciləri

637 373. Texnoloji tsikl prosesində materiallardan, əmək vasitələrindən və vaxtdan səmərəli istifadəni təmin edən göstəricilər hansılardır?

- ☐ daşınılma göstəriciləri
- ☒ texnoloji göstəricilər
- ☐ təyinat göstəriciləri
- ☐ etibarlılıq göstəriciləri
- ☐ təhlükəsizlik göstəriciləri

638 372. İşlənən və saxlanılan zaman təhlükəsizlik dərəcəsini hansı göstəricilər qiymətləndirir?

- ☐ texnoloji baxımdan göstəricilər
- ☐ təyinat göstəricisi
- ☒ təhlükəsizlik göstəricisi

- ☐ etibarlılıq göstəricisi
- ☐ daşınılma göstəriciləri

639 371. Əmtəənin daha üstün xassəsini kim seçir?

- ☐ rəqabətçi
- ☒ istehlakçı
- ☐ istehsalçı
- ☐ sifarişçi
- ☐ vasitəçi

640 370. Keyfiyyətin yüksəldilməsi amilinə nə aiddir?

- ☐ xammal-materialların istehsala hazırlanması prosesinin tezləşdirilməsi
- ☒ tullantısız, resurslara qənaət texnikasının tətbiqi
- ☐ ucuz xammal-materialların tətbiqi
- ☐ fəhlələrin əmək haqqının artırılması
- ☐ istifadə olunan avadanlıqların sayının artırılması

641 369. Dünya bazarlarına çıxmaq üçün nə vacibdir?

- ☐ istehsal attestatının alınması
- ☒ məhsulun vəsiqə ilə təmin edilməsi
- ☐ texniki nəzarət tədbirlərinə riayət etmək
- ☐ məhsula dövlət standartlarının müəyyən edilməsi
- ☐ unifikasiyalı məhsul istehsal etmək

642 368. Məhsulun texniki səviyyəsinin qiymətləndirilməsi nə ilə müqayisə olunur?

- ☐ ekoloji təmiz məhsulla
- ☐ başqa sexlərdə hazırlanan məhsullarla
- ☐ keçən ildə istehsal olunan məhsulla
- ☒ ölkə və dünyanın ən yaxşı nümunələri ilə
- ☐ həmin regionda hazırlanan məmulatlarla

643 367. Hansı əmtəələr mütləq qaydada vəsiqə almağa məcbur edilmir?

- ☒ qadın ayaqqabıları
- ☐ qənnadı məhsulları
- ☐ uşaq geyimləri
- ☐ süd məhsulları
- ☐ dərman maddələri

644 366. Yeni növ məhsula müvəqqəti olaraq hansı növ standart qoyulur?

- ☐ beynəlxalq
- ☐ sahə
- ☐ dövlət
- ☒ texniki şərait
- ☐ milli

645 365. Məhsulun təhlükəsizliyinə təsir edən təhlükəli amillərin aşkarlanması və idarə edilməsində keyfiyyətin təmin olunması sistemi hansıdır?

- ☐ OST
- ☐ TU
- ☐ ISO
- ☒ NASSR
- ☐ GMP

646 364. İnsanın hissiyat orqanları tərəfindən qəbul edilən məhsulun xassəsini əks etdirən keyfiyyət göstəriciləri hansılardır?

- ☐ sosial təyinatlı göstəricilər
- ☐ enerji sərfi göstəriciləri
- ☐ estetik göstəricilər
- ☒ orqanoleptik göstəricilər
- ☐ funksional göstəricilər

647 363. Kalorilik keyfiyyət göstəricilərini hansı qrupa aid etmək olar?

- ☐ estetik göstəriciləri
- ☐ iqtisadi göstəriciləri
- ☐ sosial təyinatlı göstəriciləri
- ☒ funksional göstəriciləri
- ☐ saxlanılma göstəriciləri

648 362. Keyfiyyətin hansı göstəriciləri məmulatın müvafiq xassəsini qiymətləndirmək üçün xidmət edir?

- ☐ saxlanılma göstəriciləri
- ☐ funksional göstəricilər
- ☐ sosial təyinatlı göstəricilər
- ☒ estetik göstəriciləri
- ☐ iqtisadi göstəricilər

649 361. Keyfiyyətin hansı göstəriciləri istehsalda istifadə olunan resursların qaytarılması səviyyəsini xarakterizə edir?

- ☐ estetik göstəriciləri
- ☐ funksional göstəricilər
- ☐ sosial təyinatlı göstəricilər
- ☒ iqtisadi göstəricilər
- ☐ saxlanılma göstəriciləri

650 360. Keyfiyyətin hansı göstəriciləri məhsulun özünün birbaşa təyinatına uyğunluğunu əks etdirir?

- ☐ estetik göstəriciləri
- ☐ iqtisadi göstəricilər
- ☐ sosial təyinatlı göstəricilər
- ☒ funksional göstəricilər
- ☐ saxlanılma göstəriciləri

651 359. Keyfiyyətin hansı göstəricisi məhsulun istehlakçıların dəqiq qrupunun tələbatına uyğunluğunu əks etdirir?

- ☐ estetik göstəriciləri
- ☐ iqtisadi göstəricilər
- ☐ funksional göstəricilər
- ☒ sosial təyinatlı göstəricilər
- ☐ saxlanılma göstəriciləri

652 358. Özünün tərkibindəki xassələrin sayına görə keyfiyyət göstəricisini necə təsnifləşdirmək olar?

- ☐ tək kompleksli və çox komponentli
- ☐ fiziki-kimyəvi və orqanoleptikli
- ☐ yekcins və müxtəlif cinsli
- ☒ vahid və kompleksli
- ☐ vahid, kompleksli, çox komponentli

653 357. Hansı növ məhsul alıcısının öz adət və dadda mühafizəkar kimi xarakterizə etmək olar?

- ☐ məqsədəuyğun
- ☐ dolğun
- ☐ geniş
- ☒ dayanıqlı
- ☐ yeniləşən

654 356. Tamlı məhsullar hansılar aiddir?

- ☐ qənd
- ☐ ət
- ☐ süd
- ☒ çay
- ☐ yumurta

655 355. Hansı sahənin istehsalı daha geniş çeşidli və yüksək keyfiyyətli məhsul alınmasını təmin edir?

- ☐ tamlı məhsullar
- ☐ unüyütmə-yarma
- ☐ çörəkbişirmə
- ☒ ət və süd
- ☐ balıq

656 Müəssisənin balansı nəyi göstərir?

- ☐ müəssisənin mənfəəti və zərərini göstərir
- ☒ müəssisənin əmlakının tərkibini və bu əmlakın yaranma mənbəyini göstərir
- ☐ müəssisənin mənfəətinin bölgüsü qaydalarını göstərir
- ☐ müəssisənin əmlakının tərkibini və bu əmlakın istifadə istiqamətlərini göstərir
- ☐ müəssisənin işçilərinin və avadanlıqlarının sayını göstərir

657 Müəssisədə xüsusi maliyyə resurslarının formalaşması mənbələrinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- ☐ mülkiyyətçi tərəfindən verilən kapital
- ☒ istiqrazların satışından daxil olan vəsaitlər
- ☐ əlavə kapital
- ☐ yığılmış mənfəət
- ☐ ehtiyat kapitalı

658 Müəssisədə xüsusi maliyyə resurslarının formalaşması mənbələrinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- ☐ bank kreditləri
- ☐ istiqrazların satışından daxil olan vəsaitlər
- ☒ səhmlərin satışından daxil olan vəsaitlər
- ☐ kreditor borjları
- ☐ müəssisənin əmək haqqı üzrə borc öhdəlikləri

659 Müəssisədə cəlb edilmiş maliyyə resurslarının formalaşması mənbələrinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- ☐ borc vəsaitləri
- ☒ ehtiyat kapitalı
- ☐ bank kreditləri
- ☐ kreditor borcları
- ☐ istiqrazların və başqa borc qiymətli kağızların satışından daxil olan vəsaitlər

660 Müəssisənin mütləq likvidliyi əmsalı necə hesablanır?

- ☐ pul vəsaitləri ilə tez reallaşdırıla bilən qiymətli kağızların dəyərinin hasilinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- ☒ pul vəsaitləri və tez reallaşdırıla bilən qiymətli kağızların dəyərinin cəminin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- ☐ pul vəsaitlərinin, qiymətli kağızların və debitor öhdəliklərinin cəminin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- ☐ pul vəsaitləri, qiymətli kağızlar və debitor öhdəliklərinin hasilinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- ☐ pul vəsaitləri və tez reallaşdırıla bilən qiymətli kağızların dəyərinin fərqlinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi

661 Müəssisənin təcili likvidliyi əmsalı necə hesablanır?

- ☒ pul vəsaitlərinin, qiymətli kağızların və debitor öhdəliklərinin cəminin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- ☐ pul vəsaitlərinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- ☐ qiymətli kağızların və debitor öhdəliklərinin cəminin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- ☐ pul vəsaitləri, qiymətli kağızlar və debitor öhdəliklərinin hasilinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi
- ☐ pul vəsaitləri ilə kreditor borcların fərqlinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi

662 Son istehlakçıya qədər bütün mərhələlərdə büdcəyə ödənilməli olan əlavə dəyər vergisinin məbləği necə hesablanır?

- ☐ ödənilmiş əlavə dəyər vergisinin məbləği ilə alınmış əlavə dəyər vergisinin məbləğinin fərqi kimi
- ☒ alınmış əlavə dəyər vergisinin məbləği ilə ödənilmiş əlavə dəyər vergisinin məbləğinin fərqi kimi
- ☐ alınmış əlavə dəyər vergisinin məbləği ilə ödənilmiş əlavə dəyər vergisinin məbləğinin cəmi kimi
- ☐ alınmış əlavə dəyər vergisinin məbləği ilə ödənilmiş əlavə dəyər vergisinin məbləğinin hasili kimi
- ☐ alınmış əlavə dəyər vergisinin məbləğinin ödənilmiş əlavə dəyər vergisinin məbləğinə nisbəti kimi

663 Maliyyələşmə əmsalı necə hesablanır?

- ☐ müəssisənin xüsusi vəsaitləri ilə qısamüddətli borc vəsaitlərinin cəminin aktivlərin (və ya passivlərin) cəminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
- ☒ müəssisənin xüsusi vəsaitlərinin borc vəsaitlərinə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
- ☐ müəssisənin borc vəsaitlərinin xüsusi vəsaitlərinə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
- ☐ müəssisənin xüsusi vəsaitləri ilə uzunmüddətli borc vəsaitlərinin cəminin aktivlərin (və ya passivlərin) cəminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi
- ☐ müəssisənin uzunmüddətli borc vəsaitlərinin aktivlərin (və ya passivlərin) cəminə nisbətinin faizlə ifadəsi kimi

664 Sadalanan məhsullardan hansıları aksiz vergisinə daxil deyil?

- ☐ zərgərlik məmulatları
- ☐ tütün məhsulları
- ☒ alkoqolsuz pivə içkiləri
- ☐ şərab-araq məhsulları
- ☐ spirt

665 Sadalanan elementlərdən hansı vergi bazasına aiddir:

- ☐ gəlir (mənfəət)
- ☒ əmlakın dəyəri, dövriyyəsi, yaxud gəliri (mənfəəti); vergitutma vahidinə görə vergi dərəcəsi
- ☐ vergi ödəmə müddəti
- ☐ vergidən qismən azad olunma
- ☐ vergi ödəmə qaydası

666 Əlavə dəyər vergisi hansı qiymətlərə daxildir?

- ☐ sərbəst bazar qiymətləri
- ☒ əhali üçün istehlak mallarına pərakəndə qiymətlər
- ☐ gömrük rüsumları
- ☐ yanacaq-enerji təyinatlı məhsullara tariflər
- ☐ məhsula dövlət tərəfindən qiymətlərin tənzimlənməsi

667 Tutulan əlavə dəyər vergisi dövriyyəsinə nə daxil deyil:

- ☐ müqavilələr əsasında əmtəələrin çatdırılması öhdəliklərin pozulmasına görə cərimələrin, faizlərin, cəzaların məbləği
- ☐ əmtəə, iş və xidmətlərin satışı dövrüyyəsi
- ☐ müəssisənin kənarda əmtəələri əldə etməsi və onların satışı
- ☐ maliyyə yardımı kimi digər müəssisələrdən alınan pul vəsaitləri
- ☒ əmtəələrin sexdən-sexə satışı dövrüyyəsi

668 Torpaq vergitutma obyektı kimi torpaq vergisi deyil:

- ☐ hüquqi şəxslər
- ☐ sahibkarlıq fəaliyyəti üçün
- ☒ torpaqlar, hansı ki, dövlətin hava donanmasının müəssisə və xidmətlərinə mənsubdur
- ☐ əhali məntəqələrinin ümumi istifadəsində olan torpaqlar
- ☐ kənd təsərrüfatı yönümlü

669 Əlavə dəyər vergisi budur:

- ☐ birbaşa vergi
- ☒ dolaylı vergi
- ☐ fiziki şəxslər üzrə vergi
- ☐ kadastr üzrə vergi
- ☐ bələdiyyə vergisi

670 397. Kadastr vergisinə hansı vergiləri aid etmək olar?

- ☐ əmlak vergisi
- ☐ aksizlər
- ☐ əlavə dəyər vergisi
- ☒ torpaq vergisi
- ☐ gəlir vergisi

671 396. “Mənbədən” hansı vergi tutulur?

- ☐ gəlir vergisi
- ☐ aksizlər
- ☐ əmlak vergisi
- ☒ gəlirlər üzrə vergi
- ☐ əlavə dəyər vergisi

672 395. Azərbaycan Respublikasında hansı vergi tətbiq olunmur?

- ☐ əmlak vergisi
- ☐ torpaq
- ☒ satışdan gələn vergi
- ☐ yol
- ☐ mədən

673 394. Gəlirə vergi qoyulmasının obyektini nə təşkil edir?

- ☐ satılmayan əməliyyatdan alınan gəlir
- ☒ ümumi gəlir
- ☐ əmlak satışından gələn gəlir
- ☐ xalis gəlir
- ☐ məhsul satışından gələn gəlir

674 393. Maliyyə bazarında toplanan resurslara nə aiddir?

- ☐ gəlir, maliyyə əməliyyatlarından gələn mədaxil, nizamnamə kapitalı
- ☒ səhmlərin, istiqraz vəərəqələrinin, kreditlərin satışından gələn gəlirlər

- ☐ gəlir, dayanıqlı passivlər, subsidiyalar, sığorta ödənişləri
- ☐ gəlir, dayanıqlı passivlər, ehtiyat kapitalı, kredit borcları
- ☐ gəlir, kreditlər, kredit borcları

675 392. Müəssisənin şəxsi maliyyə mənbələrinə və onlara bərabər tutulan vasitələrə nə aiddir?

- ☐ gəlir, maliyyə əməliyyatlarından gələn mədaxil, nizamnamə kapitalı
- ☒ gəlir, dayanıqlı passivlər, ehtiyat kapitalı, kredit borcları
- ☐ səhmlərin, istiqraz vəərəqlərinin, kreditlərin satışından gələn gəlirlər
- ☐ gəlir, dayanıqlı passivlər, subsidiyalar, sığorta ödənişləri
- ☐ gəlir, kreditlər, kredit borcları

676 391. Aşağıda göstərilən vergilərdən hansı bələdiyyələrə aiddir?

- ☐ əlavə dəyər vergisi
- ☒ əmlak vergisi
- ☐ yol vergisi
- ☐ mədən vergisi
- ☐ gəlir vergisi

677 390. Dolayı vergilərə hansı vergilər aiddir?

- ☐ yol vergisi
- ☒ əlavə dəyər vergisi
- ☐ gəlir vergisi
- ☐ əmlak vergisi
- ☐ mədən vergisi

678 389. Düzünə vergilərə hansı vergilər aiddir?

- ☐ idxal-ixrac rüsumları
- ☒ gəlir vergisi
- ☐ əlavə dəyər vergisi
- ☐ aksizlər
- ☐ gömrük rüsumları

679 388. İstehsala, məhsul vahidinin maya dəyərinə, dövriyyə vəsaitləri normativlərinə plan xərclərinin təyin edilməsində maliyyənin hansı funksiyası vardır?

- ☐ bölüşdürücü
- ☒ nəzarət
- ☐ tənzimləmə
- ☐ motivləşmə
- ☐ stimullaşdırıcı

680 Nisbi (müqaisəli) səmərəlilik nədir?

- ☒ variantlar üzrə cari xərclərin fərqinin əsaslı vəsait qoyuluşlarının fərqinə nisbətidir
- ☐ əsaslı vəsait qoyuluşu həcmnin səmərəyə nisbətidir
- ☐ istehsaldaxili ehtiyatlardan istifadə göstəricisidir
- ☐ səmərəliliyin orta göstəricisidir
- ☐ səmərənin əsaslı vəsait qoyuluşunun məbləğinə nisbətidir

681 Mütləq səmərəlilik nədir?

- ☒ səmərənin əsaslı vəsait qoyuluşunun həcminə nisbətidir
- ☐ əsaslı vəsait qoyuluşunun mənfəətə nisbətidir
- ☐ əldə olunmuş səmərənin keyiyyətini xarakterizə edir
- ☐ əsaslı vəsait qoyuluşunun ümumi məbləğidir

- ☐ əldə olunan səmərənin kəmiyyətə miqdarıdır

682 Səmərəlilik meyarı nədir?

- ☐ İstehsal fəaliyyətinin aralıq nəticəsi olaraq məhsul istehsalına çəkilmiş xərclərin kəmiyyətidir
- ☐ İstehsal fəaliyyəti zamanı məhsul istehsalına çəkilmiş xərclərin faydalı hissəsidir
- ☐ İstehsal fəaliyyətində istifadə edilən bütün resursların istehlak həcmidir
- ☐ İstehsal fəaliyyətinin nəticəsi olaraq istehsal edilmiş məhsulun ümumi həcmindən dəyər ifadəsidir
- ☒ İstehsal fəaliyyətinin son nəticəsi olaraq məhsul istehsalına çəkilmiş xərclərin gətirdiyi səmərədir

683 Səmərəlilik göstəricisi hansıdır?

- ☐ ümumi milli məhsul
- ☒ səmərə ilə onun əldə edilməsinə çəkilən xərclərin kəmiyyət nisbəti
- ☐ səmərə
- ☐ milli gəlir
- ☐ istehsala sərf olunan məsrəflər

684 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı biri “səmərəlilik” göstəricisinə xasdır?

- ☒ nisbi göstəricidir
- ☐ xərc göstəricisidir
- ☐ ölçüyə gəlməyən göstəricidir
- ☐ həcm göstəricisidir
- ☐ mütləq göstəricidir

685 İqtisadi səmərə nədir?

- ☐ Ölkə iqtisadiyyatında, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə müəyyən dövr əzində fəaliyyətə cəlb edilən resursların dəyər ifadəsində cəmi
- ☐ Ölkə iqtisadiyyatının hər bir sahəsində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə il ərzində həyata keçirilən fəaliyyətlərin sayı
- ☐ Ölkə iqtisadiyyatının, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrinin və ya ayrılıqda hər bir müəssisənin müəyyən dövr əzində fəaliyyətindən alınan nisbi ölçüdə iqtisadi nəticə
- ☐ Ölkə iqtisadiyyatında, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrində və ya ayrılıqda hər bir müəssisədə müəyyən dövr əzində fəaliyyəti ilə əlaqədar çəkilən xərclərin mütləq ölçüdə cəmi
- ☒ Ölkə iqtisadiyyatının, iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələrinin və ya ayrılıqda hər bir müəssisənin müəyyən dövr əzində fəaliyyətindən alınan mütləq ölçüdə iqtisadi nəticə

686 412. Düzgün ifadəni seçin:

- ☐ İqtisadiyyat sahəsi – bir cinsli təsərrüfat qrupları
- ☒ Sahə strukturu – sənayeyə daxil olan sahələrin tərkibi
- ☐ İqtisadiyyat – təbii resursların insanlar tərəfindən fəal çevrilməsi prosesi
- ☐ İqtisadiyyat sektoru – bazar hakimiyyətinin mənbələri haqqında elm
- ☐ Sahə - institusional vahidlərin məcmusu

687 411. Anlayışların daha dardan daha geniş doğru ardıcılığını seçin:

- ☐ sahələrarası kompleks; sahə; yarım sahə; fabriki
- ☐ fabriki; sahə; yarım sahə; sahələrarası kompleks
- ☒ fabriki; yarım sahə; sahə; sahələrarası kompleks
- ☐ yarım sahə; sahə; fabriki; sahələrarası kompleks
- ☐ sahə; sahələrarası kompleks; yarım sahə; fabriki

688 410. Anlayışların daha genişdən daha doğru ardıcılığını seçin:

- ☒ sahələrarası kompleks; sahə; yarım sahə; fabriki
- ☐ fabriki; yarım sahə; sahə; sahələrarası kompleks
- ☐ yarım sahə; sahələrarası kompleks; fabriki; sahə

- ☐ sahə; sahələrarası kompleks; fabrik; yarım sahə
- ☐ sahə; yarım sahə; sahələrarası kompleks; fabrik

689 409. Anlayışların daha dardan daha genişə doğru düzgün ardıcılığını seçin:

- ☐ maddi istehsalat sahəsi; sənaye; emal sənayesi; yeyinti sənayesi; qida məhsulları
- ☐ sənaye; yeyinti sənayesi; qida məhsulları; emal sənayesi; maddi istehsalat sahəsi
- ☐ qida məhsulları; emal sənayesi; yeyinti sənayesi; maddi istehsalat sahəsi; sənaye;
- ☐ emal sənayesi; maddi istehsalat sahəsi; sənaye; yeyinti sənayesi; qida məhsulları
- ☒ qida məhsulları; yeyinti sənayesi; emal sənayesi; sənaye; maddi istehsalat sahəsi

690 408. Anlayışların daha genişdən daha doğru düzgün ardıcılığını seçin:

- ☐ emal sənayesi; maddi istehsalat sahəsi, sənaye; yeyinti sənayesi; qida məhsulları
- ☐ qida məhsulları; emal sənayesi; yeyinti sənayesi; maddi istehsalat sahəsi; sənaye
- ☒ maddi istehsalat sahəsi, sənaye; emal sənayesi; yeyinti sənayesi; qida məhsulları
- ☐ sənaye; yeyinti sənayesi; qida məhsulları; emal sənayesi; maddi istehsalat sahəsi
- ☐ yeyinti sənayesi; qida məhsulları; emal sənayesi; maddi istehsalat sahəsi; sənaye

691 407. İstehsalın səmərəliliyinin yüksəldilməsinin əsas istiqamətlərinə nə aiddir?

- ☐ fondveriminin aşağı düşməsi
- ☒ əməktutumunun aşağı düşməsi
- ☐ fəhlələrə əmək haqqının artması
- ☐ növbəlilik əmsalının aşağı düşməsi
- ☐ avadanlığın ekstensiv istifadə əmsalının artması

692 406. Müəssisə o vaxt rentabelli işləyir ki, onun?

- ☐ ətraf mühitin çirklənməsi minimumdur
- ☒ istehsal fondlarının dəyəri azdır
- ☐ daha ixtisaslı heyəti var
- ☐ nəqliyyat xərcləri azdır
- ☐ daha çox mütəxəssisi var

693 405. Səmərəliliyin mahiyyətə qiymətləndirilməsi hansı əlamətə görə aparılır?

- ☐ gətirilmiş xərclərə görə
- ☒ səmərəlilik meyarına görə
- ☐ səmərəlilik göstəricisinə görə
- ☐ iqtisadi səmərəyə görə
- ☐ cəmi xərclərə görə

694 404. Hansı göstəricilər funksional göstəricilərə aiddir?

- ☐ kapitaltutumu, kapitalverimi, fondtutumu, fondverimi, gəlir
- ☒ əməktutumu, hasilat, materialtutumu, materialverimi, fondtutumu, fondverimi
- ☐ mənfəət, rentabellik, əmək məhsuldarlığı
- ☐ dövrəmə əmsalı, materialtutumu, əmək məhsuldarlığı, kapitalverimi
- ☐ hasilat, əməktutumu, kapitaltutumu, materialtutumu, məhsulun rentabelliği

695 403. Müəssisənin iqtisadi səmərəlilik meyarını nə təşkil edir?

- ☐ əmək məhsuldarlığının səviyyəsi
- ☒ gəlirin maksimuma çatdırılması
- ☐ investisiyanın səviyyəsi
- ☐ kapital qoyuluşu
- ☐ istehsalın rentabelliği

696 402. Nisbi (müqayisəli) səmərəlilik nədir?

- ☐ səmərəliliyin orta göstəricisidir
- ☐ səmərənin kapital qoyuluşunun məbləğinə olan nisbətidir
- ☐ kapital qoyuluşu məbləğinin səmərəyə olan nisbətidir
- ☒ variantlar üzrə cari xərclərin müxtəlifliyinin kapital qoyuluşu fərqlərinə olan nisbətidir
- ☐ istehsaldaxili ehtiyatlardan istifadə göstəricisidir

697 401. Mütləq səmərəlilik nədir?

- ☐ kapital qoyuluşunun gəlirə olan nisbətidir
- ☒ səmərənin kapital qoyuluşunun həcminə nisbətidir
- ☐ miqdar ifadəsində alınan səmərədir
- ☐ kapital qoyuluşunun ümumi məbləğidir
- ☐ alınan səmərənin keyfiyyətini xarakterizə edir

698 400. İstehsalın səmərəliliyi nə deməkdir?

- ☐ bu, istehsal xərcləri çıxılmaqla effektdir
- ☐ istifadə olunmuş resurslara çəkilən xərclə istehsalın nəticəsi (səmərəsi) arasındakı fərkdir
- ☒ istehsalın nəticələrinin (səmərənin) və xərclərin və ya bu səmərəni şərtləndirən istifadə edilmiş resursların nisbətidir
- ☐ səmərəliliyi təmin edən xərclərin və ya istifadə olunan resursların istehsalın nəticələrinə (bu səmərəyə) olan nisbətidir
- ☐ istehsalın nəticələri (səmərə ilə) və xərcləri ilə bu səmərəni şərtləndirən istifadə olunmuş resurslar arasındakı fərkdir

699 399. İstehsalın səmərəliliyinə təsir edən hansı amil intensivliyə aiddir?

- ☐ işdə zay məhsul və iş vaxtı itkisinin aradan qaldırılması
- ☒ avadanlıqların yeniləşdirilməsi və modernləşdirilməsi
- ☐ istehsala əlavə avadanlıqların cəlb edilməsi
- ☐ yeni istehsal meydançalarının işə salınması
- ☐ istehsala istifadə olunmamış avadanlıqların və istehsal meydançalarının cəlb edilməsi

700 398. Yeyinti sənayesində istehsalın ekstensiv inkişafı özünü nədə göstərir?

- ☐ istehsal vasitələrinin texniki təkmilləşdirilməsi əsasında əmək resurslarından yaxşı istifadə edilməsində
- ☐ istehsal potensialından daha dolğun istifadə edilməsində
- ☐ xammal və materiallardan istifadə olunmasının mütəmadi olaraq yaxşılaşdırılmasında
- ☐ elmi-texniki tərəqqi əsasında istehsal resurslarından daha dolğun istifadə olunmasında
- ☒ yeni tikilən müəssisələrdə məhsul istehsalının artması, emal edilən xammalın həcmnin çoxalmasında